

S.C. DEA URBISDESIGN S.R.L.

J40/ 3369/ 09.03.2018, CUI RO38995956

Str. Nandru nr. 46A, sector 5, București, 0735841955

„REABILITARE/MODERNIZARE STRĂZI CENTRUL ISTORIC, MUNICIPIUL MEDIAȘ” – Actualizare PUD

Beneficiar: PRIMĂRIA MUNICIPIULUI MEDIAȘ

Proiectant: S.C. DEA Urbisdesign S.R.L.

Contract 225/ 09.12.2021

**IULIE 2022
REV 01**

FOAIE DE CAPĂT

PROIECT NR.	225/ 09.12.2021
DENUMIREA LUCRĂRII	„Reabilitare/Modernizare străzi centrul istoric, municipiul Mediaș” – Actualizare PUD
FAZA	PLAN URBANISTIC de DETALIU
LOCALITATEA	MUNICIPIUL MEDIAȘ, JUDETUL SIBIU
BENEFICIAR	PRIMĂRIA MUNICIPIULUI MEDIAȘ
PROIECTANT:	S.C. DEA URBIDESIGN SRL
COLECTIV DE ELABORARE	
Șef proiect urbanism	Dr.urb. Andreea Necșulescu (Popa)
Coordonator specialist MC	Urb. Alina Marinescu (Drăgoescu)
Proiectat	Dr.urb. Andreea Necșulescu (Popa) Urb. Alina Marinescu (Drăgoescu) Dr. urb. peisag. Andreea Bunea Dr. urb. peisag. Raluca Duică Dr. urb. peisag. Ana Opriș Urb. Ramona Ungureanu

BORDEROU**PIESE SCRISE**

1. Memoriu justificativ
2. Anexa 01. Fișe documentare Amenajări Piețe medievale
3. Anexa 02. Fișe specii vegetale

PIESE DESENATE

01. Incadrare în zonă
- 02.A. Situația existentă sc. 1/1000
- 02.B. Situația existentă sc. 1/500
03. Reglementări urbanistice sc. 1/1000
- 04.1. Rețele edilitare- rețea de apă. Situația existentă sc. 1/1000
- 04.2. Rețele edilitare- rețele electrice și telecomunicații. Situația existentă sc. 1/1000
- 04.3. Rețele edilitare- rețea de gaze. Situația existentă sc. 1/1000
05. Obiective de utilitate publică- regim juridic sc. 1/1000
- 06.A. Ilustrare urbanistică sc. 1000
- 06.B. Ilustrare urbanistică sc. 500
7. Desfășurări piață. Studiu vegetație propusă
8. Imagini ilustrative- Propunere
9. Căi de comunicație- Propunere sc. 1/1000
10. Detalii tehnice sc. 1/50

CUPRINS

CAPITOLUL 1: INTRODUCERE	7
1.1 Date de recunoastere a documentatiei	7
1.2 Obiectul lucrarii	7
1.3 Surse documentare:	9
CAPITOLUL 2: ÎNCADRAREA ÎN ZONĂ	11
2.1 Concluzii din documentații deja elaborate	11
2.1.1 Situarea obiectivului în cadrul localității cu prezentarea caracteristicilor zonei/subzonei în care acesta este inclus	11
2.1.2 Concluziile studiilor de fundamentare care au avut ca obiect zona/subzone/ansamblul care include obiectivul studiat.....	12
2.1.3 Prescripțiile și reglementările din documentațiile de urbanism elaborate/aprobate anterior	18
PUZ- Zona Centrală a municipiului Mediaș aprobat prin HCL nr. 111/2011.	21
2.2 Concluzii din documentații elaborate concomitent cu P.U.D.....	26
Studiu istoric de fundamentare PUD, elaborat de SC UHM Research & Planning SRL (2021-2022)	26
CAPITOLUL 3: SITUAȚIA EXISTENTĂ	34
3.1 Accesibilitate. Căi de comunicație	34
3.2 Suprafața ocupată, limite și vecinătăți	35
3.3 Suprafețe de teren construite și suprafețe de teren libere	35
3.4 CARACTERUL ZONEI, ASPECTUL ARHITECTURAL-URBANISTIC	36
3.4.1 Elemente protejate din perimetrul studiat:	36
3.4.2. Caracterul funcțional al teritoriului studiat:	40
3.4.3 Evoluția tramei stradale și a parcelarului:	40
3.4.4. Analiza caracteristicilor funcționale:	43
3.4.5. Concluzii- elemente caracteristice la nivelul teritoriului studiat:	44
3.4.6. Concluzii referitoare la caracteristicile țesutului urban:	45
3.5 DESTINAȚIA CLĂDIRILOR	46
3.6 TIPUL DE PROPRIETATE ASUPRA TERENURILOR CU PRECIZAREA SUPRAFEȚEI OCUPATE	46
3.7 CONCLUZIILE STUDIUL GEOTEHNIC, ADÂNCIMEA APEI SUBTERANE, PARAMETRII SEISMICI, ACCIDENTE DE TEREN	47
3.8 ANALIZA FONDULUI CONSTRUIT EXISTENT	47
3.8.1. Fondul construit la nivelul zonei de studiu:.....	47
3.8.2. Analiza fronturilor (aliniamente, mod și grad de ocupare a parcelelor, retrageri față de aliniament, accese în clădiri):	49
3.9 ECHIPARE EDILITARĂ EXISTENTA.....	50
3.10 CONSIDERATII PRIVIND PARTIMONIUL ARHEOLOGIC.....	52

3.11	CONSIDERATII PRIVIND SPAȚIILE PLANTATE.....	56
CAPITOLUL 4: REGLEMENTĂRI		57
4.1	OBIECTIVE NOI SOLICITATE PRIN TEMA DE PROIECTARE.....	58
4.2	FUNCTIONALITATEA, AMPLASAREA SI CONFORMAREA CONSTRUCȚIILOR ȘI AMENAJĂRILOR	59
4.3	CAPACITATEA ȘI SUPRAFAȚA DESFĂȘURATĂ.....	62
4.4	PRINCIPII DE COMPOZITIE PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR NOI	62
4.5	INTEGRAREA ȘI AMENAJAREA NOILOR CONSTRUCȚII ȘI ARMONIZAREA CU CELE EXISTENTE MENȚINUTE	68
4.6	PRINCIPII DE INTERVENȚII ASUPRA CONSTRUCȚIILOR EXISTENTE	68
4.7	MODALITĂȚI DE ORGANIZARE ȘI REZOLVARE A CIRCULAȚIEI CAROSABILE ȘI PIETONALE. CIRCULAȚII ȘI ACCESE	69
4.8	PRINCIPII SI MODALITATI DE INTEGRARE SI VALORIFICARE A CADRULUI NATURAL SI DE ADAPTARE A SOLUTIILOR DE ORGANIZARE LA RELIEFUL ZONEI	70
4.8.1.	Criterii de selecție a vegetației propuse.....	71
4.9	CONDITII DE INSTITUIRE A REGIMULUI DE ZONĂ PROTEJATĂ ȘI CONDIȚIONĂRI IMPUSE DE ACESTEA	78
4.10	SOLUȚII PENTRU REABILITAREA ECOLOGICĂ ȘI DIMINUAREA POLUĂRII	78
4.11	PREVEDEREA UNOR OBIECTIVE PUBLICE ÎN VECINĂTATEA AMPLASAMENTULUI ...	78
4.12	SOLUȚII PENTRU REABILITAREA ȘI DEZVOLTAREA SPAȚIILOR VERZI	78
4.13	REGIMUL DE CONSTRUIRE	79
4.14	ASIGURAREA UTILITATILOR.....	79
4.15	INDICATORI URBANISTICI.....	81
4.16	BILANT TERITORIAL PROPUȘ.....	81
4.17	ELEMENTE DE REGULAMENT	82
CAPITOLUL 5: CONCLUZII		84
5.1	CONSECINȚELE REALIZĂRII OBIECTIVELOR PROPUȘE.....	84
5.2.	MĂSURILE CE DECURG ÎN CONTINUAREA P.U.D.-ULUI.....	85
5.3.	PUNCTUL DE VEDERE AL ELABORATORULUI ASUPRA SOLUȚIEI	85
CAPITOLUL 6: ANEXE		85

CAPITOLUL 1: INTRODUCERE

1.1 Date de recunoastere a documentatiei

Proiect nr.	225/ 09.12.2021
Denumirea lucrării	„Reabilitare/Modernizare străzi centrul istoric, municipiul Mediaș” – Actualizare PUD
Faza	PLAN URBANISTIC de DETALIU
Localitatea	MUNICIPIUL MEDIAȘ, JUDETUL SIBIU
Beneficiar	PRIMĂRIA MUNICIPIULUI MEDIAȘ
Proiectant	S.C. DEA URBISDESIGN S.R.L

7

1.2 Obiectul lucrării

Prezenta documentatie a fost întocmită la cererea beneficiarului în vederea avizării/aprobării documentației **P.U.D. „REABILITARE / MODERNIZARE STRĂZI CENTRUL ISTORIC, MUNICIPIUL MEDIAȘ”** din mun. Mediaș, județul Sibiu, **piața Regele Ferdinand I** (nr. cad. 112992, 113433, 114327), respectiv străzile: **St. L. Roth** (nr. cad. 112951), **I.Gh. Duca** (nr.cad. 112943, 113582), **N. Iorga** (nr.cad.112909, 113571), **S. Petofy** (nr.cad. 113920).

Localitatea Mediaș este a doua localitate ca dimensiune și importanță din componența județului Sibiu, fiind situată în partea nordică a acestuia, la 55 km de Municipiul Sibiu, 39 km de orașul Sighișoara (jud. Mureș) și 41 km de orașul Blaj (jud. Alba). Localizată în bazinul mijlociu al râului Târnava Mare, este una dintre cele mai vechi așezări de pe Valea Târnavelor. Amplasamentul studiat, alcătuit din străzi și piață publică, se află în ansamblul urban "Centrul istoric al Municipiului ", intramuros, în zona istorică SIR 1, respectiv SIR 2 conform P.U.G. și P.U.Z.-CP în vigoare.

Implementarea investițiilor propuse din zona centrală a Municipiului Mediaș este impusă de necesitatea punerii în valoare a ansamblului urban cu valoare istorică și patrimonială, creșterea accesibilității locuitorilor dar și a potențialilor turiști, optimizarea circulației locale astfel încât aceasta să se desfășoare ierarhizat și condiții maxime de siguranță și confort, sporirea conectivității, și nu în ultimul rând necesitatea realizării infrastructurii edilitare la standarde europene și contemporane.

Totodată, prin realizarea acestui proiect se urmărește să se asigure accesibilitatea unor zone cu potențial la nivel de regiune, unde condițiile economice au împiedicat dezvoltarea regională substanțială și să furnizeze premisele practice pentru implementarea unor obiective

de dezvoltare, fundamentând pe termen mediu și lung măsurile de sprijin ale Municipiului Mediaș.

Planul urbanistic de detaliu este instrumentul de proiectare urbană care, în limita indicatorilor urbanistici stabiliți de documentațiile de urbanism de rang superior, reglementează retragerile față de limitele laterale și posterioare ale parcelei, procentul de ocupare a terenului, accese auto și pietonale, conformarea arhitectural-volumetrică în raport cu funcționarea zonei și cu identitatea arhitecturală a acesteia, modul de ocupare a terenului cu stabilirea zonei edificabile, conformarea spațiilor publice.

Categoriile generale de probleme abordate în cadrul Planului Urbanistic de Detaliu:

- Funcțiunea și aspectul arhitectural al construcțiilor și amenajărilor; compatibilitatea funcțiilor și conformarea construcțiilor, amenajărilor și plantațiilor, prin continuitatea funcțiilor sau înscrierea obiectivului într-o funcțiune compatibilă;
- Integrarea noilor construcții și corelarea lor cu cele existente învecinate; relațiile funcționale și estetice cu vecinătatea, respectiv înscrierea obiectivului și tratarea lui arhitecturală în raport cu cadrul construit și natural învecinat;
- Circulația carosabilă și pietonală și relațiile cu zonele învecinate; analiza/organizarea rețelei stradale și stabilirea reglementărilor cu privire la accese auto și pietonale;
- modul de ocupare a terenului
- Parcaje, spații de recreere, spații verzi etc
- Echiparea edilitară
- retragerile față de limitele laterale și posterioare ale parcelei, conformarea arhitectural-volumetrică;
- designul spațiilor publice;
- regimul juridic al proprietăților și circulația terenurilor;
- ilustrarea urbanistică a soluției propuse;

În documentațiile de urbanism de rang superior aflate în valabilitate sunt prevăzute unități teritoriale care în vederea autorizării lucrărilor de construcții necesită elaborarea de planuri urbanistice de detaliu, printre acestea fiind și zona centrală a municipiului, respectiv Piața Regele Ferdinand I (Ansamblu pe care se propune realizarea unui PUD).

Actualizare P.U.D. Reabilitarea/ modernizarea străzi Centrul Istoric, mun. Mediaș reglementează spațiile care vor fi tratate/ propuse ca spații verzi, păstrându-se caracterul parcelarului istoric existent neschimbat. Suprafața studiată este de 34768 mp.

1.3 Surse documentare:

Studii de fundamentare:

- Suportul topografic actualizat, realizat în sistem de proiecție stereografică 1970, Proces verbal de recepție OCPI Sibiu nr. 2861/ 2018, elaborate de Rus Mircea Cristian
- Studiu de fundamentare privind patrimoniul arheologic, elaborate de SC Arheosib Consulting SRL (2020)
- Raport de evaluare de teren- Diagnostic arheologic, elaborate de Muzeul Astra Sibiu (2020)
- Studiu istoric de fundamentare PUD, elaborat de SC UHM Research & Planning SRL (2021-2022)
- Studiu peisagistic, elaborat de M&POP Landscape Design (2020)
- Studiu geotehnic, elaborate de SC Arc Geostudies SRL- D (2018)

Lista studiilor si proiectelor elaborate anterior sau concomitent PUD:

- Strategia de dezvoltare durabilă a Municipiului Mediaș 2014-2020, 2021-2027 (actualizare 2018)
- PUG Municipiul Mediaș aprobat cu H.C.L. nr. 53/2012
- PUZ- Zona Centrală a municipiului Mediaș aprobat prin HCL nr. 111/2011.
- DALI Reabilitare / modernizare străzi centrul istoric, Municipiul Mediaș, elaborat de SC Costin si Vlad Birou de Proiectare (2018)
- PUD aprobat și care necesită actualizare pentru obiectivul Reabilitare / modernizare străzi centrul istoric, Municipiul Mediaș elaborat de SC Costin si Vlad Birou de Proiectare (2018)
- Plan de Mobilitate Urbană Durabilă al Municipiului Mediaș (2017)
- Studiu trafic pe zona circulației de tranzit în municipiul Mediaș, elaborate de AA Project Design& Consulting (2017)
- PUD "Amenajare piata circulabila pietonala in zona istorica", Piata George Enescu aprobat cu HCL Mediaș nr. 149/27 mai 2020

Surse de informatii utilizate, date statistice

- Informatii obtinute de proiectant de la directia Urbanism din cadrul Primăriei Municipiului Mediaș
- Date culese de proiectant pe teren
- Avize obținute pentru PUD Reabilitare / modernizare străzi centrul istoric, Municipiul Mediaș (2018) : OCPI Sibiu nr. 2861/ 2018; Poliția Mun. Mediaș- Biroul Rutier/ Comisia de Circulație- Primăria Mediaș; Direcția de Administrare a Domeniului Public Mediaș nr. 271/

12.10.2020; APM Sibiu nr. 81/ 04.01.2019 și Decizia de încadrare nr. 8213/ 07.05.2020; Adm. Națională Apele Române Sistemul de gospodărire a apelor Mureș nr. 1605/ OI/ 555/ 20.02.2019; Orange România SA nr. 0002668/2618/2577/ 20.11.2018; Vodafone nr. NPOTX-FO_ 1216/ 26.10.2018; SDEE Transilvania Sud nr. 70201824891/ 24.10.2018; SC ECO- SAL SA nr. 160/ 09.10.2020; MAI- Inspectoratul de Poliție Județean Sibiu nr. 681254/ 12.10.2020; Aviz edilitar Luxten nr. 35/ 09.10.2020; SC RCS& RDS SA nr. 64/ 13.11.2018; SC Apa Târnavei Mari nr. 7677/ 09.10.2020; SC Protelco SA nr. 0002668/ 2618/ 3073/ 13.11.2018; SC Telekom România Communications SA nr. 759 SB/ 09.10.2020; Birotec nr. 4/ 13.11.2018

Metodologia utilizata

- Metodologia utilizata este in conformitate cu Ordin nr. 37/N/2000 pentru aprobarea reglementării tehnice Ghid privind conținutul cadru al Planului Urbanistic de Detaliu, indicative GM 009-2000

Conținutul documentației actualizare PUD este structurat astfel încât să răspundă necesităților de fundamentare și solicitărilor din :

- Avizul MC-DJC Sibiu nr. 25/11.02.2020 etapa DALI,
- Adr. Nr. 2279/21.05.2019 și Adr. 498114.02.2020 și Adr. 4440/18.03.2021, emise de Direcția Județeană de Cultură Sibiu
- Adr. DPC din cadrul Ministerului Culturii nr. 5521/ 25.10.2021

Legislație:

- Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul cu modificările și completările ulterioare
- Prevederile Ordinului 233/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și de elaborare și actualizare a documentațiilor de urbanism
- Lege nr. 219/2019 din 15 noiembrie 2019 pentru modificarea și completarea art. 16 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului
- Lege nr. 422 din 18 iulie 2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată
- LEGE nr. 24 din 15 ianuarie 2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților, republicată

CAPITOLUL 2: ÎNCADRAREA ÎN ZONĂ

2.1 Concluzii din documentații deja elaborate

2.1.1 Situatia obiectivului în cadrul localității cu prezentarea caracteristicilor zonei/subzonei în care acesta este inclus

Terenurile au destinația de domeniu public și sunt situate în zona de protecție a monumentelor istorice SIR 1- C1. Ansamblul urban Piața Regele Ferdinand I (Cod. LMI 2015 SB-II- a-A-12420). Parcul aferent Pieței Regele Ferdinand I este situat în zona de protecție a monumentelor istorice intramuros SIR 1- V1- subzone verde protejată (categoria de importanță A conform HCL 165 /2012).

Zona centrală, din care cu regim de zonă construită protejată de în suprafață de 83,85 ha a fost delimitată de:

- la nord – malul sudic al râului Târnavă, Piața Miron Costin
- la est – str. Târnavei, str. Păstorilor de Jos, str. C. Porumbescu, str. Horea, str. G. Coșbuc
- la sud – str. Axente Sever, str. N. Filipescu, str. Mărășești, calea ferată
- la vest – str. Buziaș, str. Lucian Blaga, str. M. Weiss, str. C.I. Brătianu, str. Carpați

Conform PUZ- CP în vigoare, subzonele de referință care vor fi afectate de lucrări sunt următoarele:

- **Subzona istorică de referință 1** – cuprinde terenurile construite cu locuințe și funcțiuni complementare, subzonă dens construită, parțial deservită de echipamente colective în care sunt spații și clădiri monumente istorice cca. 75% și include:

- str. Johanes Honterus (1 – 21, 2 – 20, 15 – 40, 23 – 41) str. Turnului (nr. 2 – 6, 1- 3), Piața Regele Ferdinand (1 – 30), Piața Enescu (2 – 8, 1 – 9).

- **Subzona istorică de referință 2** – cuprinde terenurile construite cu locuințe și funcțiuni complementare, cu multe construcții cu valoare ambientală, subzonă aflată în intramuros dar și terenuri alipite vechilor ziduri la est, vest și sud în extramuros.

- str. M. Viteazul (38 – 50, 59 – 63), str. Gh. Doja (34 – 36, 2 – 32 și 1 – 33)

- str. N. Titulescu (2 – 6), str. După Zid (29), str. Petofi Sandor (2 – 12, 1 – 3), str. L. Roth (2 – 4, 1 – 9, 6 – 12, 11 – 21), N. Iorga (1 – 7, 4 – 30, 5 – 45), I.G. Duca (2 – 10, 1-3), str. Petru Rareș (2 – 4, 6 – 20, 3 – 23), str. Unirii (17 – 9), M. Kogălniceanu (2 – 38, 27 – 43) și Gheții (2 – 14, 1 – 7), str. Cloșca (1 – 7, 2 – 4), Cardinal Hossu (2 – 10, 1 – 13), str. Episcop I. Suciuc (2 – 8, 1 – 17), str. V. Babeș (1 – 21), str. I.G. Duca (10 – 40, 5 – 31), str.M. Eminescu (2 – 129), str. Pompierilor (1 – 4) str. Cloșca de la (2 – 4) , str. Simion Bărnuțiu (2 – 16).

2.1.2 Concluziile studiilor de fundamentare care au avut ca obiect zona/subzone/ansamblul care include obiectivul studiat

Studiu de fundamentare privind patrimoniul arheologic, elaborat de SC Arheosib Consulting SRL (2020)

Situri arheologice, reglementate din punct de vedere legal zona Centrului Istoric, înscrise în Repertoriul Arheologic Național.

Teritoriul actual al municipiului Mediaș înregistrează numeroase situri arheologice dar nu toate sunt reglementate din punct de vedere legal. Aceeași situație este valabilă și dacă privim lucrurile la nivel micro-zonal, mai exact în zona sa istorică, cu toate că au fost consemnate și publicate de-a lungul timpului o serie de descoperiri preistorice, cu preponderență hallstattiene. Astfel, Repertoriul Arheologic Național¹ menționează doar prezențele unor ansambluri medievale, precum cel al Bisericii Evanghelice Sf. Margareta², al Mănăstirii Franciscane și vechile fortificații după cum o ilustrează tabelul de mai jos:

Cod RAN	Denumire	Categorie	Tip	Localitate	Componente sit	Cronologie
143628.07	Ansamblul fortificației de piatră din Mediaș. Ansamblul se află în centrul municipiului Mediaș.	fortificație	așezare fortificată	Mediaș, com. Municipiul Mediaș	Fortificație	Epoca medievală / sec. XIV-XVI, sec. XII, sec. XIV, sec. XV-XVI
143628.09	Latura de est din ansamblul fortificațiilor orașului Mediaș. Latura de est corespunde cu zidul de apărare de pe str. Mihai Viteazau 6 - 48.	fortificație	fortificație	Mediaș, com. Municipiul Mediaș	Zid de apărare	Epoca medievală / sec. XV - XVI
143628.10	Latura de sud a fortificațiilor medievale ale orașului Mediaș	fortificație	fortificație	Mediaș, com. Municipiul Mediaș	Zid de apărare	Epoca medievală / sec. XV
143628.11	Latura de nord a fortificațiilor medievale ale orașului Mediaș	fortificație	fortificație	Mediaș, com. Municipiul Mediaș	Zid de apărare	Epoca medievală / sec. XV
143628.12	Ansamblul bisericii evanghelice fortificate	locuire	cetate	Mediaș, com. Municipiul Mediaș	Casă, Incintă fortificată, Casă	Epoca medievală /

¹ <http://ran.cimec.ro/sel.asp>.

² O scurtă observație suntem nevoiți să facem în cazul monumentului Mănăstirii observanților Sf. Elisabeta, având codul RAN 143628.13, situat pe actuala str. Mihai Viteazul. Această denumire nu reflectă întru totul realitatea istorică, în fapt este vorba despre Mănăstirea Franciscanilor, cu hramul principal actual Imaculata Concepțiune și hramurile secundare Sf. Francisc și Sf. Anton, menționată așa în majoritatea cazurilor. Observanții, în fapt, nu reprezintă altceva decât o ramură a ordinului călugărilor franciscani, termen care nu ni se pare foarte corect a fi utilizat în acest caz.

Cod RAN	Denumire	Categorie	Tip	Localitate	Componente sit	Cronologie
	de la Mediaș				parohială, Primărie, Biserică	sec. XVI, sec. XV - XVI, sf. sec. XV, 1616, 1330 - 1340; 1437 - 1440; transf. sec. XVII - XIX
143628.13	Mănăstirea observanților Sf. Elisabeta de la Mediaș	structură de cult/religioasă	mănăstire	Mediaș, com. Municipiul Mediaș	Mănăstire, Biserică	Epoca medievală / cca. 1490 - 1510, 1721 - 1733, cca. 1490 - 1515, 1742

Repertoriul descoperirilor și al urmelor de interes arheologic din zona Centrului Istoric al Mediașului (jud. Sibiu), neînscrise în Repertoriul Arheologic Național

13

În ciuda unei îndelungate istorii, așa cum a reieșit secvențial din subcapitolul anterior, cercetarea arheologică bazată pe criterii științifice în Mediaș, la modul general și în zona centrului istoric, în mod particular, putem afirma ca acestea au avut un caracter extrem de redus, atât ca suprafață cât și în privința complexității lor. Spre exemplificare, în ultimul deceniu al secolului XX, între anii 1991-1997, au fost efectuate doar trei sondaje de către Petre Beșliu-Munteanu, prilejuite de restaurarea unor segmente ale zidului de apărare medieval. Prin urmare, o imagine globală a potențialului arheologic din zona centrală a orașului o putem avea din repertorierea de mai jos unde, după cum vom constata, descoperirile au în multe cazuri un caracter întâmplător.

Descoperiri rezultate în urma unor cercetări arheologice: Str. Badea Cârțan, Turnul Forkesch (Str. Gheții / P-ța A. Șaguna), Str. Mihai Viteazu, Nr. 46 (curtea Muzeului Municipal), Str. Mihai Viteazu, nr. 48 (curtea Școlii cu clasele I – VIII - „Istvan Bathory”), Str. Petőfi Sandor, colț cu str. M. Eminescu, Str. Petru Rareș ,colț cu str. Johannes Honterus, Str. I. G. Duca, Str. Pompierilor, Biserica Evanghelică „Sf. Margareta”.

Descoperiri întâmplătoare: Str. Târnavei nr. 59/A, Str. După Zid, Str. Piersicului nr. 8 și 13 (astăzi str. Cardinal Iuliu Hossu), Str. Petru Rareș nr. 13 (colț cu str. Bisericii), Str. C-tin Brâncoveanu (Parcul Copiilor).

Monumente dispărute: Turnul Zekesch (str. M. Viteazu), Poarta Fierarilor (intersecția str. I. G. Duca/str. Cloșca),

Concluzii

În urma analizei sintetice a micro-arealului constituit de actuala Piață Ferdinand I din municipiul Mediaș se pot formula următoarele concluzii:

- Din amprenta actualei piețe Ferdinand I nu se cunosc vestigii de interes arheologic, deoarece zona nu a fost cercetată.

- Zona pieței are potențial arheologic dacă luăm în considerare numeroasele descoperiri atât cu caracter preistoric cât și medieval, aflate în imediata apropiere, majoritatea fiind cu caracter accidental;

- Piața, în trama ei actuală, este configurată încă de la sfârșitul Evului Mediu;
- În amprenta pieței au existat, de-a lungul vremii, o serie de structuri antropice precum vechea hală comercială, canalul Morii, fântâni sau monumente.
- Clădirea vechii hale comerciale, documentată cartografic încă din secolul al XVII-lea, a fost demolată în a doua jumătate a secolului al XIX-lea.
- Nu se cunosc detalii privind dimensiunile ei, materialele de construcție, posibile etape de refacere și/sau extindere.
- Clădirea poate fi localizată cu aproximație la intersecția străzilor N. Iorga și I.G. Duca într-un perimetru ce astăzi zonă de circulație.
- Parcul existent în perimetrul pieței Ferdinand I este o creație post-belică.

Recomandări:

- Realizarea diagnosticului arheologic să se efectueze în întregul perimetru Pieței Ferdinand, (acolo unde este posibil), în vederea obținerii unor coloane stratigrafice relevante privind depunerile antropice din acest perimetru și, ulterior, formularea de propuneri fundamentate în ceea ce privește măsurile ce se impun din punct de vedere al protecției patrimoniului cultural;
- O decizie privind oportunitatea punerii în valoare a vechii hale comerciale, parțial sau integral, să se analizeze după rezultatele diagnosticului arheologic;

Raport de evaluare de teren- Diagnostic arheologic, elaborat de Muzeul Astra Sibiu (2020)

Concluzii

Evaluarea de teren, cu caracter non-invaziv (evaluare arheometrică) cât și intruziv, de la Mediaș – Piața Regele Ferdinand I – zona parcului, pe terenul identificate prin CF 114327, în suprafață totală de 7025 mp, s-a realizat în baza Autorizației pentru Diagnostic Arheologic nr. 55/18.02.2020, emisă de către Ministerul Culturii.

În mod particular, cercetarea a vizat, conform cerințelor DJC, identificarea în teren a fostei hale comerciale a Mediașului, construcție demolată în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, imobil ce se dorește a fi pus în valoare prin proiectul propus de revitalizare a Centrului Istoric.

Aici, în zona Pieței Mari, surprinsă pe vechile planuri sau chiar în imagini de epocă, apare o impozantă clădire utilizată în scopuri comerciale. Hala de comerț sau casa negoțului, denumită de către G. M. Visconti Casa del Mercato pe planurile sale din anul 1705, a fost construită cel mai probabil pe la jumătatea secolului al XVII-lea, în jurul anului 1660, ca punct de desfacere al produselor breslașilor medieșeni dar și al târgoveților. H. Drotloff și G. E. Schuster consideră că originea acestui masiv edificiu ar putea fi datat în jurul anului 1699, fiind proiectat după planurile lui Morando Visconti, însă târgul și bazarul [...] construite foarte frumos și după regulă, cum menționa Evlia Celebi în anul 1661, ar putea face referire tocmai la această construcție.

Clădirea a fost construită în partea sud-estică a Pieței, către zona de intersecție a străzilor Nicolae Iorga și I. G. Duca, și era denumită de către medieșeni „magazin” (Kaufhaus) sau pe săsește Kufes, fiind menționată în

Însemnările oficiale și sub denumirea de carmangerie. Se consideră că întregul edificiu era prevăzut cu o pivniță pentru depozitarea și păstrarea mărfurilor.

Aspectul său exterior este cunoscut în totalitate, pe baza imaginilor de epocă, putându-se observa stilul arhitectonic cu arcade, patru pe latura scurtă și zece pe latura lungă, unele prevăzute cu uși, altele cu ferestre, iar unele cu zidite. În schimb nu se cunoaște niciun plan al construcției.

Putem aprecia că demolarea halei s-a petrecut în a doua jumătate a sec. al XIX-lea, mai exact între anii 1865 și 1880, aspect constatat prin studierea unor surse imagistice, reprezentate de către o fotografie de epocă realizată de către Ludwig Schuller (1865) și o lucrare de grafică semnată de către Adam Slowikowski (1880), ambele redând fidel imaginea pieței mari a Mediașului în perioada respectivă. Sistematizarea pieței, în forma pe care o cunoaștem la ora actuală, are loc în deceniul cinci al secolului trecut, în momentul în care sunt trasate aleile pietonale și sunt plantați majoritatea arborilor „decorativi”.

Evaluarea arheometrică nu a fost în măsură să ne ofere date concludente cu privire la localizarea și, mai ales, planimetria clădirii, zona fiind puternic perturbată de diverse rețele. Totuși, aceasta a permis identificarea unor zone “curate” în care să se poată efectua diagnosticul arheologic intruziv, evitând, pe cât a fost posibil, rețelele mai sus amintite.

Așa cum s-a constatat din descrierea tehnică a unităților de cercetare, în cadrul S 2 a fost evidențiat un nivel consistent de dărâmatură constând din cărămidă spartă, blocuri de dimensiuni medii din calcar, o grindă din lemn de esență tare, provenind, probabil, de la un tavan sau podea alături de numeroase fragmente ceramice, de factură modernă, databile în secolele XIX – început de secol XX, alături de care au apărut și câteva fragmente ceramice cu caracter preistoric (prima epocă a fierului). Ținând cont că în zona studiată, cu excepția halei comerciale, nu sunt atestate alte edificii, ci doar elemente de mobilier urban (fântâni publice), foarte probabil, diagnosticul nostru a intersectat urme ale fostei hale. În acest sector, sterilul arheologic este reprezentat de un strat consistent de nisip fin.

În ceea ce privește secțiunile executate în zona estică, respective nord-vestică a parcului, acestea nu au intersectat complexe de interes arheologic dar straturile de depuneri antropice, rezultat al diverselor amenajări ale pieței, au oferit indicii de cultură materială, în mare măsură cu caracter modern dar și fragmente ceramice, deși atipice, evident de factură preistorică.

În fine, prezența unui strat argilos, la o adâncime de cca. – 2,00 m, în cadrul căruia au fost recuperate exclusiv resturi osteologice (de natură animală), reprezintă un aspect ce trebuie clarificat.

Prin urmare, în urma sondajelor efectuate, considerăm că obiectivul principal al diagnosticului arheologic a fost atins, anume reperarea în teren a urmelor vechii hale comerciale ale cărei caracteristici, (planimetrie, sistem constructiv), se vor putea realiza doar în urma unei cercetări arheologice extinse atât în zona ocupată de actualul parc cât, mai ales, în perimetrul nord-estic al Pieței Regele Ferdinand I.

Ținând cont de vechimea informațiilor privind amenajarea actualei Piețe Regele Ferdinand I, coroborate cu rezultatele diagnosticului arheologic, în care au fost surprinse structuri și elemente de cultură materială cu caracter preistoric și modern, colectivul de cercetare propune, pentru terenul situat în Mediaș, identificat prin CF 114327, în suprafață totală de 7025 mp, ca **realizarea obiectivului investițional să se realizeze doar după efectuarea unei cercetări arheologice cu caracter preventiv și al următorului inventar de coordonate STEREO 70 :**

ID Pct	X (Nord)	Y (Est)
1	518473.037	450057.093
2	518432.203	450021.066
3	518399.296	449992.103
4	518397.128	449989.257
5	518395.459	449984.895
6	518395.730	449978.263
7	518398.304	449973.517

8	518402.273	449970.229
9	518422.429	449958.993
10	518439.407	449949.691
11	518445.242	449947.954
12	518449.679	449948.126
13	518452.896	449949.405
14	518479.202	449969.097
15	518495.939	449981.709
16	518499.128	449985.320
17	518500.743	449990.307
18	518500.657	449995.392
19	518497.295	450022.143
20	518494.027	450046.942
21	518492.742	450051.977
22	518489.826	450055.515
23	518484.411	450058.488
24	518479.704	450059.350
25	518475.990	450058.561
Suprafața=7025.45 mp		

Studiu peisagistic, elaborat de M&POP Landscape Design (2020)

Concluzii

Piața Regele Ferdinand I este printre puținele spații de acest gen de pe teritoriul țării fiind un element ce întruchipează cu perfecțiune spiritul transilvănean și moștenirea germanică (saxonă).

Situația în care se află în momentul de față este una care dezavantajează, fiind departe de potențialul cultural, estetic și turistic pe care îl are, scuarul verde din interiorul pieței reprezentând un impediment, orice încercare de reorganizare și îmbunătățire a spațiului fiind imposibilă datorită acestuia.

Dacă se observă evoluția în timp a pieței și modul de utilizare al acesteia până la mijlocul anilor 1950, prezența scuarului este una nevalidă, nefiind în concordanță cu scopul, specificul și tradiția unui astfel de spațiu.

Vegetația arboricolă deja ajunsă la o dimensiune mult prea mare pentru a mai fi supusă unor intervenții drastice de tăiere fără a fi afectată, este principalul obstacol în observarea arhitecturii emblematice a zonei, coronamentul formând o barieră vizuală. Tocmai de aceea este necesară o intervenție de reabilitare, prin care pe baza unei colaborări interdisciplinare să se poată elabora un concept care să rezolve toate inconvenientele existente.

Optimizarea infrastructurii verzi a sitului va crea un spațiu deschis optim socializării prin care se va susține turismul și implicit dezvoltarea economiei locale. Imaginea pieței cu noile ei perspective deschise, unde elementele de arhitectură de o valoare incontestabilă de care dispune orașul vor putea fi observate cu ușurință, va ridica centrul istoric la nivelul celor întâlnite în Oradea sau Sibiu, unde în urmă cu câțiva ani s-a reușit revitalizarea acestora.

Eliminarea scuarului și îndepărtarea vegetației lemnoase care nu prezintă nici o valoare din punct de vedere istoric, botanic sau estetic va crea o zonă propice pentru dezvoltarea unui nucleu cultural dar și turistic, atuuri care vor spori valoarea orașului.

Regândirea spațiului pieței nu trebuie înțeles ca o renunțare la posibilitatea existenței ansamblurilor de spații verzi care să cuprindă și vegetație arboricolă, acestea putând avea ca și sursă de inspirație vechile aliniamente perimetrale de arbori care existau deja încă din secolul XIX. Arborii utilizați vor fi selecționați din exemplare deja formate în centre specializate, încadrându-se în standardele de vegetație ce poate fi utilizată în zonele urbane, fără a avea un impact negativ.

Soluțiile peisagere vor limita impactul zonei construite asupra spațiului, utilizând principiile și elementele infrastructurii verzi ajutând la crearea unui echilibru între partea construită și cea verde, toate aceste intervenții făcând din Piața Regele Ferdinand I o emblemă a orașului Mediaș

Studiu geotehnic, elaborate de SC Arc Geostudies SRL- D (2018)

Se recomandă direcționarea apei care stagnează pe amplasament spre circuitul de canalizare prin cosntruirea unor rigole sau unor șanțuri.

Concluziile acestor studii au subliniat necesitatea unor intervenții la nivelul zonei studiate în funcție de specific, toate abordările teoretice și practice indicând direcțiile și creând premisele unei noi etape din existența acesteia, etapă care să pună în valoare potențialul deținut de patrimonial construit, concomitent cu valorificarea spațiului pieții ca spațiu public reprezentativ la nivelul municipiului Mediaș.

2.1.3 Prescripțiile și reglementările din documentațiile de urbanism elaborate/aprobate anterior

PUG Municipiul Mediaș aprobat cu H.C.L. nr. 53/2012

Conform PUG municipiul Mediaș și PUZ Zona Centrală, zona studiată face parte din **Zona Centrală și Zona Construită Protejată, UTR V1 – subzona verde protejată, subzona verde aparținând centrului vechi, cu spații publice cu acces nelimitat (parcuri, scuaruri, grădini) și/sau spații verzi private clasate și protejate și TC1A – subzona centrală veche aflată în intramuros – zonă de rezervație³**, cu principalele zone funcționale:

- L1a – locuire protejata
- M1/M1a – subzona mixta centrala
- V1 – subzona verde protejata
- S – subzona unitati speciale

Subzona istorică de referință SIR 1 Cuprinde terenurile și clădirile aflate pe terenurile aferente ansamblurilor urbane nominalizate în listele privind protecția acestora în care intră:

1. Ansamblul urban str. Johannes Honterus – poz. 603 cod LMI SB – II – a – B - 12419
2. Ansamblul urban str. Piața Regele Ferdinand I – poz. 604 cod LMI SB – II – a – A - 12420
3. Ansamblul urban Piața G. Enescu – poz. 605 cod LMI SB – II – a – A - 12421
4. Ansamblul Bisericii Evanghelice fortificate – poz. 608 – SB – II – a – A - 12424

Zona cuprinde locuințe cu regim P, P+1 ÷ P+2 niveluri dar și dotări comerciale, de turism, culte și spații verzi. Fondul construit existent este alcătuit din construcții datând din sec. XIII – XX caracterizat prin țesutul medieval al străzilor și parcelelor.

Utilizare funcțională: Se va asigura compatibilitatea utilizării prin adaptarea funcțiunii la exigențele conservării.

Sunt agreate intervențiile care asigură:

- Continuarea funcțiunii inițiale, în măsura posibilităților actuale;
- Desfășurarea activităților tradiționale și promovarea activităților contemporane compatibile cu acestea;
- Valorificarea potențialului monumentului: potențialul spațial (valori constructive), potențial cultural (valori istorice și estetice);
- Integritatea și durabilitatea monumentului;
- Adaptarea noilor funcțiuni la caracteristicile structurale, tipologice și formale ale monumentului istoric.

Intervenții asupra parcelelor aferente monumentelor: Se va păstra parcellarul existent (istoric) neschimbat. Se va modifica doar în cazul în care pe baza unor cercetări arheologice și istorice, va apărea necesitatea restituirii formei și dimensiunilor originale.

³ Regulamentul Local de Urbanism aferent Planului Urbanistic General, Actualizare Plan Urbanistic General Municipiul Mediaș, Județul Sibiu, Beneficiar: Primăria Municipiului Mediaș, jud. Sibiu, Proiectant general: S.C. BLOM ROMÂNIA S.R.L., Proiectant de specialitate: S.C. VERTEX PROIECT S.R.L., S.C. RAUMPLAN DESIGN S.R.L.

Intervenții asupra clădirilor existente : Atitudinea majoră va fi cea de conservare, cu posibilitatea restaurării și consolidării clădirilor existente, aducerea lor la un nivel de confort contemporan fără afectarea volumetriei, cu revenirea la forma și dimensiunea originală a golurilor și completarea decorației interioare și exterioare (dacă există documente pentru aceasta).

Clădirile existente se mențin fără transformări cu excepția revenirii la forma lor inițială, după caz se restaurează :

- clădiri, fragmente de clădiri, ziduri , fortificații, bastioane, portaluri care sunt clasate și protejate ca monumente istorice din cuprinse în listă.
- Clădiri care în urma unor studii de specialitate pot fi incluse în lista monumentelor istorice clădiri sau fragmente de clădiri cu calitate ambientale.
- Demolările de imobile în zona centrală protejată vor fi permise numai cu avizul Comisiei teritoriale a monumentelor istorice, având la bază un relevu, un studiu istoric asupra clădirii și o cercetare arheologică a lotului. Inserțiile de clădiri noi se vor face prin conditionare la autorizare, cu aprofundarea studiului prin PUD, descărcare de sarcina istorică, aviz CNMI la nivel național sau zonal, după caz.

Indiferent de natura ei intervenția va fi făcută în spiritul arhitecturii clădirii și a întregii zone în scopul de a pune la maxim în valoare potențialul, personalitatea, identitatea și substanța originală. În acest scop se vor folosi tehnici și procedee reversibile specifice structurilor din zidărie, lemn sau metal.

Vor fi evitate pe cât posibil tehnologiile betonului armat.

Se interzic imitații stilistice după arhitecturi straine zonei centrale protejate, pastise, imitații de materiale sau utilizarea improprie a materialelor, utilizarea culorilor stridente sau stralucitoare.

Clădirile cu valoare de monument, cele care pot fi incluse în lista monumentelor sau cu valoare ambientală, trebuie să reprimească aspectul original prin suprimarea adăugirilor ulterioare. În cazul în care adăugirile au valoare istorică sau arhitecturală, acestea se vor restaura în același regim cu clădirea.

Gangurile de acces în curțile interioare, cât și acestea din urmă vor fi eliberate de construcțiile improvizate (chioșcuri, garaje, magazine, cotețe).

În spațiile publice sau private (ganguri, accese imobile, curți interioare, etc.) care depind sau sunt limitate de imobile protejate sau posibil a fi trecute în lista monumentelor istorice cât și a celor cu caracter ambiental, modificările și restaurările se fac conform dispozițiilor în vigoare cu acordul și sub controlul autorităților competente.

Spațiile neconstruite publice sau private se mențin, se restaurează sau se reamenajează : trasee pietonale sau preponderent pietonale, spații verzi tratate sau care vor fi tratate ca spații verzi, spații verzi clasate.

Subzona – V1 – subzona verde aparținând centrului vechi, cu spații publice cu acces nelimitat (parcuri, scuaruri, grădini) și/sau spații verzi private clasate și protejate.

ARTICOLUL 2 – funcțiunea dominantă a zonei: Spații plantate, agrement și sport, cu rol de protecție și îmbunătățire a calității vieții în Municipiul Medias.

ARTICOLUL 3 – funcțiile complementare admise ale zonei.: Funcțiunile complementare sunt cele legate de servicii compatibile funcției de bază a zonei.

ARTICOLUL 4 – utilizări premise: subzonele V1:

- construcții specifice activităților sportive
- terenuri de sport, stadion, patinoar, săli de înot, săli de gimnastică, săli polivalente, etc.
- construcții și amenajări specifice funcțiunii de ștrand (administrație, vestiare, bazine de înot, spații alimentație publică)
- parc de distracții, alimentație publică
- instalații tehnico – edilitare pentru necesitățile dotărilor de sport și agrement
- plantații, amenajări spații verzi
- parcaje
- amenajări specifice parcurilor, grădinilor publice, scuarurilor (alei pietonale, obiecte de mobilier urban, fântâni arteziene, oglinzi de apă amenajate, pergole, obiecte decorative, locuri de joacă pentru copii, etc.)
- pentru spațiile verzi de aliniament stradal: plantații, obiecte de mobilier urban (stâlpi de iluminat, semnalizatoare auto, suporturi biciclete, bănci, suporturi reclame)
- construcții pentru activități sportive , de agrement și terenuri plantate, în condițiile în care plantația este preponderentă

ARTICOLUL 5 – utilizări permise cu condiții: Utilizări permise cu condiții :

Orice intervenție necesită documentații specifice aprobate de organele competente în conformitate cu prevederile Legii nr. 137/1995 și cu normele de protecție stabilite pe plan local.

Se admite utilizarea pentru agrement cu condiția ca prin dimensionarea și configurarea spațiilor libere fără vegetație înaltă să nu fie deminuat efectul de ameliorare a climatului local.

Suporturile pentru reclame sunt permise în spațiile verzi de aliniament, cu condiția de a nu optura imagini de perspectivă asupra unor obiecte de arhitectură sau ansambluri urbanistice valoroase sau a nu aduce prejudicii peisajului urban.

ARTICOLUL 6 – interdicții temporare: Orice intervenție în zonele propuse pentru locuire, se poate realiza numai pe bază unor documentații PUZ sau PUD aprobate. Până la aprobarea acestora zonele respective se află în interdicția temporară de construire.

ARTICOLUL 7 – interdicții definitive (permanente).

Se interzice construirea oricăror obiective altele decât cele mai sus menționate la art. 4 al acestui regulament.

Se interzic orice intervenții care contravin legilor și normelor în vigoare.

Se interzic orice schimbări ale funcțiilor spațiilor verzi publice și specializate și diminuarea suprafețelor înverzite.

Nu se admit nici un fel de intervenții care depreciază caracterul zonei protejate.

Este de asemenea interzis ca în perimetrul de protecție amplasarea de obiective și desfășurarea de activități cu efecte daunatoare asupra vegetației și amenajărilor.

ARTICOLUL 14 – amplasarea în interiorul parcelei.: Amenajarea de spații plantate, configurarea spațiilor de agrement și a dotărilor sportive trebuie să respecte distanțele minime dintre clădirile de pe aceeași parcelă, fiind necesar asigurarea: întreținerea clădirilor; accesul mijloacelor de stingerea incendiilor; accesul mijloacelor de salvare în caz de alte calamități; iluminării naturale; însoririi; securității; salubrității, etc.

ARTICOLUL 15 – accese carosabile: Autorizarea executării construcțiilor este permisă numai dacă există posibilități de acces la drumurile publice, direct sau prin servitute, conform destinației construcției. Caracteristicile acceselor la drumurile publice trebuie să permită intervenția mijloacelor de stingere a incendiilor.

ARTICOLUL 16 – accese pietonale: Autorizarea executării construcțiilor și a amenajărilor de orice fel este permisă numai dacă se asigură accese pietonale, potrivit importanței și destinației construcției.

În sensul Art. 26 din R.G.U., prin accese pietonale se înțelege căile de acces pentru pietoni, dintr-un drum public, care pot fi: trotuare, străzi pietonale, piețe pietonale, precum și orice cale de acces public pe terenuri proprietate publică sau, după caz, pe terenuri proprietate privată grevate de servitutea de trecere publică, potrivit legii sau obiceiului.

Îmbrăcămintea căilor de circulație pietonală se va executa din materiale naturale (pavaje din piatră cioplită de râu, calupuri de granit de diferite culori, elemente lineare sau de suprafață, cărămidă) cu forme geometrice simple al căror colorit va pune în valoare linearitatea căii.

ARTICOLUL 17 – racordarea la rețelele tehnico-edilitare existente: Racordarea la rețelele tehnico+edilitare existente se va face în conformitate cu art.27 din RGU. Toate lucrările de infrastructură vor fi asistate de arheologi. Rețelele electrice, de telefonizare și racordurile la clădiri cât și iluminatul public se vor face în subteran.

POT maxim admis = 20%

ARTICOLUL 24 – parcaje: Autorizarea executării construcțiilor care, prin destinație, necesită spații de parcare se emite numai dacă există posibilitatea realizării acestora în afara domeniului public. Prin excepție de la prevederile alin. (1), utilizarea domeniului public pentru spații de parcare se stabilește prin autorizația de construire de către delegațiile permanente ale consiliilor județene sau de către primari, conform legii, conform Art. 33 din R.G.U.

ARTICOLUL 25 – spații verzi : Autorizația de construire va conține obligația menținerii sau creării de spații verzi și plantate (conform art. 34, Anexei 6 din R.G.U.). Se vor menține spațiile verzi de aliniament de-a lungul străzilor unde acestea există sau se vor crea unele noi în lungul drumului național pentru protejarea împotriva noxelor și a zgomotului, dublate de grădini cu rol reprezentativ.

Figura 1 Încadrare în PUG Municipiul Mediaș

21

PUZ- Zona Centrală a municipiului Mediaș aprobat prin HCL nr. 111/2011.

Conform PUZ- CP în vigoare, subzonele de referință care vor fi afectate de lucrări sunt următoarele:

- **Subzona istorică de referință 1** – cuprinde terenurile construite cu locuințe și funcțiuni complementare, subzonă dens construită, parțial deservită de echipamente colective în care sunt spații și clădiri monumente istorice cca. 75% și include:

- str. Johanes Honterus (1 – 21, 2 – 20, 15 – 40, 23 – 41) str. Turnului (nr. 2 – 6, 1- 3), Piața Regele Ferdinand (1 – 30), Piața Enescu (2 – 8, 1 – 9).

- **Subzona istorică de referință 2** – cuprinde terenurile construite cu locuințe și funcțiuni complementare, cu multe construcții cu valoare ambientală, subzonă aflată în intramuros dar și terenuri alipite vechilor ziduri la est, vest și sud în extramuros.

- str. M. Viteazul (38 – 50, 59 – 63), str. Gh. Doja (34 – 36, 2 – 32 și 1 – 33)

- str. N. Titulescu (2 – 6), str. După Zid (29), str. Petofi Sandor (2 – 12, 1 – 3), str. L. Roth (2 – 4, 1 – 9, 6 – 12, 11 – 21), N. Iorga (1 – 7, 4 – 30, 5 – 45), I.G. Duca (2 – 10, 1 -3), str. Petru Rareș (2 – 4, 6 – 20, 3 – 23), str. Unirii (17 – 9), M. Kogălniceanu (2 – 38, 27 – 43) și Gheții (2 – 14, 1 – 7), str. Cloșca (1 – 7, 2 – 4), Cardinal Hossu (2 – 10, 1 – 13), str. Episcop I. Suci (2 – 8, 1 – 17), str. V. Babeș (1 – 21), str. I.G. Duca (10 – 40, 5 – 31), str.M. Eminescu (2 – 129), str. Pompierilor (1 – 4) str. Cloșca de la (2 – 4), str. Simion Bărnuțiu (2 – 16).

- **SIR 1- V1** Subzona spațiilor publice cu acces nelimitat- parcuri, grădini, scuaruri, plantații de aliniament, amenajări locale ambientale

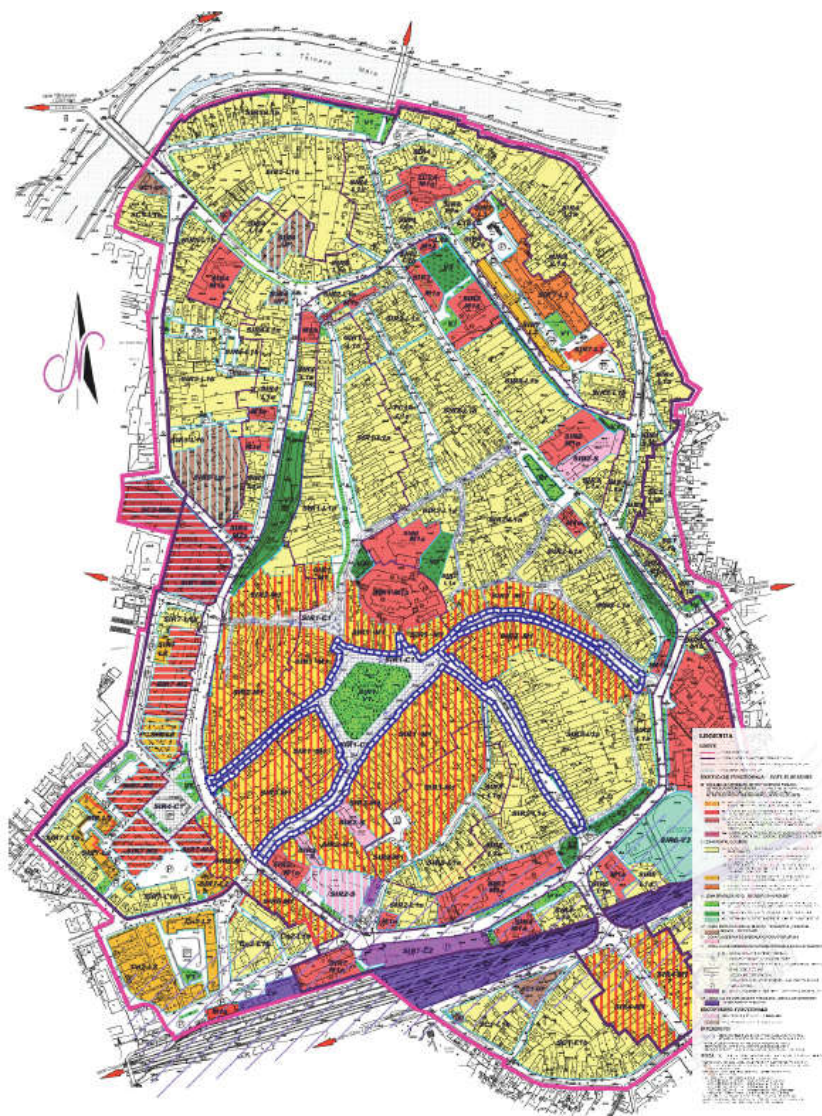

Figura 2 Încadrare în PUZ – CP.

Prevederi PUZ-CP

SECȚIUNEA I – NATURA OCUPĂRII ȘI UTILIZĂRII TERENULUI**Articolul 1 – Ocuparea și utilizarea terenului**

- 1.6. Spațiile neconstruite publice sau private se mențin, se restaurează sau se reamenajează :
- trasee pietonale sau preponderent pietonale
 - spații verzi tratate sau care vor fi tratate ca spații verzi
 - spații verzi clasate.

În spațiile publice sau private (ganguri, accese imobile, curți interioare, etc.) care depind sau sunt limitate de imobile protejate sau posibil a fi trecute în lista monumentelor istorice cât și a celor cu caracter ambiental, modificările și restaurările se fac conform dispozițiilor în vigoare cu acordul și sub controlul autorităților competente.

Articolul 2 – Tipuri admise de ocupare și utilizare a terenului

3. Lucrări pentru săpături arheologice (cu condiția îndepărtării materialelor degajate)

4. Implantări de mobilier urban (cabine telefonice, corpuri de iluminat, instalații sanitare) sub rezerva autorizării acestora de Direcția de arhitectură și urbanism a primăriei.

SECȚIUNEA II – CONDIȚII DE OCUPARE A TERENULUI**Articolul 1 – Caracteristicile parcelelor**

1.1. Se va păstra parcellarul existent (istoric) neschimbat. Se va modifica doar în cazul în care pe baza unor cercetări arheologice și istorice, va apărea necesitatea restituirii formei și dimensiunilor originale.

Articolul 5 – Procentul de ocupare al terenului

POT existent în zonă diferă de la lot la lot fiind cuprins între 45% și 75%.

Pentru loturile în care POT este până la 50% se poate accepta o majorare maxim 10% iar pentru loturile ocupate peste 50% se va menține procentul existent.

Articolul 7 – Aspectul exterior

7.1. Ca aspect toate clădirile trebuie să participe la compoziția ansamblului din care fac parte și la punerea în valoare a acestuia, recomandându-se ca arhitectura și plastica să se armonizeze cu caracterul zonei protejate.

Autorizarea executării construcțiilor care prin conformare, volumetrie și aspect exterior intră în contradicție cu aspectul general al subzonei și depreciază valorile general acceptate ale urbanismului și arhitectură, este interzisă.

7.2. Se interzic :

- imitarea stilurilor arhitecturale sau folosirea materialelor străine zonei.
- imitarea materialelor naturale (piatră, lemn, simulări de paramente)
- utilizarea tâmplăriei metalice (uși, ferestre și porțile de intrare în ganguri)
- utilizarea neacoperită a materialelor care trebuie tencuite (cărămizi, plăci BCA, elemente de beton armat)
- nu se vor utiliza în exterior materiale pentru construcții provizorii (azbociment, materiale plastice etc.)

7.5.4. Împrejmuiri

- Împrejmuiri tradiționale și cu rol deosebit în decorul urban se vor conserva și proteja.
- Împrejmuirile noi sau transformate pot fi constituite din zidărie (care vor fi supuse prescripțiilor construcțiilor existente) sau grilaje metalice ornamentale.
- Se interzic împrejmuirile și în special cele spre stradă din elemente din beton , prefabricate, tablă , plasă de sârmă, plăci aglomerate din lemn.

Articolul 8 – Accese și circulații

8.1. Accesele existente se pot îmbunătăți în sensul satisfacerii regulilor de deservire și respectării normelor P.S.I. în vigoare.

8.2. Se păstrează rețeaua stradală existentă și profilul transversal al străzilor

8.3. Amenajările publice sau private circulației vehiculelor sau pietonilor vor trebui să facă obiectul unei autorizații, cu precizarea dispozitivelor de amenajare, îmbrăcămînți, mobilier urban, semnalizare.

8.4. Îmbrăcămintea căilor de circulație pietonală se va executa din materiale naturale (pavaje din piatră cioplită de râu, calupuri de granit de diferite culori, elemente lineare sau de suprafață, cărămidă) cu forme geometrice simple al căror colorit va pune în valoare linearitatea căii.

Prezenta documentație prevede amenajarea de accese preponderent pietonale pe următoarele străzi – str. Petofi Sandor, str. Turnului, Piața Enescu, str. Petru Rareș, str. Cardinal Iuliu Hossu, str.

Episcop Ioan Suciu, str. Gh. Duca, str. Gheții, str. Armurierilor, biuta din str. N. Titulescu, str. Victor Babeș, pasajul Smârdan, str. Azilului și amenajarea pietonală parțială a Pieții Ferdinand I.

Pentru amenajarea acestor spații pietonale se vor întocmi documentații în faza de Planuri Urbanistic de Detaliu. În aceste documentații se vor stabili tipul de dalaj utilizat, materiale, culoarea, borduri, plantații, fântâni. Ele au drept scop redarea unor spații publice cetățenilor urbei în desfășurarea circulației carosabile.

Articolul 9 – Staționări și parcaje

- Se interzice prevederea de parcaje în afara celor prevăzute în prezenta documentație
- în zonă accesul autovehiculelor va fi restricționat, accesul este permis următoarelor tipuri de autovehicule:
- a mașinilor destinate ambulanțelor, a celor ale inspectoratelor pentru situații de urgență, ale celor aflați în misiune (poliție, jandarmerie, SRI)
- ale persoanelor fizice și juridice ce au dovada deținerii unui spațiu de garare – parcare în interiorul proprietăților
- ale unor instituții ale statului ce au posibilitatea realizării parcarilor în interiorul proprietăților
Parcajele realizate pe străzi vor fi inventariate și utilizate fie de rezervări în baza unei autorizații speciale, fie de mașini ocazionale.

Sunt acceptate în zonă, mașinile de transport materiale pentru construcții în baza unui L.T. eliberat de Primăria Municipiului cât și cele de intervenții ale administrării rețelelor edilitare

Mașinile destinate aprovizionării comerciale vor avea acces în baza unui L.T. cu termen de timp limitat având doar drept de staționare și nu de parcare.

Articolul 10 – Echiparea cu rețele tehnico - edilitare

10.1. Toate clădirile din zonă vor fi în mod obligatoriu racordate la toate tipurile de rețele publice tehnico – edilitare existente cât și posibilitatea de racordare la viitoarele rețele publice proiectate.

10.2. Toate lucrările de infrastructură vor fi asistate de arheologi.

10.3. Rețelele electrice, de telefonizare și racordurile la clădiri cât și iluminatul public se vor face în subteran.

10.5. Cu ocazia modificărilor sau refacerilor de rețele sau lucrări de fațadă se vor înlătura toate elementele parazitare sau rețele inutile și suporturile lor.

10.7. Mobilierul urban – cofrete publice, posturi de transformare și reglare se supun reglementărilor articolului 2.4.

10.9. Se vor întocmi proiecte de iluminat public atât a străzilor și pietelor cât și al monumentelor principale cu corpuri de iluminat specific.

Articolul 11 - Spații libere plantate

11.1. Spațiile libere plantate se conservă sau se reamenajează ca spații verzi publice.

11.2. Arborii izolați sau de aliniament fac, parte din decorul urban și din patrimoniul care trebuie valorificat. Reamplasarea lor se impune când aceștia dispar.

Articolul 1 – Coeficientul de utilizare a terenului (C.U.T.) admis: CUT existent în zonă variază de la lot la lot între 0,45 și 0,9.; CUT maxim admis = 0,65.

Strategia de dezvoltare durabilă a Municipiului Mediaș 2014-2020, 2021-2027 (actualizare 2018)

Prin strategia de dezvoltare durabilă a Municipiului Mediaș sunt propuse următoarele proiecte care vizează amplasamentul studiat:

- Infrastructura urbană rutieră și de Transport – Reabilitare și modernizare străzi Centru Istoric (Modernizare și reabilitare sistem rutier în centrul istoric, modernizarea sistemului de iluminat în zona Piața Regele Ferdinand I, modernizarea infrastructurii edilitare, realizarea de trasee/canale tehnice de cabluri realizarea de piste de biciclete, modernizarea zonelor pietonale, amenajare și creare de spații verzi)
- Restaurarea și punerea în valoare a Centrului Istoric al mun. Mediaș, P-ța Regele Ferdinand (Restaurarea și punerea în valoare a pus Centrului Istoric al mun. Mediaș,

Pța Regele Ferdinand, prin amenajări urbanistice și peisagistice, amenajări ale circulației pietonale și carosabile, infrastructura și iluminatul public, în clusiv al străzilor din interiorul Cetății Medievale (Iohannes Honterius, Tur nului, P-ța G. Enescu, Petru Rareș, Gh. Doja, Bisericii, Episcop Ioan Suciu, Cardinal Iuliu Hossu, dr. Vic tor Babeș, Simion Bărnuțiu, I. G. Du ca, M. Kogălniceanu, Nicolae Iorga, Șt. L. Roth, Gheții)

- Reabilitare și amenajare zona centrală a mun. Mediaș (Lucrări de pavaje, iluminat, zone verzi, fântâni, mobilier urban. Etapa I – Piața R. Ferdinand + P-ța G. Enescu + str. Turnului – 2019 Etapa II – Str. Șt. L. Roth, P. Sandor, M. Kogălniceanu, N. Iorga, Gheții, I.G. Duca, S. Bărnuțiu, Card. I. Hossu, Bisericii, P. Rareș, Gh. Doja, M. Viteazu – 2025)

Plan de Mobilitate Urbană Durabilă al Municipiului Mediaș (2017)

Pentru restricționarea accesului în zona istorică s-a propus controlul accesibilității în zonă prin realizarea unor bariere sau stâlpi retractabili amplasați în intersecții importante – str. Petofi, str. St. L. Roth, la intrarea în Piața Ferdinand I, Piața Ferdinand spre Piața G. Enescu, str. turnului, str. J. Honterus (lângă turnul Forches) str. Azilului dinspre str. M. Viteazul, str. Petru Rareș dinspre str. M. Viteazul, str. Cardinal Hossu, dinspre Piața M. Viteazul, acces spre str. Simion Bărnuțiu, accesul în Piața Ferdinand I din str. N. Iorga, acces spre str. Armurierilor, accesul din str. Unirii în str. M. Kogălniceanu, accesul din str. Cloșca în str. N. Iorga, accesul din str. Cloșca în str. I. G. Duca.

Cod	Proiect	Valoare	Sursa
M04	Modernizarea infrastructurii rutiere pe inelul central	2.224	BL
M10	Modernizare strazi de acces local zona centrala	0.990	BL
C	Realizare sistem de management inteligent al traficului	3.000	POR 3.2
D	Implementarea unei politici de parcare la nivelul municipiului si amenajare locuri de parcare in zona Centrala, zona cartier Vitrometan, zona cartier Gura Campului, zona cartier Gloria, zona cartier Dupa Zid	1.500	BL
M22	Modernizare alei, trotuare si parcuri de resedinta zona Centrala		
M26	Amenajarea de piste pentru biciclisti pe directiile vest-est si nord-sud, cu conexiuni catre zona centrului istoric, acolo unde este posibil	1.200	BL/A S

Figura 3 Intervenții propuse la nivelul zonei central, vonform PMUD Municipiul Mediaș

Pentru punerea în aplicare a prevederilor PUZ- CP, PUG Municipiul Mediaș în vigoare precum și a Strategiei local de dezvoltare sunt necesare în continuare inițierea unor proiecte urbanistice de detaliu precum Plan Urbanistic de Detaliu privind amenajarea Pieții Ferdinand I care să confere spațiului existent punerea în valoare, dar și crearea unui cadru corespunzător desfășurării unor activități absolute necesare unei piețe central reprezentative la nivel municipal.

2.2 Concluzii din documentații elaborate concomitent cu P.U.D.

Concomitent cu elaborarea documentației urbanistice PUD s-a întocmit, în conformitate cu HG. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, D.A.L.I. „REABILITARE/MODERNIZARE STRĂZI CENTRU ISTORIC, MUNICIPIUL MEDIAȘ” în urma căreia s-au încadrat valoric propunerile din cadrul intervenției, obținându-se Aviz MC-DJC Sibiu nr. 25/11.02.2020, cu următoarele condiționări:

- Restudierea soluției astfel încât să fie integrate zonele verzi existente, zonele pietonale și vestigiile arheologice pe baza unor studii complexe de urbanism, de arhitectură, de eisaj și a diagnosticului arheologic, elaborate de persoane atestate și specializate
- Soluția pentru faza P.U.D. va respecta prevederile PUZ.CP în vigoare
- Având în vedere potențialul arheologic al zonei, în conformitate cu prevederile art.2 alin (7), lit.d) din O.G. nr. 43/2000 republicată, proiectul necesită completare cu raport de diagnostic arheologic intruziv, care va viza piața propusă spre reabilitare
- La faza DTAC având în vedere suprapunerea cunucleului locuiri imedievale și cu o serie de vestigii arheologice, documentația trebuie să prevadă obligativitatea măsurii supravegherii arheologice a lucrărilor de excavare, împreună cu necesarul de fonduri pentru implementarea acesteia conform prevederilor art.2 alin (7) lit.f) și ale art.7. lit (a) și (b) din O.G. nr. 43/2000 republicată, încălcarea prevederilor art.7 lit. (a) și (b), reprezentând contravenție sancționată cu amendă de la 25000 lei la 75000 lei conform prevederilor art. 28 alin (1) lit d) din OG nr. 43/ 2000 republicată.

Studiu istoric de fundamentare PUD, elaborat de SC UHM Research & Planning SRL (2021-2022)

Stabilirea modului de construire permis pentru teritoriul studiat- CONCLUZII

La nivelul **Pieței Regele Ferdinand I** se impun următoarele condiționări:

- I. Cercetarea arheologică detaliată a întregii zone suprapuse intervenției în vederea identificării amplasamentului exact al reperelor istorice dispărute: hala comercială, elemente ale ansamblului fortificației (fragmente de fortificație, fragmente de clădiri dispărute cu rol strategic, foste pivnițe aflate acum în subteranul spațiului urban, aliniamentul istoric rezalitar – cu decroșuri și retrageri succesive ale clădirilor, specific orașului fortificat, fântâni și cișmele dispărute, trasee ale unor circulații istorice, traseul pârâului Morilor și al canalului Morilor).
- II. **Punerea în valoare a fragmentelor arheologice** identificate în urma cercetării întregii zone și integrarea în soluția de configurare a amplasament urban a unui spațiu dedicat (spațiu expozițional, cu machetarea elementelor de fortificație), acolo unde conservarea zidurilor permite expunerea, și marcarea la nivelul amenajărilor a fragmentelor care nu pot fi păstrate vizibile și vizitabile (pavaje, panouri / ecrane informative, holograme etc).
- III. Conceptul propus se va subordona analizei de vizibilitate reintegrând în imaginea actuală a spațiului public, zonele optime de vizibilitate (la nivel de siluetă, de ansamblu și de detaliu) ale frontului de nord și ale "Castelului" precum și imaginile emblematice ale pieței pe cel puțin 3 direcții semnificative:
 1. vedere dinspre str. St. L. Roth
 2. perspective din str. Petőfi Sandor
 3. vedere de ansamblu din zona fostei primării

În zonele de vizibilitate optimă nu se vor amplasa volume vegetale, arbori de talie înaltă, construcții sau orice alte elemente de mobilare urbană (opere de artă, fântâni)

care să blocheze perceperea integrală a ansamblului "Castelului" și a frontului de nord.

Dirjecțiile de vizibilitate semnificative vor fi lăsate libere pentru a percepe aceste elemente istorice ce definesc ansamblul pieței.

Amenajările și vegetația vor pune în valoare obiectivele istorice la nivel pictural și de ansamblu, prin crearea de perspective controlate.

Masivele vegetale de talie înaltă se vor amplasa cu precădere în zona de sud a pieței în afara direcțiilor principale de percepere a ansamblului și a frontului de nord (dinspre str. St. L. Roth, dinspre str. P. Sandor). Vegetația va fi dispusă prin volume a căror înălțime va descrește treptat către ansamblul bis. ev. Sf. Margareta astfel încât să se facă trecerea către o zona complet minerală specifică piețelor medievale.

Sunt interzise panourile publicitare, indicatoarele de circulație, corpuri de iluminat și orice alte elemente de mobilier urban sau elemente de vegetație care prin amplasarea lor pot obtura vederile și perspectivele directe evidențiate.

IV. Amenajările vor facilita accesul și vor pune în valoare ansamblul Ansamblul bisericii evanghelice fortificate "Castelul", ansamblul urban Piața Ferdinand I, monumentele istorice individuale, patrimoniul arheologic. Spațiile destinate promenadei și punctele de belvedere și relaxare vor avea în vedere perspectivele către principalele elemente dominante ale centrului istoric și vederea către turnurile bisericii evanghelice. Se vor amplasa în punctele identificate în studiul de imagine și vizibilitate instalații care să permită vederea unor imagini de epocă, suprapuse imaginilor actuale ale spațiului public în vederea reintegrării în memoria urbană actuală a unor repere dispărute. Aceste instalații vor face obiectul unui concurs de arhitectură.

V. Din punct de vedere funcțional, viitoarele amenajări vor conserva și aduce în actualitate funcțiunea comercială a spațiului public și va integra funcțiuni culturale necesare pentru punerea în valoare a mărturiilor istorico-arheologice prezente în perimetrul pieței și al străzilor adiacente dar și funcțiuni sociale și economice necesare pentru dezvoltarea centrului istoric. Amenajările și modul de organizare al spațiului pieței se vor subordona condițiilor privitoare la evidențierea și punerea în valoare a elementelor arheologice și la conservarea și punerea în valoare a panoramelor și perspectivei către "Castel" și frontul de nord.

VI. **Vegetația existentă va fi remodelată și eliminată, fiind considerată neadecvată percepției optime a Castelului și frontului de nord al pieței. Speciile noi de arbori vor fi specii autohtone aclimatizate la mediul orașului Mediaș. Vegetația va fi astfel dispusă încât să amplifice perspectivele către Castel. Aspectul vegetației va fi unul cât mai natural.**

VII. Integrarea în conceptul amenajării spațiului public a fostului pârâu și ulterior canal al Morilor, canalizat în 1908 - 1912.

La nivelul străzilor (str. I.G. Duca, Str. N. Iorga, St. L. Roth, Str. Perofi Sandor) din zona studiată se impun următoarele condiționări:

I. Cercetarea arheologică detaliată a întregii zone suprapuse intervenției în vederea identificării amplasamentului exact al reperelor istorice dispărute: elemente ale ansamblului fortificației (fragmente de zid de fortificație, poarta turnului fierarilor, fragmente de clădiri dispărute cu rol strategic, foste pivnițe aflate acum în subteran, aliniamentul istoric rezalitar – cu decroșuri și retrageri succesive ale clădirilor, specific orașului fortificat, fântâni și cișmele dispărute, traseul pârâului Morilor – str. Petofi Sandor, str. St. L. Roth, str. I.G. Duca, moara mică - str. I.G. Duca).

II. Punerea în valoare a fragmentelor arheologice identificate în urma cercetării întregii zone și integrarea în soluția de arhitectură a unui spațiu dedicat (spațiu expozițional, cu

machetarea elementelor de fortificație), acolo unde conservarea zidurilor permite expunerea, și marcarea la nivelul amenajărilor a fragmentelor care nu pot fi păstrate vizibile și vizitabile (pavaje, panouri / ecrane informative, holograme etc).

III. Integrarea în conceptul amenajării spațiului public a următoarelor repere istorice:

- Traseul fostului pârâu al Morilor (str. Petöfi Sandor, str. St. L. Roth, str. I.G. Duca)
- Mora Mică (str. I.G. Duca)
- Foste fântâni sau cișmele (Str. N.lorga, str. I.G. Duca, str. Petöfi Sandor)
- Front rezalitar dispărut (str. I.G. Duca, Str. N.lorga)

IV. În zona de vizibilitate a siluetei ansamblului "Castelului", **conceptul propus va conserva vederea elementelor reprezentative ale siluetei centrului istoric și le vor pune în valoare**. Principalele zone de interes din punctul de vedere al relației de vizibilitate cu centrul istoric sunt:

1. vedere panoramică din str. I.G. Duca din zona turnului Fierarilor.
2. perspectivă direcționată din str. I.G. Duca
3. vedere panoramică din str. Nicolae Iorga
4. perspectivă descendentă din str. Nicolae Iorga
5. vedere panoramică din capătul str. St. L. Roth la intrarea în piața Regele Ferdinand I
6. perspectivă direcționată din lungul str. Petöfi Sandor.

Sunt interzise panourile publicitare, indicatoarele de circulație, corpuri de iluminat și orice alte elemente de mobilier urban sau elemente de vegetație, care prin amplasarea lor pot obtura vederile și perspectivele directe evidențiate.

V. Amenajările vor urmări următoarele aspecte:

Circulația

- Facilitarea circulației pietonale în detrimentul celei carosabile prin dimensionarea trotuarelor și a suprafețelor pietonale în consecință. Creșterea lățimii trotuarelor pe latura străzilor de pe care se percep perspective directe către turnurile "Castelului": latura de nord a str. I.G. Duca; latura de est a str. Nicolae Iorga, latura de sud a str. Petöfi Sandor.
- Reorganizarea circulației carosabile într-un sistem de sensuri unice astfel încât să se asigure accesul la dotările și serviciile existente în piața și străzile studiate precum și la locuințele riveranilor, fără a încuraja dezvoltarea acestora.
- Reducerea numărului de locuri de parcare în primă etapă, pentru ca într-o etapă următoare de dezvoltare să se elimine complet, prin propunerea de parcaje în zona învecinată centrului istoric.
- În zonele în care circulația carosabilă este ocazională, nivelul de călcare poate fi același pentru pietoni și auto, fluxurile fiind separate prin elemente de mobilier urban specifice.

Refacerea elementelor urbane cu valoare istorică:

- Refacerea imaginii originare a zidurilor de sprijin din lungul str. Nicolae Iorga și I.G. Duca: cărămidă aparentă, stâlpi de zidărie, glilaj metalic conform fotografiilor de epocă.
- Restaurarea și refacerea conductelor istorice de preluarea apelor pluviale de pe clădiri, existente de la înc. sec. XX, vizibile încă în spațiul public.

Elemente de mobilier urban

- Fântânile și toate elemente de mobilare a spațiului urban vor avea o arhitectură contemporană, simplă, care să pună în valoare elementele istorice, fără a le concura.
- Corpurile de iluminat vor avea de asemenea un aspect contemporan. Corpurile de iluminat existente pe fațadele clădirilor vor fi restaurate și adaptate necesităților de iluminat actual.
- Se impune realizarea unui proiect de iluminat public și a unui proiect de iluminat decorativ care să pună în valoare spațiul urban și monumentele istorice.
- Bancile și suprafețele destinate șederii vor fi de asemenea într-o arhitectură contemporană, simplă. Materialele utilizate vor fi cu precădere naturale: piatră, lemn, metal.

Edilitare

Preluarea apelor pluviale de pe clădiri se va realiza prin racordarea gheburilor la canalizarea istorică realizată în anul 1912. Este interzisă descărcarea apelor pluviale pe trotuare.

Preluarea apelor pluviale pe străzi se poate realiza printr-o singură rigolă centrală pe străzile cu circulație ocazional carosabilă și prin două rigole determinate de bordura trotuarelor pe străzile cu circulație carosabilă.

Identificarea perspectivelor valoroase:

La nivelul ansamblului urban **"Piața Regele Ferdinand I"** este mai relevantă percepția reperelor istorice verticale și orizontale care îl definesc – fronturile pieței și turnurile "Castelului", mai mult decât percepția optimă urbanistică a unui singur monument istoric. Din acest motiv analiza vizibilității s-a concentrat pe înțelerea raportului dintre aceste elemente și identificarea zonelor în care atât fronturile pieței cât și "Castelul" se percep optim împreună.

Frontul de nord (piața G. Enescu nr. 11, piața Regele Ferdinand I nr. 20-25):

Lungimea frontului de nord este de 107m, iar înălțimea medie a acestuia de cca 13m. Zona optimă de vizibilitate a fațadelor întregi în plan vertical este situată la o distanță cuprinsă între 1h și 3h, respectiv 13m și 39m față de aliniament (zona cu hașură gri deschis). În ceea ce privește zona de vizibilitate optimă în plan orizontal, se remarcă faptul că privitorul trebuie să cuprindă în câmpul său vizual o lungime a frontului de cca 100m, fapt ce determină poziționarea sa la o distanță cuprinsă între 30 și 100m (zona cu hașură galbenă) sub zona determinată de privirea sub un unghi de 60° în plan orizontal. Dincolo de distanța de 100m față de aliniamentul frontului de nord, intrăm în zona de privire de siluetă, zonă unde se pot percepe doar elemente de siluetă și volumetrie. Sinteza celor două tipuri de analiză în plan vertical și în plan orizontal prezintă o situație caracteristică fronturilor urbane lungi și foarte lungi – inexistența unei zone de vizibilitate optimă, la nivel de vedere "de ansamblu" sau "picturală". Cele două se suprapun doar la nivel de vedere de "siluetă", zonă în care nu putem percepe detaliile arhitecturii. În concluzie, putem afirma că și în cazul în care piața ar fi liberă de vegetație, nu va exista un punct sau o zonă în care să putem vedea integral frontul de nord al pieței și "Castelul" și, totodată, detaliile arhitecturii acestora. Perceperea acestor elemente este posibilă în zona cuprinsă între distanța de 39m și 100m față de planul fațadelor, pe fragmente sau tronsoane de front, niciodată integral.

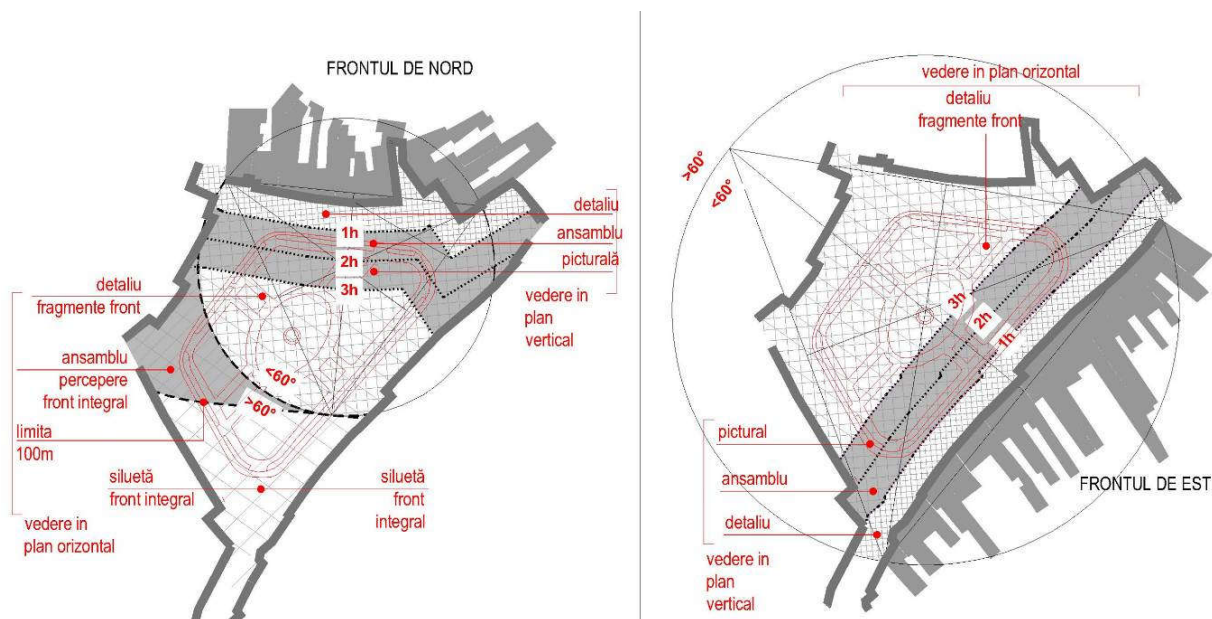

Figura 4 Sinteza analizei de vizibilitate a frontului de nord (stânga) și a frontului de est (dreapta). Sursa: S.C. UHM Research& Planning S.R.L.

Frontul de est (piața Regele Ferdinand I nr. 28-31, 1-10):

Frontul estic are o lungime de 188m, iar înălțimea medie fiind tot de 13m. Zona optimă de vizibilitate a frontului întreg în plan vertical este situată la o distanță cuprinsă între 1h și 3h, respectiv 13 și 39m față de aliniament (zona cu hașură gri deschis). În plan orizontal se remarcă faptul că privitorul trebuie să cuprindă în câmpul său vizual, sub un unghi de 60° , o lungime a frontului de 188m, ceea ce amplasează privitorul, la o distanță de 170m, punct situat în afara pieței. În concluzie, se remarcă faptul că, chiar și în cazul lipsei vegetației, frontul de est poate fi perceput doar pe fragmente, niciodată integral, distanța dintre cele două fronturi fiind insuficientă de mare. Spre deosebire de frontul de nord, pentru frontul estic percerea integrală a acestuia nu poate fi atinsă nici la nivel de siluetă.

Frontul de sud (St. L. Roth nr. 2, piața Regele Ferdinand I nr. 11-15):

Deși lungimea frontului sudic este cea mai redusă având doar 90m, iar înălțimea medie aceeași, 13m, se observă faptul că cele două zone de vizibilitate optimă în plan orizontal și în plan vertical, rămân segregate. Zona optimă de vizibilitate a frontului întreg în plan vertical fiind situată ca și în cazurile celelalte între 13 și 39m față de aliniament (zona cu hașură gri deschis). În plan orizontal se remarcă faptul că privitorul trebuie să fie amplasat la o distanță cuprinsă între 78m și 100m. În zona cu hașură galbenă observatorul va privi frontul la nivel de ansamblu în plan orizontal și la nivel de siluetă în plan vertical. Detaliile de arhitectură nu vor fi vizibile din zona de ansamblu, dovedind încă odată faptul că teoria ce se aplică clădirilor nu este valabilă în cazul fronturilor urbane. La nivelul siluetei frontul este perceptibil de la o distanță mai mare de 100m, până la limitele generate de fațadele celorlalte fronturi.

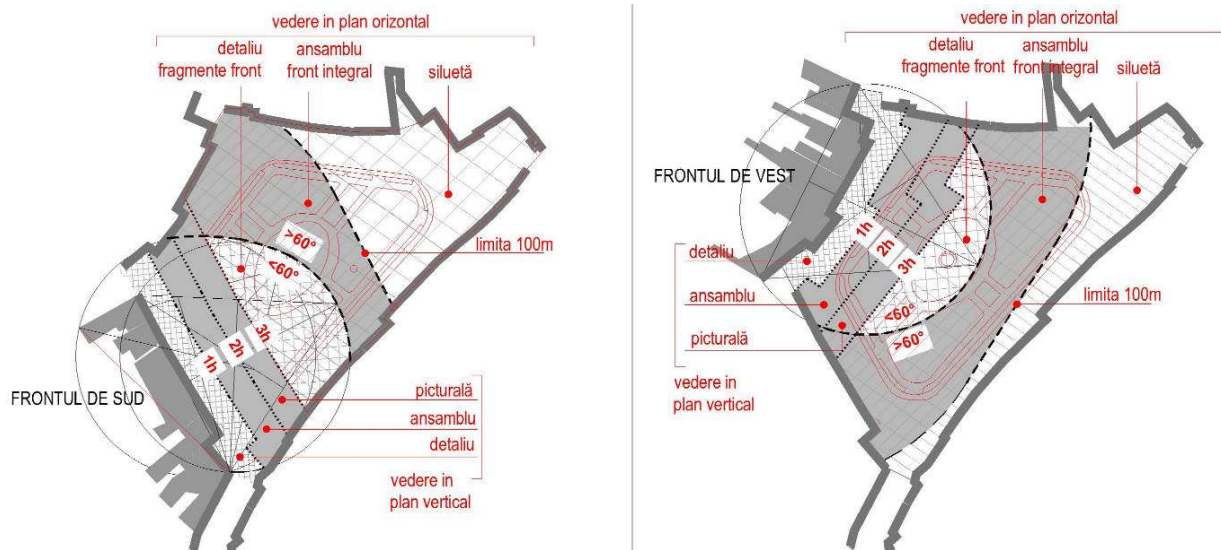

Figura 5 Sinteza analizei de vizibilitate a frontului de sud (stânga) și a frontului de vest (dreapta). Sursa: S.C. UHM Research& Planning S.R.L.

Frontul de vest (str. Petöfi Sandor nr. 6, piața Regele Ferdinand I nr. 16-18-19, piața Enescu nr. 3)

Lungimea frontului vestic este de 98m, iar înălțimea medie a acestuia este de aproximativ 13m. Zona optimă de vizibilitate a frontului întreg în plan vertical este situată la o distanță cuprinsă între 1h și 3h, respectiv 13 și 39m față de aliniament (zona cu hașură gri deschis). În plan orizontal se remarcă faptul că privitorul trebuie să fie amplasat la o distanță cuprinsă între 70m și 100m. Dincolo de distanța de 100m frontul fiind văzut la nivel de siluetă.

Același tip de analiză a fost aplicat și în cazul ansamblului bis. evanghelice Sf. Margareta, "Castelul", cu cele 4 turnuri vizibile din piața Regele Ferdinand I și din străzile studiate: 1. Turnul Trompeților (h=68,8m), 2. Turnul Croitorilor (h=26m), 3. Turnul Mariei (h=23m), 4. Turnul Clopotelor (h=35m).⁴

Schema de mai jos reprezintă sinteza analizei cu identificarea zonelor în care elementele componente ale ansamblului se pot percepe peste frontul de nord, la diferite grade de detaliu considerând spațiul pieței liber: zona de detaliu, zona de ansamblu (zona optimă de percepție), zona picturală și zona de siluetă. Spre deosebire de analiza fronturilor, se remarcă faptul că zonele optime de percepție în plan orizontal și vertical se suprapun, rezultând astfel o zonă optimă de percepere a ansamblului, la nivel de ansamblu, la nivel pictural și la nivel de siluetă. Această zonă este se desfășoară pe o distanță cuprinsă între:

- 24m și 64m față de frontul de nord, pentru percepția la nivel de ansamblu;
- 64m și 130m, față de frontul de nord, pentru percepția la nivel de pictural;
- > 130m, față de frontul de nord, pentru percepția la nivel de siluetă;

⁴ Informații extrase din releveele ansamblului bis. evanghelice identificate în arhiva INP.

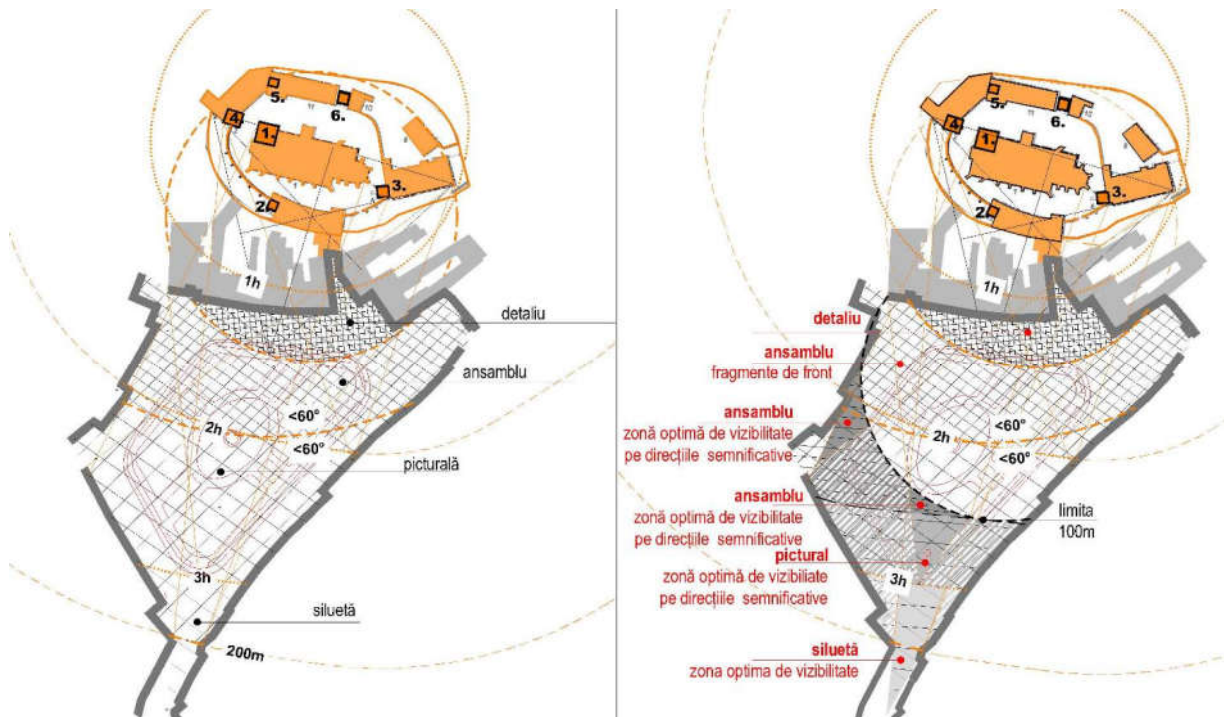

Figura 6 Sinteza analizei de vizibilitate a Castelului (stânga) și a Castelului împreună cu frontul de nord (dreapta). Sursa: S.C. UHM Research& Planning S.R.L.

În schema din dreapta sus se remarcă faptul că zonele de vizibilitate a frontului de nord și a "Castelului" se suprapun pe suprafețe reduse la nivelul privirii de ansamblu (hașura solidă gri închis) și semnificativ la nivel pictural (hașura solidă gri deschis) și de siluetă (hașură gri foarte deschis).

Un alt element semnificativ în cadrul analizei a fost identificarea direcțiilor cele mai reprezentative din punct de vedere urbanistic și istoric în lungul cărora se percep aceste repere urbane. Cele 3 direcții sunt: dinspre str. Roth, dinspre str. P. Sandor și din zona fostei primării. Coroborând toate aceste elemente s-a concluzionat că din întreaga suprafață aferentă zonelor optime de vizibilitate doar cele care se suprapun acestor direcții reprezintă acele suprafețe care trebuie protejate și integrate în conceptul urbanistic al viitoarelor amenajări. Aceste suprafețe sunt cele marcate cu hașură solidă gri în diferite tonuri, în schema din dreapta sus.

Zonele de percepție optimă, pe 3 cele direcții:

1. Dinspre str. St. L. Roth

- a. Perspectivă la nivel de siluetă din str. St. L. Roth a siluetei Castelului marcată de: Turnul Trompeților, Turnul Croitorilor, Turnul Mariei, Turnul Clopotelor. Elementele componente ale ansamblului se citesc ușor și în integralitatea lor. Vegetația blochează vederea volumetriei și a siluetei frontului de nord.
- b. Vedere panoramică la nivelul de siluetă din Piața Regele Ferdinand I asupra Castelului și a frontului de nord marcată de: Turnul Trompeților, Turnul Croitorilor, Turnul Mariei, Turnul Clopotelor. Prezența vegetației din prim-plan împiedică perceperea siluetei ansamblului.
- c. Vedere la nivel de detaliu

2. Dinspre str. Petöfi Sandor

- a. Vedere la nivel de pictural dinspre str. Petöfi Sandor
- b. Vedere la nivel de ansamblul dinspre str. Petöfi Sandor

3. Dinspre fosta primărie, Piața Regele Ferdinand I nr. 1

- a. Vedere de ansamblul dinspre fosta primărie, Piața Regele Ferdinand I nr. 1

Alte perspective valoroase sunt cele din străzile I.G. Duca și Nicolae Iorga:

- 4.** Perspective din str. I.G. Duca; str. Nicolae Iorga; din Turnul Trompeților
-

CAPITOLUL 3: SITUAȚIA EXISTENTĂ

3.1 Accesibilitate. Căi de comunicație

Rețeaua de străzi studiate leagă centrul istoric de centrul nou al Municipiul Mediaș și inelul de circulație principal Str. Unirii – Str. Cloșca - DN14A – Str. C. Brâncoveanu – Str. M Eminescu. Cotele străzilor sunt condiționate de cotele acceselor la proprietăți.

Accesul auto la amplasament se poate realiza pe străzile studiate, nefiind necesare trasări de căi suplimentare de acces.

În profil transversal, străzile investigate au partea carosabilă mărginită de borduri, care asigură evacuarea apelor pluviale în profil longitudinal spre gurile de scurgere existente. În profil longitudinal declivitățile sunt cuprinse între 0,1% și 4,2 %.

Din punct de vedere al structurii rutiere, străzile prezintă o parte carosabilă cu îmbrăcăminte suplă, realizată în unul sau două straturi cu grosimi totale cuprinse între 5 și 8 cm cu excepția străzii Petofy Sandor, care prezintă o îmbrăcăminte din piatră cubică atât pe partea carosabilă cât și pe trotuare și parcuri și nu există borduri de delimitare a circulațiilor. În general structura rutieră se prezintă necorespunzător din punct de vedere a planeității, rugozității și uniformității, prezentând semne de uzură, cu excepția străzii St.L. Roth unde îmbrăcăminte se prezintă în stare bună. Trotuarele sunt amenajate cu pavele din beton.

Zestrea rutieră existentă este constituită din materiale granulare (balast, zgură, piatră spartă) de diverse grosimi, în general între 35-45 cm, realizată pe lățimi variabile. Sub complexul rutier există o pernă de materiale drenante de umplutură de grosimi cuprinse între 30 și 100 cm.

Structura rutieră este necorespunzătoare din punct de vedere a capacității portante, fapt ce implică refacere sistemului rutier pentru a se îmbunătăți confortul și siguranța circulației pentru utilizatori.

Din punct de vedere geometric, străzile au o parte carosabilă de lățime variabilă cuprinsă între 3 și 6 m, flancate pe anumite sectoare de parcaje perpendiculare și paralele amenajate cu aceeași structură rutieră ca partea carosabilă, mărginite pe ambele părți de trotuare delimitate prin borduri și amenajate cu pavele din beton prefabricate.

Sistemele de scurgere existente sunt alcătuite din guri de scurgere ce descarcă în rețeaua de canalizare în sistem unitar și pluvial. În mare majoritate, gurile de scurgere sunt colmatate, iar o parte din ele sunt parțial înfundate și deteriorate. Din aceste motive sistemul de scurgere a apelor nu are capacitatea necesară asigurării scurgerii apelor în lungul străzilor, fapt care determină staționarea apei infiltrarea acestora în corpul străzilor.

Deși pe traseul Străzilor N. Iorga și I.Gh. Duca, întâlnim ziduri de sprijin existente, nu se semnalează existența unor fenomene geodinamice majore care să afecteze stabilitatea construcțiilor.

Străzile sunt prevăzute cu un sistem de semnalizare verticală și orizontală.

3.2 Suprafața ocupată, limite și vecinătăți

Suprafața amplasament = **34.573 mp** – suprafața din acte, respectiv 35.358 măsurată (imobile identificate prin C.F./CAD nr. 112943 Mediaș- str. I.Gh. Duca, C.F./CAD nr. 113582 Mediaș- str. I.Gh. Duca, C.F./CAD nr. 112909 Mediaș- str. Nicolae Iorga, C.F./CAD nr. 113571 Mediaș- str. Nicolae Iorga, C.F./CAD nr. 113920 Mediaș- str. Petofi Sandor, C.F./CAD nr. 112951 Mediaș- str. St.L. Roth, C.F./CAD nr. 112992 Mediaș- Drum, C.F./CAD nr. Mediaș 113433 - Drum, C.F./CAD nr. 114327 Mediaș- Parc). Deoarece sunt analizate străzi și piață, limitele acestor imobile sunt reprezentate de construcțiile din aliniament care sunt organizate în fronturi continue, acestea constituind și vecinătățile amplasamentului studiat.

Terenuri cu destinația de domeniu public (străzi și trotuare, parc) situate în zona de protecție a monumentelor istorice intramuros SIE 1- C1. Ansamblul urban Piața REgele Ferdinand I se află pe Lista Monumentelor Istorice sub codul SB-II-a-A-12420. Parcul aferent Pieței Regele Ferdinand I este situate în zona de protecție a monumentelor istorice intramuros SIR 1- V1-subzona verde protejată. Categoria de importanță A conform HCL 165/ 2012.

3.3 Suprafețe de teren construite și suprafețe de teren libere

Suprafețele de teren aferente zonei studiate prin PUD constituie suprafețe de teren șibere reprezentate de circulații carosabile și pietonale, parcaje și spații verzi/ parc/ scuar public, după cum urmează:

Denumire	Suprafața spațiu verde (mp) ⁵
Str. I. Duca	50,34
Str. N. Iorga	441,43
Str. P. Sanor	0
Str. St.L.Roth	0
Piața Regele Ferdinand I	4839,94
Total	5331,71

Bilanțul total al suprafețelor aferente zonei studiate⁶:

	Existent - mp	%
Suprafata spatiu verde in Piata R. Ferdinand I	4985.84	14.10
Suprafata spatiu verde strazi adiacente	495.38	1.40
Suprafata circulatii	29876.78	84.50
Total suprafata studiata cf. C.U.	35358.00	100.00

La nivelul zonei studiate, suprafața ocupată de spații verzi este de cca. 15% din total, restul suprafețelor fiind ocupate de circulații carosabile și pietonale, locuri de parcare la sol.

Piața Regele Ferdinand I se încadrează la categoria spațiilor verzi publice cu acces nelimitat de tip scuar care este definit astfel „spațiu verde, cu suprafața mai mică de un hectar,

⁵ Conform Studiu peisagistic, elaborat de M&Pop Landscape Design

⁶ Conform măsurători PUD

amplasat în cadrul ansamblurilor de locuit, în jurul unor dotări publice, în incintele unităților economice, social culturale, de învățământ, amenajărilor sportive, de agrement pentru copii și tineret sau în alte locații”.

Plantările perimetrare Pieței cât și cele adiacente Străzii Nicolae Iorga sunt fâșii plantate, care se definesc ca și „plantații cu rol estetic și de ameliorare a climatului și calității aerului, realizată în lungul căilor de circulație sau al cursurilor de apă”.

3.4 CARACTERUL ZONEI, ASPECTUL ARHITECTURAL-URBANISTIC

Ansamblul urban Piața Regele Ferdinand I se află pe Lista monumentelor istorice sub codul SB-II-a-A- 12420 iar Ansamblul urban "Centrul istoric al municipiului" sub codul SB-II-a-A-12418. Parcul (suarul) aferent Pieței Regele Ferdinand I este situat în zona de protecție a monumentelor istorice intramuros SIR 1 - VI - subzona verde protejată.

3.4.1 Elemente protejate din perimetrul studiat⁷:

Imobile protejate cu titlul de monumente istorice:

Nr. Crt.	Nr. Crt. LMI	Cod LMI 2015	Denumire	Adresă	Datare
1.	697	SB-II-a-B-12417	Ansamblul fortificațiilor orașului medieval, sec. XV – XVII Str. Eminescu Mihai, str. Consatntin Brâncoveanu, str. Titulescu Nicolae, str. După Zid, str. Fundătura Policlinicii, str. Bărnăușu Simion, str. Cloșca, str. Unirii, str. Pompierilor.		
	700	SB-II-m-B-12417.03	Latura Est: Bastionul Cuțitarilor, Turnul Rotarilor (azi locuință), Turnul Porții Uliței Fierarilor , cortine, Bastionul Cuțitarilor, Turnul Rotarilor, cortină: str. După Zid 2-6, corespunzător str. Mihai Viteazul 6-48; cortină: str. Bărnăușu Simion, peste drum de Turnul de Poartă al uliței Fierarilor; Turnul Porții Uliței Fierarilor și cortină : str. Spitalului; cortină: str. Gheții		
	701	SB-II-m-B-12417.04	Latura Sud: Bastionul, Blănarilor, Turnul de Poartă Forkesch , cortine (fragmente), Bastionul Blănarilor: str. Cloșca 1; Turnul de Poartă Forkesch : Piața Șaguna Andrei; cortine: str. Cloșca 1-7, str. Badea Cârțan, în curtea fostei Cazărmi a Husarilor; cortină: str. Unirii 15-21; cortină: str. Pompierilor 1-7; cortină: str. Fundătura Policlinicii 7-9. sec. XV - XVII		
2.	702	SB-II-a-A-12418	Ansamblul urban "Centrul istoric al municipiului", sec. XVIII – XIX str. După Zid frontul sudic, str. Târnavei de la nr. 5 la nr. 1 frontul vestic, str. S. Bărnăușu frontul vestic, str. Cloșca frontul vestic, str. Unirii frontul nordic, str. Pompierilor frontul estic, str. M. Eminescu frontul estic, str. C Brâncoveanu frontul estic, str. N. Titulescu frontul sudic		
3.	705	SB-II-a-A-12424	Ansamblul bisericii evanghelice fortificate "Castelul", sec. XIII - XIX		
4.	725	SB-II-m-B-12435	Casa Zoppelt Str. Iorga Nicolae 17, 1850 - 1860		
5.	732	SB-II-a-A-12420	Ansamblul urban "Piata Regele Ferdinand I", sec. XVIII - XIX		
6.	733	SB-II-m-A-12440	Casă, Piata Regele Ferdinand I 1, sec. XVI - XVIII		

⁷ Conform Studiu istoric PUD, elaborat de S.C. UHM Research& Planning S.R.L.

7.	734	SB-II-m-B-12441	Fosta Școală a Piaristilor, Piața Regele Ferdinand I, 13, cca. 1736
8.	735	SB-II-m-A-12442	Casa Schuster, Piata Regele Ferdinand 14, cca.1705
9.	736	SB-II-m-A-12443	Hanul "La Strugurele de Aur", Piata Regele Ferdinand 16, sec. XIX
10.	737	SB-II-m-B-12444	Casă, Piata Regele Ferdinand 17, sec. XVII - XX
11.	738	SB-II-m-B-12445	Casă, Piata Regele Ferdinand 18-19, sec. XVIII, 1806
12.	739	SB-II-m-B-12446	Casă, Piata Regele Ferdinand 20, sec. XVIII - XX
13.	740	SB-II-m-B-12447	Casă, Piata Regele Ferdinand 21, sec. XVIII - XX, 1760
14.	741	SB-II-m-A-12448	Casa Rosenauer, Piata Regele Ferdinand 22, sec. XVI - XVIII
15.	742	SB-II-m-A-12448	Casa Thell, Piata Regele Ferdinand 24, 1531, sec. XVIII - XIX
16.	743	SB-II-m-B-12451	Casa Schuller, Piata Regele Ferdinand 25, sec. XVI
17.	744	SB-II-m-B-12451	Casa Haner-Karres, Piata Regele Ferdinand 29, sec. XVI, sec. XIX - XX
18.	745	SB-II-m-B-12452	Casă, Piata Regele Ferdinand 30, sec. XVI - XVII, 1663

Imobile propuse pentru clasare cf. PUZ Zona centrală:

Nr. Crt.	Adresă, funcțiune, proprietar
1.	Str. I.G. Duca nr. 1
2.	Str. I.G. Duca nr. 2, la intersecția cu str. N. Kogălniceanu
3.	Str. I.G. Duca nr. 35
4.	Str. I.G. Duca nr. 24
5.	Str. I.G. Duca nr. 45
6.	Str. I.G. Duca nr. 28
7.	Str. St. Ludwig Roth nr. 6
8.	Str. St. Ludwig Roth nr. 12
9.	Str. Petőfi Sandor nr. 5
10.	Str. Petőfi Sandor nr. 7
11.	Str. Petőfi Sandor nr. 20

Imobile sau fragmente de imobile cu calități ambientale cf. PUZ Zona Centrală

Nr. Crt.	Adresă, funcțiune, proprietar
1.	Piața Regele Ferdinand I, nr. 3
2.	Piața Regele Ferdinand I, nr. 5
3.	Piața Regele Ferdinand I, nr. 6
4.	Piața Regele Ferdinand I, nr. 7
5.	Piața Regele Ferdinand I, nr. 9

Nr. Crt.	Adresă, funcțiune, proprietar Imobile sau fragmente de imobile cu calitate ambientale cf. PUZ Zona Centrală
6.	Piața Regele Ferdinand I, nr. 10
7.	Piața Regele Ferdinand I, nr. 11
8.	Piața Regele Ferdinand I, nr. 12
9.	Piața Regele Ferdinand I, nr. 23
10.	Piața Regele Ferdinand I, nr. 27
11.	Piața Regele Ferdinand I, nr. 28
12.	str. St. Ludwig Roth nr. 1
13.	str. St. Ludwig Roth nr. 2
14.	str. St. Ludwig Roth nr. 3
15.	str. St. Ludwig Roth nr. 5
16.	str. St. Ludwig Roth nr. 6
17.	str. St. Ludwig Roth nr. 7
18.	Piața G. Enescu nr. 2
19.	Piața G. Enescu nr. 11

Spații publice protejate

Nr. Crt.	Denumire	Adresă	Datare
1.	Piața Regele Ferdiand I Piața Mare (Grosser Platz)	Piața Regele Ferdiand I	Sf. sec. XIII - Sec. XVI ⁸
2.	Str. I.G. Duca	de la intersecția cu str. Cloșca până în Piața Ferdiand I	Sec. XIV, XV, XVI, XVII, XVIII, 1908-1911 ⁹
3.	Str. Nicolae Iorga	de la Piața Andrei Șaguna la Piața Ferdiand I	Sec. XIII, XIV ¹⁰
4.	Str.St. L. Roth	de la intersecția cu str. Mihai Eminescu până la Piața Regele Ferdinand I	Sf. sec. XIII, sec. XVI ¹¹
5.	Str. Petőfi Sandor	de la intersecția cu str. Mihai Eminescu până la Piața Regele Ferdinand I	Sf. sec. XIII, sec. XVI ¹²
6.	Piața George Enescu	Piața George Enescu	Sf. sec. XIII - Sec. XVI ¹³
7.	Piața Castelului	Incinta Bis. Ev. Sf. Margareta	sec. XI

Alte elemente protejate (plantații interioare, împrejuriri, decorații, parcelar, trama stradală)

⁸ Detalii despre evoluția pieței sunt prezentate în cap. II.1.5. *Evoluția tramei stradale și a parcelarului*

⁹ Detalii despre evoluția străzii sunt prezentate în cap. II.1.5. *Evoluția tramei stradale și a parcelarului*

¹⁰ Detalii despre evoluția străzii sunt prezentate în cap. II.1.5. *Evoluția tramei stradale și a parcelarului*

¹¹ Detalii despre evoluția străzii sunt prezentate în cap. II.1.5. *Evoluția tramei stradale și a parcelarului*

¹² Detalii despre evoluția străzii sunt prezentate în cap. II.1.5. *Evoluția tramei stradale și a parcelarului*

¹³ Detalii despre evoluția pieței sunt prezentate în cap. II.1.5. *Evoluția tramei stradale și a parcelarului*

Nr. Crt.	Denumire	Adresă	Datare
1.	Parcelar valoros		
1.1.	Parcelele din Piața Regele Ferdinand I	Piața Regele Ferdinand I nr. 11 – 15 nr. 16-19 nr. 20-25	sf. sec. XIII sec. XIII sec. XVI
1.2.	Parcelele din Str. I.G. Duca	Str. I.G. Duca nr. 2 – 42 / 1 - 31	sf. sec. XIV – inc. sec. XV
1.3.	Parcelele din Str. Nicolae Iorga	Str. Nicolae Iorga nr. 1- 45 / nr. 2 - 30	înc. sec. XIV
1.4.	Parcelele din Str.St. L. Roth	Str. St. L. Roth nr. 1-17	sec. XIII
1.5.	Parcelele din Str. Petöfi Sandor	Str. Petöfi Sandor nr. 2 - 22	sec. XIII
2.	Alinieri valoroase		
2.1.	Piața Regele Ferdiand I	Piața Regele Ferdiand I	Sf. sec. XIII - Sec. XVI ¹⁴
2.2.	Str. I.G. Duca	de la intersecția cu str. Cloșca până în Piața Ferdiand I	Sec. XIV, XV, XVI, XVII, XVIII, 1908-1911 ¹⁵
2.3.	Str. Nicolae Iorga	de la Piața Andrei Șaguna la Piața Ferdiand I	Sec. XIII, XIV ¹⁶
2.4.	Str.St. L. Roth	de la intersecția cu str. Mihai Eminescu până la Piața Regele Ferdinand I	Sf. sec. XIII, sec. XVI ¹⁷
2.5.	Str. Petöfi Sandor	de la intersecția cu str. Mihai Eminescu până la Piața Regele Ferdinand I	Sf. sec. XIII, sec. XVI ¹⁸
3.	Trama stradală valoroasă		
3.1.	Str. I.G. Duca	de la intersecția cu str. Cloșca până în Piața Ferdiand I	Sec. XIV, XV, XVI, XVII, XVIII, 1908-1911 ¹⁹
3.2.	Str. Nicolae Iorga	de la Piața Andrei Șaguna la Piața Ferdiand I	Sec. XIII, XIV ²⁰
3.3.	Str.St. L. Roth	de la intersecția cu str. Mihai Eminescu până la Piața Regele Ferdinand I	Sf. sec. XIII, sec. XVI ²¹
3.6.	Str. Petöfi Sandor	de la intersecția cu str. Mihai Eminescu până la Piața Regele Ferdinand I	Sf. sec. XIII, sec. XVI ²²

¹⁴ Detalii despre evoluția pieței sunt prezentate în cap. II.1.5. *Evoluția tramei stradale și a parcellarului*

¹⁵ Detalii despre evoluția străzii sunt prezentate în cap. II.1.5. *Evoluția tramei stradale și a parcellarului*

¹⁶ Detalii despre evoluția străzii sunt prezentate în cap. II.1.5. *Evoluția tramei stradale și a parcellarului*

¹⁷ Detalii despre evoluția străzii sunt prezentate în cap. II.1.5. *Evoluția tramei stradale și a parcellarului*

¹⁸ Detalii despre evoluția străzii sunt prezentate în cap. II.1.5. *Evoluția tramei stradale și a parcellarului*

¹⁹ Detalii despre evoluția străzii sunt prezentate în cap. II.1.5. *Evoluția tramei stradale și a parcellarului*

²⁰ Detalii despre evoluția străzii sunt prezentate în cap. II.1.5. *Evoluția tramei stradale și a parcellarului*

²¹ Detalii despre evoluția străzii sunt prezentate în cap. II.1.5. *Evoluția tramei stradale și a parcellarului*

²² Detalii despre evoluția străzii sunt prezentate în cap. II.1.5. *Evoluția tramei stradale și a parcellarului*

3.4.2. Caracterul funcțional al teritoriului studiat²³:

Etapele funcționale ale pieței:

- rol strategic de apărare – Castelul și spațiul liber de la sud de acesta; circulație
- rol comercial, târg și hala comercială; circulație; rol edilitar (canalul Morilor)
- rol de reprezentare, prin amplasarea statuii lui Axente Sever; proiect (nerealizat) de amplasare a bisericii ortodoxe; circulație
- parc; circulație

Etapele funcționale ale străzilor:

- circulații; rol strategic de apărare prin prezența turnulețelor la anumite locuințe, front rezalitar
- circulații pietonale și carosabile, rol comercial, rol edilitar (canalul Morilor)
- circulații pietonale și carosabile, rol comercial

Se notează faptul că evoluția funcțională a pieței este direct legată de evoluția orașului fortificat și dezvoltarea acestui ansamblu de construcții.

Rolul acestui spațiu public evoluează odată cu orașul, de la teren liber, situat în afara zonei fortificate, cu rol strategic de apărarea a Castelului în perioadă sec. XIII – XVI, la loc de târg și de desfășurare a evenimentelor publice de la pedepse și execuții la diverse festivități și sărbători locale în sec. XV - XIX, la spațiu urban cu rol de reprezentare în perioadă interbelică odată cu instalarea administrației românești și în final la cel de scuar public în perioada postbelică, aspect corelat cu construirea Pieței Corneliu Coposu în zona extra-muros și pierderea statului de piață centrală a orașului.

40

3.4.3 Evoluția tramei stradale și a parcellarului²⁴:

Piața Regele Ferdinand (Großer Marktplatz) este așezată în partea mai joasă a orașului, la sud de biserica parohială evanghelică Sf. Margareta. Piața are o formă aproximativ trapezoidală, din colțurile acesteia pornind patru străzi principale: I. G. Duca și Nicolae Iorga din colțul nord-estic, St. L. Roth din colțul sud-estic, strada Petöfi Sandor din colțul sud-vestic. Prin colțul nord-vestic se face legătura cu piața adiacentă, George Enescu. Alături de biserica parohială evanghelică înconjurată de fortificație, piața este unul din punctele de greutate ale localității.

Până în 1911 piața era străbătută de pârâul Morii care trecea prin strada I. G. Duca și, ajungând în piață se bifurca spre străzile St. L. Roth și Petöfi Sandor. În partea de est a pieței se găsea Hala, clădire masivă, cu plan dreptunghiular, construită pe la 1770 (pe un posibil nucleu anterior) și demolată în 1885. Pârâul Morii a fost acoperit în 1911 printr-o hotărâre a Primăriei din 1908.

Imaginea pieței este dominată de biserica parohială evanghelică, așezată pe o înălțime și înconjurată de fortificație (Castelul).

Cu excepția parcelelor de pe frontul nordic, adosate fortificației Castelului, parcelele de pe celelalte laturi – de sud-est, de sud și de sud-vest, au parcele lungi și cu dispunere regulată (cu deosebire parcelele de pe frontul sud-estic) evocând caracterul agrar inițial al părții de jos a cartierului.

²³ Conform Studiu istoric PUD, elaborat de S.C. UHM Research& Planning S.R.L.

²⁴ Conform Studiu istoric PUD, elaborat de S.C. UHM Research& Planning S.R.L., autor istoric de artă Adriana Stroe

Din punct de vedere funcțional piața are caracter mixt: circulații pietonale și carosabile, loisir, comerț și locuire.

Fronturile compacte ale celor patru laturi ale pieței sunt alcătuite din clădiri cu subsol și două niveluri, mai rar parter (8, 9, 20, 28) sau trei niveluri (nr. 10, 13). Planul cel mai frecvent este cel în L, cu o latură cu picurătoarea la stradă, care permite ocuparea eficientă a parcelelor înguste și lungi. Pentru adaptarea la fronturile curbe se recurge la fațadele cu rezalit lateral, ex. nr. 2, 16, 18-19, sau la decalarea fațadelor, ex. nr. 12.

Din punct de vedere stilistic domină elementele decorative de inspirație clasicizantă și eclectică: fațade cu registre horizontale, ancadramente profilate, cu cornișe supraînălțate/frontoane, parapete cu baluștri, ferestre supraînălțate de panouri cu motive în stucatură, ex. ghirlande. Sunt păstrate și câteva fațade cu decorație barocă, dintre care cea mai reprezentativă este cea a fostei școli a piariștilor de la nr. 13.

Strada I. G. Duca, fostă Schmiedgasse (strada Fierarilor), este parte a Centrului istoric al Mediașului, formând un grup cu străzile situate în partea mai joasă a cartierului și care converg radial spre Piața Regele Ferdinand. Strada, dezvoltată de-a lungul fostului pârau al Morii, are un traseu curb, făcând legătura între Piața Regele Ferdinand, respectiv partea mai joasă a orașului și zona Zeckesch, mai înaltă. La extremitatea estică a străzii se păstrează Turnul fierarilor, construit în 1641 și care apăra și locul prin care intra în oraș pâraul Morii.

În 1908-1911 strada a fost amenajată în forma actuală.

Datorită necesității adaptării la topografia terenului, parcelele de pe frontul sudic, lungi și de lățimi diferite, au forme și dispuneri variate. Parcelele de pe frontul nordic, cu forme diverse și puțin adânci, au aspect de parcele de îndesire.

Strada este, din punct de vedere funcțional, o zonă mixtă, de locuire, comerț și servicii. Ambele fronturi ale străzii sunt continue, cu clădiri așezate în limita la stradă a parcelei, dar imaginea acestora este foarte variată, atât ca regim de înălțime (parter sau P+1), ca dispunere în parcelă a clădirilor, cât și din punct de vedere stilistic. Planurile folosite variază, de asemenea, fără a putea fi stabilit un tip de plan predominant. Sunt folosite atât tipul de plan dreptunghiular, cu latura îngustă sau cu latura lungă la stradă, planul în L cu latura scurtă la stradă și acces în parcelă prin pasaj acoperit, cât și, mai rar, planul în C sau U. Sunt frecvente parcelele cu clădiri de factură rurală, S+P, cu plan dreptunghiular cu latura îngustă la stradă și pinion turtit, cu gard înalt, de zid și acces în parcelă prin poartă protejată de arcadă sau grindă. Din punct de vedere stilistic predomină elemente decorative din repertoriul clasicizant simplificat: ancadramente profilate, cu cornișe supraînălțate, pilaștri cu capiteluri puțin dezvoltate. Sunt de menționat și câteva fațade Art Deco, clădirea modernistă a cinematografului *Progresul*. Fațadele clădirilor de tip rural sunt nedecorate sau cu un minim de decorație dispusă în jurul ferestrelor sau pe pinion.

Cele mai vechi clădiri de pe stradă (nr. 2, 9, 13, 18, 20, 24) datează din a doua jumătate a sec. XVIII.

Strada Nicolae Iorga, fosta Forkeschgasse, este una din principalele străzi din zona mai joasă a Centrului Istoric al Mediașului. Ea face legătura între Piața Regele Ferdinand, fost centru comercial al orașului și două drumuri principale de legătură cu Sibiu, prin Moșna-Agnita, respectiv prin Șeica Mare. La extremitatea sud-estică a străzii se află turnul de poartă Forkesch, construit în primul deceniu al secolului XVI.

Traseul străzii este ușor curb, pentru a se adapta topografiei locului și descendent dinspre extremitatea sud-estică spre piață. Din aceeași cauză lățimea străzii prezintă variații majore: în timp ce în vecinătatea pieței strada este îngustă, înspre sud-est, strada se lărgeste foarte mult, trotuarul foarte lat și înierbat din vecinătatea Turnului Forkesch imprimând un aspect rural zonei. Diferențele mari de nivel între fronturi au făcut necesară amenajarea unui zid de

sprijin pe porțiunea între numerele 7-27. Fronturile sunt continue și, pentru a se adapta la traseul curb al străzii, frontul estic al străzii are aspect în zimți de ferăstrău pe aproape toată lungimea sa.

Parcelele lungi, dar de lățimi variabile de pe frontul estic, ilustrează caracterul agrar inițial al străzii, parcelele de pe frontul opus, cu dimensiuni și dispuneri mai neregulate documentând constrângerile impuse de evoluția blocului parcelar din care fac parte.

Din punct de vedere funcțional strada are caracter mixt, de locuire, comerț și financiar.

Ambele fronturi sunt continue, cu clădiri așezate în limita la stradă a parcelei și, așa cum am menționat, adaptarea frontului estic la traseul curb al străzii se face prin dispunerea parcelelor și, implicit și a clădirilor în dinți de ferăstrău. Clădirile aflate în zona de influență a Pieței Regele Ferdinand până spre zona cu accentuată diferență de nivel între fronturi, au pivniță și două niveluri sau pivniță și parter înalt, cu plan în L cu latura scurtă la stradă. Din punct de vedere stilistic domină elementele stilistice clasicizante, dar sunt de remarcat clădirea în stil Secession de la nr. 2 și decorația cu elemente neogotice de la nr. 7. Începând cu nr.9, frontul estic, denivelat al străzii este alcătuit preponderent din clădiri de tip rural, cu plan dreptunghiular cu latura îngustă la stradă, cu subsol, parter înalt și acoperiș în trei ape; gardurile înalte, de zid, sunt străpunse de porți carosabile protejate de arcade. Frontul conține și clădiri cu acces în parcelă prin pasaj acoperit. Fațadele nu sunt decorate sau au decorație clasicizantă simplificată – în special bosaje aplatizate. Pe același front se găsesc, însă și câteva clădiri cu două niveluri (15, 17, 35) cu o decorație clasicizantă de foarte bună calitate. Din cauza parcelelor mai late și mai puțin adânci, cu forme neregulate, frontul vestic este alcătuit din clădiri cu subsol, parter sau două niveluri, cu picurătoarea la stradă și acces în parcelă prin pasaj acoperit. Domină decorația de sorginte clasicizantă – registre horizontale incizate în tencuială, bosaje aplatizate. Clădiri cu decorație mai elaborată se află la nr. 14 (fostul Oficiu poștal), cu decorație clasicizantă, 24, cu pinion baroc, 30, cu decorație eclectică.

Cele mai vechi clădiri, cu nucleu din diverse intervale ale secolului XVIII sunt 1, 3, 11, 17, 18, 19, 20, 24, 45, dar care au suportat multe transformări și modernizări de-a lungul timpului.

Strada Stephan Ludwig Roth, fosta Kothgasse (Ulița Noroioasă), aflată în partea mai joasă a Centrului istoric al Mediașului, este una din străzile ce fac legătura între Piața Regele Ferdinand și partea de sud a orașului, situată odinioară în afara fortificațiilor. Strada s-a dezvoltat de-a lungul unui braț al pârâului ce străbătea strada Fierarilor și Piața, înainte de a se vărsa în Târnava. La extremitatea sudică, fortificația avea o porțiță de fier (Porțița uliței noroioase).

Parcelele de pe frontul estic, lungi și de lățimi variabile, reamintește caracterul agrar inițial al acestei părți de oraș. Cele câteva parcele de pe frontul opus sunt mult mai puțin adânci.

Din punct de vedere funcțional strada este preponderent rezidențială, la care se adaugă comerțul, servicii financiar bancare, poliție.

Ambele fronturi sunt compacte. Clădirile sunt așezate în limita la stradă a parcelei; cele aflate în vecinătatea Pieței Regele Ferdinand au 2/3 niveluri și plan în L cu latura scurtă la stradă, pe când cele spre limita sudică a străzii au planuri derivate din tipul rural, cu pivniță și parter, cu plan dreptunghiular cu latura îngustă la stradă și cu pinion turtit. Gardul înalt, de zid, este străpuns de o poartă protejată prin care se face accesul în parcelă.

Din punct de vedere stilistic, clădirile spre Piața Regele Ferdinand prezintă elemente decorative în stilul arcelor rotunde, elemente clasicizante simplificate, clădirea cea mai bogat decorată fiind cea de la nr. 1, fostul hotel "La Arcașul". Clădirile de tip rural au, în mare majoritate, fațade nedecorate.

Cea mai veche clădire de pe stradă, cea de la nr. 12, datează de pe la începutul secolului XIX.

Strada Petöfi Sandor, fosta Gräfengasse, se află în partea mai joasă a Centrului Istoric al Mediașului, făcând legătura între Piața Regele Ferdinand și zona sud-vestică a orașului. Este o stradă scurtă, dezvoltată de-a lungul brațului nordic al fostului pârâu al Morii, care trecea prin str. I. G. Duca, prin Piața Regele Ferdinand, unde se bifurca, trecând prin străzile St. L. Roth și Petöfi Sandor spre Târnava.

Parcelele de pe frontul nord-vestic au lățimi aproximativ egale, dar lungimile sunt determinate de traseul fortificației din această zonă. Parcelele de pe frontul opus, mai late, sunt puțin adânci din cauza prezenței generoasei parcele a fostei școli a piariștilor.

Din punct de vedere funcțional strada are caracter rezidențial, la cre se adaugă serviciile.

Fronturile, continue, sunt formate preponderent din clădiri de tip rural, cu pivniță și parter cu plan dreptunghiular cu latura îngustă la stradă și cu acoperiș în două ape cu pinion turtit. Fațadele caselor, cu două, mai rar 3-4 ferestre, alternează cu gardurile înalte, de zid, cu porți protejate de arcade. Sunt de semnalat, în special pe frontul sud-estic cu parcele mai late și puțin adânci și clădiri parter, cu latura lungă la stradă. În ansamblul său strada are aspectul unei localități rurale dezvoltate, cum ar fi, de exemplu, Biertanul învecinat, cu care Mediașul a rivalizat o lungă perioadă.

Din punct de vedere stilistic, cele câteva clădiri cu două niveluri au o decorație clasicizantă foarte simplificată. Clădirile de tip rural au fațade nedecorate, cu excepția celor cu fațade mai ample, cu pinioane cu lucarne ovale de reminiscență barocă.

Marea majoritate a caselor datează din secolul XIX, cu excepția caselor de la numerele 1, 3 și 5, cu nuclee din a doua jumătate a secolului XVIII.

3.4.4. Analiza caracteristicilor funcționale²⁵:

Piața Regele Ferdinand I:

Evoluția funcțională a pieței se desfășoară în etape:

- Sec. XIII – XVI - rol strategic, de apărare – prin prezența Castelului și a modului de configurare a fronturilor străzilor convergente în sistem rezalitar (prin îngustare spre spațiul pieței; prin prezența turnulețelor de apărare la anumite locuințe);
- Sec. XVI – XIX (Piața Mare) - rol comercial și de tranzit: târg anual, hala comercială; circulații pietonale și a vehiculelor, mai ales pe direcția dintre str. St. L. Roth și Piața Mică (str. G. Enescu);
- Perioada interbelică (Piața Regele Ferdinand I) - rol de reprezentare: amplasarea centrală a statuii lui Axente Sever și stabilirea unor circulații carosabile perimetrare;
- După 1949 (Piața Republicii, Piața Regele Ferdinand I) - spațiu verde și circulații pietonale și carosabile

Parcul actual a fost amenajat în anul 1950 după proiectul grădinarului Dumitru Călburean, membru al Societății de Horticultură din România. Acesta a fost angajatul Primăriei Mediaș din 1948 timp de 23 de ani.

În cadrul pieței, cu excepția laturii de sud, circulațiile sunt pietonale; circulația carosabilă s-a menținut între str. St. L. Roth și str. Petöfi Sandor, cu sens unic dintre St.L. Roth spre P.

²⁵ Conform Studiu istoric PUD, elaborat de S.C. UHM Research& Planning S.R.L.

Sandor. Perimetral pieței se desfășoară activități de cazare, alimentație publică și alte servicii profesionale, administrative și financiar bancare, locuire și comerț.

Str. I. G. Duca:

- Circulație carosabilă cu dublu sens, circulații pietonale pe ambele fronturi, locuri de parcare
- Funcțiuni de cultură, administrative, financiar bancare, servicii de sănătate, alimentație publică, comerț, locuire
- În capătul estic al străzii se află Turnul Fierarilor, element important al fortificațiilor perimetrare ale orașului intramuros; Turnul s-a aflat în grija breslei fierarilor.

Str. Nicolae Iorga:

- Circulație carosabilă cu dublu sens, circulații pietonale pe ambele fronturi, locuri de parcare
- Locuire, servicii profesionale, funcțiuni administrative
- În capătul sud-estic al străzii se află Turnul Forkesh, element important al fortificațiilor perimetrare ale orașului intramuros; a reprezentat una dintre cele trei porți principale de acces în cetate. Turnul a fost îngrijit și apărat de una dintre cele mai importante bresle medieșene, și anume de către breasla aurarilor.

Str. Stephan Ludwig Roth:

- Circulație carosabilă cu sens unic spre str. Petöfi Sandor, circulații pietonale pe ambele fronturi, locuri de parcare pe frontul estic
- Funcțiuni administrative și financiar bancare, servicii cu acces public, comerț, funcțiuni de cultură, locuire

Str. Petöfi Sandor:

- Circulație carosabilă cu sens unic spre str. Mihai Eminescu, circulații pietonale pe frontul vestic, locuri de parcare pe frontul estic
- Servicii cu acces public, alimentație publică, comerț, locuire
- Reprezintă strada de legătură dintre Piața Mare – centrul de greutate al orașului intramuros - și centrul civic – Piața Coreliu Coposu (Piața Primăriei)

3.4.5. Concluzii- elemente caracteristice la nivelul teritoriului studiat²⁶:

- Zona studiată face parte din zona centrală a municipiului Mediaș, reprezentând nucleul orașului intramuros: Piața Regele Ferdinand I, str. I.G.Duca, str. Nicolae Iorga, str. St. L. Roth, Str. P. Sandor
- Zona de studiu cuprinde unele din cele mai vechi străzi ale orașului și elemente ale ansamblului fortificațiilor cetății Mediaș: Turnul Forkesh (din capătul străzii N. Iorga), Turnul Fierarilor (din capătul străzii I.G. Duca) și Castelul (totalitatea construcțiilor din jurul Bisericii Evanghelice Sf. Margareta)
- Latura de nord a Pieței a fost ocupată de construcții în momentul în care fortificația perimetrală a orașului a început să prindă contur spre sf. secolului al XV-lea; castelul își pierde rolul strategic, iar piața capătă forma de astăzi
- Evoluția funcțională a pieței se desfășoară în etape: i) sec. XIII – XVI - rol strategic, de

²⁶ Conform Studiu istoric PUD, elaborat de S.C. UHM Research& Planning S.R.L.

- apărare – prin prezența Castelului și a modului de configurare a fronturilor străzilor convergente în sistem rezalitar (prin îngustare spre spațiul pieței; prin prezența unor mici turnuri de apărare la anumite locuințe); ii) sec. XVI – XIX (Piața Mare) - rol comercial și de tranzit: târg anual, hală comercială; circulații pietonale și a vehiculelor, mai ales pe direcția dintre str. St. L. Roth și Piața Mică (str. G. Enescu); iii) Perioada interbelică (Piața Regele Ferdinand I) - rol de reprezentare: amplasarea centrală a statuii lui Axente Sever și stabilirea unor circulații carosabile perimetrare; iv) După 1950 (Piața Republicii, Piața Regele Ferdinand I) - spațiu verde și circulații pietonale și carosabile
- Spațiul pieței a fost marcat o lungă perioadă de timp de prezența canalului Morii (canalizat în 1912) și a halei comerciale (1660_1699 – 1865_1880)
 - Reperle istorice ale zonei de studiu sunt:
 - Fortificațiile medievale: Castelul și fortificațiile (în zona de studiu: Turnul Forkesh – str. N. Iorga și Turnul Fierarilor – str. I.G. Duca) care împărțeau așezarea în orașul intramuros și extramuros
 - Fosta hală comercială, construită la mijlocul secolului al XVII-lea (1660 sau 1699) și desființată în perioada 1865-1880 în partea de nord-est a Pieței Mari
 - Fântâni / cișmele publice care reprezentau singura sursă de apă a locuitorilor până la introducerea sistemului public de alimentare cu apă – erau amplasate mai multe în suprafața pieței și una pe str. Nicolae Iorga
 - Canalul Morii cu podețele sale de circulație: traseul inițial, traseul canalizat: str. Petöfi Sandor Sandor, str. St. L. Roth, str. I.G. Duca
 - Statuia lui Axente Sever și amenajarea aferentă din centrul Pieței Regele Ferdinand
 - Rezaliturile (astăzi dispărute, cu rol strategic) din Piața Ferdinand la numerele 27, 28, 1
 - Moara mică, amplasată pe canal, pe str. I. G. Duca

3.4.6. Concluzii referitoare la caracteristicile țesutului urban²⁷:

Trama stradală:

- Valoare culturală mare, se propune păstrarea traseului și a amprizelor, cu îmbunătățirea aspectului (schimbarea finisajelor) și creșterea calității confortului pentru deplasările nemotorizate; eliminarea circulațiilor carosabile și a parcajelor și transformarea în spații pietonale.
- Având în vedere traseul și unghiurile de vizibilitate care se deschid în parcurgerea străzilor, în perceperea Turnului Bisericii Evanghelice, este necesară lărgirea trotuarelor pe anumite fronturi: frontul de nord al str. I.G. Duca, frontul de nord al str. N. Iorga și frontul de est al străzii P. Sandor; luarea în considerare a vizibilității și a reliefului
- Piața Regele Ferdinand I este un spațiu cu o adaptabilitate scăzută (imposibilitatea utilizării sezoniere a spațiului, a organizării evenimentelor culturale, de reprezentare etc.) și cu o lectură dificilă din cauza existenței parcului, a arborilor care blochează vizibilitatea către fronturile pieței, cu precădere spre frontul nordic considerat cel mai valoros

Parcelarul

²⁷ Conform Studiu istoric PUD, elaborat de S.C. UHM Research& Planning S.R.L.

- Valoare culturală mare, dată de vechime și specificul săsesc; imprimă un ritm dinamic, fiind variat ca formă și dimensiuni; se propune conservare

Fondul construit

- Valoare culturală foarte mare; reprezintă o caracteristică distinctivă a sitului studiat. Cele mai valoroase sunt fronturile Pieței Regele Ferdinand I, cu precădere frontul nordic, un front dinamizat de prezența fleșelor Castelului. Fronturile străzilor I.G. Duca, P. Sandor, St. L. Roth și N. Iorga, în vecinătatea Turnului Forkesh, au un aspect rural datorită caselor amplasate cu latura scurtă la stradă, cu acoperiș în două ape cu pioniș turtit. Dinamica fronturilor străzilor din zona de studiu este dată de înălțimile variate ale clădirilor (înălțime la cornișă variabilă), forma diferită a acoperișurilor, culorile pastelate. Se propune conservare, restaurare și punere în valoare.

3.5 DESTINAȚIA CLĂDIRILOR

Zona centrală este o zonă multifuncțională ce cuprinde următoarele funcțiuni (parțial aferente clădirilor adiacente zonei de studiu):

- zona cu caracter rezidențial
- zona de căi comunicații
- zona de agrement și sport
- zona cu destinație specială
- zonă instituții publice reprezentative

46

3.6 TIPUL DE PROPRIETATE ASUPRA TERENURILOR CU PRECIZAREA SUPRAFETEI OCUPATE

Terenurile studiate fac parte din domeniu public al municipiului Mediaș, proprietar Municipiul Mediaș și nu sunt grevate de sarcini conform Extraselor de Carte Funciară. Acestea au caracter de spațiu public, destinat circulației pietonale și auto și spațiu verde/ parc.

Străzile studiate prezintă o succesiune de curbe și aliniamente și prezintă traseu parțial sinuos, parțial geometrizat.

DENUMIRE		NR. CADASTRAL	SUPRAFATA NR. CAD	LUNGIME
			mp	(lungimea studiata) m
STRADA	I.Gh. DUCA	112943	3199	320
		113582	525	
STRADA	N. IORGA	112909	4461	297
		113571	1377	
STRADA	S. PETOFY	113920	1950	182
STRADA	ST. L. ROTH	112951	7262	178

3.7 CONCLUZIILE STUDIULUI GEOTEHNIC, ADÂNCIMEA APEI SUBTERANE, PARAMETRII SEISMICI, ACCIDENTE DE TEREN

Conform studiului geotehnic efectuat amplasamentul studiat se încadrează în categoria geotehnică 1 cu risc geotehnic redus – respectând indicativul NP 074/2014. Apele subterane nu au fost interceptate în cele 3 foraje executate, cu adâncimea maximă de 2.00m.

3.8 ANALIZA FONDULUI CONSTRUIT EXISTENT

3.8.1. Fondul construit la nivelul zonei de studiu²⁸:

Piața Regele Ferdinand I:

Fronturile compacte ale celor patru laturi ale pieței sunt alcătuite din clădiri cu subsol și două niveluri, mai rar parter (8, 9, 20, 28) sau trei niveluri (nr. 10, 13). Planul cel mai frecvent este cel în L, cu o latură cu picurătoarea la stradă, care permite ocuparea eficientă a parcelelor înguste și lungi. Pentru adaptarea la fronturile curbe se recurge la fațadele cu rezalit lateral, ex. nr. 2, 16, 18-19, sau la decalarea fațadelor, ex. nr. 12.

Din punct de vedere stilistic domină elementele decorative de inspirație clasicizantă și eclectică: fațade cu registre orizontale, ancadramente profilate, cu cornișe supraînălțate/frontoane, parapete cu baluștri, ferestre supraînălțate de panouri cu motive în stucatură, ex. ghirlande. Sunt păstrate și câteva fațade cu decorație barocă, dintre care cea mai reprezentativă este cea a fostei școli a piariștilor de la nr. 13.

Str. I. G. Duca

Ambele fronturi ale străzii sunt continue, cu clădiri așezate în limita la stradă a parcelei, dar imaginea acestora este foarte variată, atât ca regim de înălțime (parter sau P+1), ca dispunere în parcelă a clădirilor, cât și din punct de vedere stilistic.

Planurile folosite variază, de asemenea, fără a putea fi stabilit un tip de plan predominant. Sunt folosite atât tipul de plan dreptunghiular, cu latura îngustă sau cu latura lungă la stradă, planul în L cu latura scurtă la stradă și acces în parcelă prin pasaj acoperit, cât și, mai rar, planul în C sau U. Sunt frecvente parcelele cu clădiri de factură rurală, S+P, cu plan dreptunghiular cu latura îngustă la stradă și pinion turtit, cu gard înalt, de zid și acces în parcelă prin poartă protejată de arcadă sau grindă. Din punct de vedere stilistic predomină elemente decorative din repertoriul clasicizant simplificat: ancadramente profilate, cu cornișe supraînălțate, pilaștri cu capiteluri puțin dezvoltate. Sunt de menționat și câteva fațade Art Deco, clădirea modernistă a cinematografului *Progresul*. Fațadele clădirilor de tip rural sunt nedecorate sau cu un minim de decorație dispusă în jurul ferestrelor sau pe pinion.

Cele mai vechi clădiri de pe stradă (nr. 2, 9, 13, 18, 20, 24) datează din a doua jumătate a secolului XVIII.

Str. Nicolae Iorga

Ambele fronturi sunt continue, cu clădiri așezate în limita la stradă a parcelei și adaptarea frontului estic la traseul curb al străzii se face prin dispunerea parcelelor și, implicit și a clădirilor în dinți de ferăstrău. Clădirile aflate în zona de influență a Pieței Regele Ferdinand până spre zona cu accentuată diferență de nivel între fronturi, au pivniță și două niveluri sau pivniță și parter înalt, cu plan în L cu latura scurtă la stradă. Din punct de vedere stilistic

²⁸ Conform Studiu istoric PUD, elaborat de S.C. UHM Research& Planning S.R.L., autor: istoric de artă Adriana Stroe

domină elementele stilistice clasicizante, dar sunt de remarcat clădirea în stil Secession de la nr. 2 și decorația cu elemente neogotice de la nr. 7. Începând cu nr.9, frontul estic, denivelat al străzii este alcătuit preponderent din clădiri de tip rural, cu plan dreptunghiular cu latura îngustă la stradă, cu subsol, parter înalt și acoperiș în trei ape; gardurile înalte, de zid, sunt străpunse de porți carosabile protejate de arcade. Frontul conține și clădiri cu acces în parcelă prin pasaj acoperit. Fațadele nu sunt decorate sau au decorație clasicizantă simplificată – în special bosaje aplatizate. Pe același front se găsesc, însă și câteva clădiri cu două niveluri (15, 17, 35) cu o decorație clasicizantă de foarte bună calitate. Din cauza parcelelor mai late și mai puțin adânci, cu forme neregulate, frontul vestic este alcătuit din clădiri cu subsol, parter sau două niveluri, cu picurătoarea la stradă și acces în parcelă prin pasaj acoperit. Domină decorația de sorginte clasicizantă – registre horizontale incizate în tencuială, bosaje aplatizate. Clădiri cu decorație mai elaborată se află la nr. 14 (fostul Oficiu poștal), cu decorație clasicizantă, 24, cu pinion baroc, 30, cu decorație eclectică.

Cele mai vechi clădiri, cu nucleu din diverse intervale ale secolului XVIII sunt 1, 3, 11, 17, 18, 19, 20, 24, 45, dar care au suportat multe transformări și modernizări de-a lungul timpului.

Str. Stephan Ludwig Roth

Ambele fronturi sunt compacte. Clădirile sunt așezate în limita la stradă a parcelei; cele aflate în vecinătatea Pieței Regele Ferdinand au 2/3 niveluri și plan în L cu latura scurtă la stradă, pe când cele spre limita sudică a străzii au planuri derivate din tipul rural, cu pivniță și parter, cu plan dreptunghiular cu latura îngustă la stradă și cu pinion turtit. Gardul înalt, de zid, este străpuns de o poartă protejată prin care se face accesul în parcelă.

Din punct de vedere stilistic, clădirile spre Piața Regele Ferdinand prezintă elemente decorative în stilul arcelor rotunde, elemente clasicizante simplificate, clădirea cea mai bogat decorată fiind cea de la nr. 1, fostul hotel "La Arcașul". Clădirile de tip rural au, în mare majoritate, fațade nedecorate.

Cea mai veche clădire de pe stradă, cea de la nr. 12, datează de pe la începutul secolului XIX.

Str. Petöfi Sandor

Datările clădirilor, prezentate în teoriile cercetătorilor E. Greceanu, P. Niedermaier și M. Tănase, sunt expuse în cap. II.1.5. *Evoluția tramei stradale și a parcelarului* și II.1.6. *Evoluția fondului construit*.

Fronturile, continue, sunt formate preponderent din clădiri de tip rural, cu pivniță și parter cu plan dreptunghiular cu latura îngustă la stradă și cu acoperiș în două ape cu pinion turtit. Fațadele caselor, cu două, mai rar 3-4 ferestre, alternează cu gardurile înalte, de zid, cu porți protejate de arcade. Sunt de semnalat, în special pe frontul sud-estic cu parcele mai late și puțin adânci și clădiri parter, cu latura lungă la stradă. În ansamblul său strada are aspectul unei localități rurale dezvoltate, cum ar fi, de exemplu, Biertanul învecinat, cu care Mediașul a rivalizat o lungă perioadă.

Din punct de vedere stilistic, cele câteva clădiri cu două niveluri au o decorație clasicizantă foarte simplificată. Clădirile de tip rural au fațade nedecorate, cu excepția celor cu fațade mai ample, cu pinioane cu lucarne ovale de reminiscență barocă.

Marea majoritate a caselor datează din secolul XIX, cu excepția caselor de la numerele 1, 3 și 5, cu nuclee din a doua jumătate a secolului XVIII.

3.8.2. Analiza fronturilor (aliniamente, mod și grad de ocupare a parcelelor, retrageri față de aliniament, accese în clădiri)²⁹:

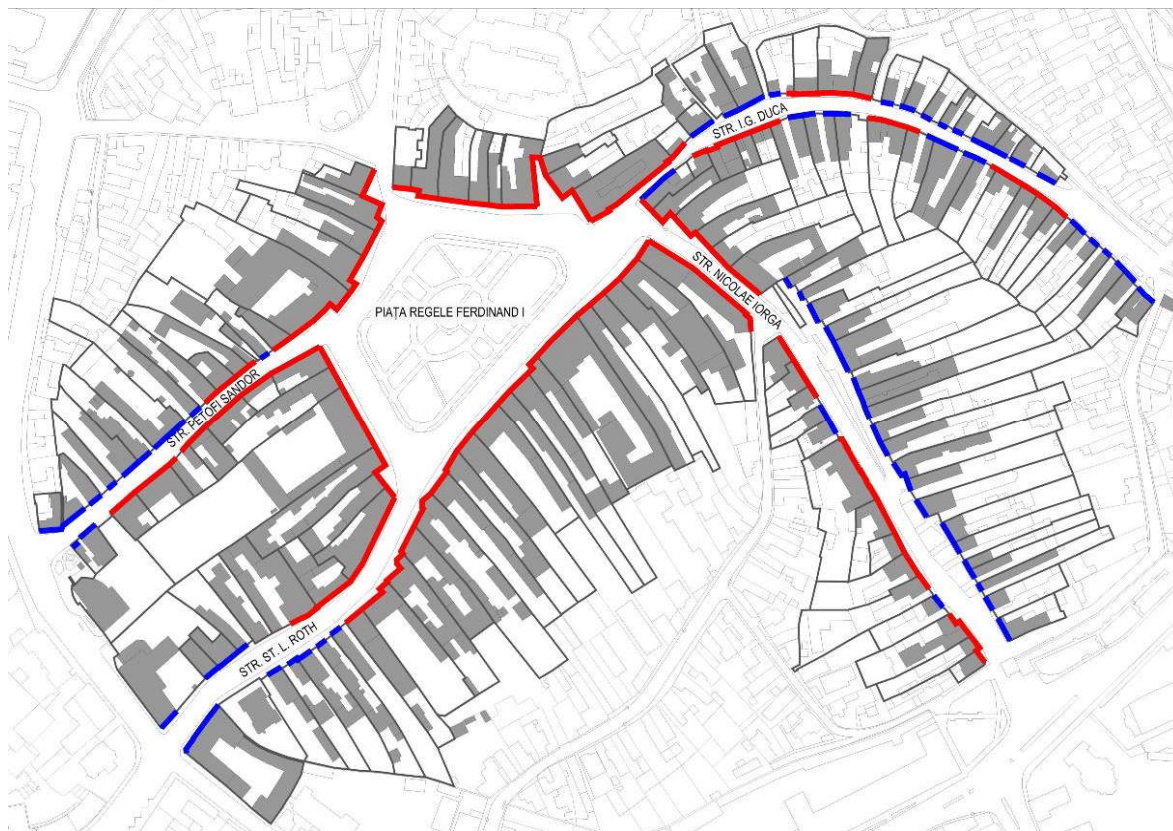

Figura 7 Fronturi (roșu – continue; albastru – discontinue, dar cu aspect continuu datorită porților săsești). Sursa: Studiu istoric PUD, elaborat de S.C. UHM Research& Planning S.R.L.

Piața Regele Ferdinand I:

- Fronturi continue, foarte lungi, cu precădere frontul de sud-est (lungime de cca 185 m); frontul de nord, front dominant în plan vertical (înălțime maximă cca 69 m; lungime cca 105 m); frontul de vest, front jucat, rezalitar (lungime cca 75 m); frontul de sud, front simetric (cca 90 m)
- Parcele de forme și dimensiuni variate, majoritatea lungi și înguste, cu excepția unor parcele de forme și dimensiuni excepționale: Casa Piarștilor, Hotelul Traube, fosta Primărie
- Clădiri amplasate pe aliniament; ocupare medie și mare
- Accese realizate aproape exclusiv prin ganguri, fie în arc de cerc, fie drepte

Str. I. G. Duca:

- Fronturi mixte: continue și discontinue, jucate prin prezența acoperișurilor cu fornton cu pinion teșit, a înălțimilor diferite, chiar și pentru clădirile cu același număr de niveluri și a porților
- Parcele cu dimensiuni și forme diferite, dar cu deschideri similare; parcele cu adâncimi similare mai ales pe frontul sudic

²⁹ Conform Studiu istoric PUD, elaborat de S.C. UHM Research& Planning S.R.L.

- Clădiri amplasate pe aliniament, ocupare mică și medie
- Accese realizate în mare majoritate prin porți săsești amplasate în prelungirea casei, mai rar prin ganguri

Str. Nicolae Iorga

- Fronturi mixte: continue și discontinue, jucate prin prezența acoperișurilor cu pante, forme și înălțimi diferite; prezența porților integrate fațadelor sau în continuarea acestora, creează la nivel pietonal impresia fronturilor continue
- Parcele de forme și dimensiuni variate; cele de pe frontul nordic lungi și înguste, cele de pe frontul sudic cu forme neregulate și de dimensiuni mai mici, determinate de forma insulei dintre str. N. Iorga și str. M. Kogălniceanu
- Clădiri amplasate pe aliniament; ocupare mică și medie
- Accese realizate atât prin gang (în arc de cerc la partea superioară), cât și prin porți săsești amplasate în prelungirea casei

Str. Stephan Ludwig Roth

- Fronturi continue în jumătatea străzii dinspre Piața Regele Ferdinand I și discontinue în zona dinspre str. Mihai Eminescu
- Parcele de forme și dimensiuni variate; cele de pe frontul sudic lungi și înguste, cele de pe frontul nordic variate
- Clădiri amplasate pe aliniament; ocupare medie și mare
- Accese realizate atât prin gang (mai ales în jumătatea străzii dinspre Piața Regele Ferdinand I), cât și prin porți săsești amplasate în prelungirea casei

Str. Petöfi Sandor

- Fronturi continue în jumătatea străzii dinspre Piața Regele Ferdinand I și discontinue în zona dinspre str. Mihai Eminescu
- Parcele de forme și dimensiuni variate; cele de pe frontul nordic lungi și înguste, cele de pe frontul sudic aproape de formă pătrată, constrânse de existența parcelei de dimensiuni excepționale a Școlii Piaristilor
- Clădiri amplasate pe aliniament; ocupare medie și mare
- Accese realizate în mare majoritate prin porți săsești amplasate în prelungirea casei sau integrate acesteia, mai rar prin ganguri

3.9 ECHIPARE EDILITARĂ EXISTENTA

Conform avizelor de specialitate, pe traseul studiat exista rețea electrica aeriana de alimentare cu energie electrica, rețea aeriana de telecomunicații, rețele hidroedilitare apă-canal și rețele de gaz, după cum urmează:

Strada Stephan Ludwig Roth – nr. Cad. 112951

- Rețea de alimentare cu apă modernizată din PEID DN160
- Canalizare pluvială nemodernizată din beton DN1000
- Guri de scurgere cu capace din fontă
- Camine de vizitare din beton cu capace carosabile si necarosabile
- Descărcarea burlanelor în rețeaua pluvială
- Canalizare menajeră nemodernizată din beton DN400

- Rețea electrică și alte rețele pe acoperișuri și fațade
- Rețea de gaze naturale cu aerisitoare montate în trotuare

Strada Petofy Sandor – nr. Cad. 113920

- Rețea de alimentare cu apă modernizată din PEID DN110
- Canalizare pluvială/unitar nemodernizată din beton DN400
- Guri de scurgere cu capace din fontă
- Camine de vizitare din beton cu capace carosabile și necarosabile
- Descărcarea burlanelor în rețeaua pluvială
- Canalizare menajeră/sistem unitar modernizată din PVC DN315
- Rețea electrică și alte rețele pe acoperișuri și fațade

Strada I.G. Duca – nr. Cad. 112943 și 113582

- Rețea de alimentare cu apă nemodernizată din OL200
- Canalizare pluvială nemodernizată din beton DN600
- Guri de scurgere cu capace din fontă
- Camine de vizitare din beton cu capace carosabile și necarosabile
- Descărcarea burlanelor în rețeaua pluvială
- Canalizare menajeră nemodernizată din beton DN500
- Rețea electrică și alte rețele pe acoperișuri și fațade

Strada N. Iorğa – nr. Cad. 112909 și 113571

- Rețea de alimentare cu apă nemodernizată din OL200
- Canalizare pluvială/unitar nemodernizată din beton DN500
- Guri de scurgere cu capace din fontă
- Camine de vizitare din beton cu capace carosabile și necarosabile
- Descărcarea burlanelor în rețeaua pluvială
- Canalizare menajeră/unitară nemodernizată din beton DN300
- Rețea electrică și alte rețele pe acoperișuri și fațade

Piata Regele Ferdinand I – nr. Cad. 112992, 113433 și 114327

- Sistem de iluminat în zona verde cu stalpi tip felinar
- Rețea de alimentare cu apă nemodernizată din Fonta 200, OL 150, Fonta 100
- Canalizare pluvială/unitar nemodernizată din beton DN1000, DN300, DN 400, DN500
- Guri de scurgere cu capace din fontă
- Camine de vizitare din beton cu capace carosabile și necarosabile
- Descărcarea burlanelor în rețeaua pluvială
- Canalizare menajeră/unitară nemodernizată din beton DN250, DN300, DN400 și din PVC DN315
- Aerisitoare rețea de gaze naturale sub trotuare
- Rețea electrică și alte rețele pe acoperișuri și fațade

3.10 CONSIDERATII PRIVIND PARTIMONIUL ARHEOLOGIC³⁰

În Lista Monumentelor Istorice 2015 nu sunt consemnate monumente de arheologie (categoria I) în limita teritoriului studiat. În Repertoriul Arheologic Național, din zona de studiu face parte următorul sit arheologic:

COD RAN	DENUMIRE	CATEGORIE	TIP	COMPONENTE SIT	CRONOLOGIE
143628.07	Ansamblul fortificației de piatră din Mediaș. Ansamblul se află în centrul municipiului Mediaș.	fortificație	așezare fortificată	Fortificație	Epoca medievală / sec. XIV-XVI, sec. XIV, sec. XII, sec. XV-XVI
143628.10	Latura de sud a fortificațiilor medievale ale orașului Mediaș	fortificație	fortificație	Zid de apărare	Epoca medievală / sec. XV
143628.12	Ansamblul bisericii evanghelice fortificate de la Mediaș	locuire	cetate	Incintă fortificată, Casă, Casă parohială, Primărie, Biserică	Epoca medievală / sec. XV - XVI, sec. XVI, sf. sec. XV, 1616, 1330 - 1340; 1437 - 1440; transf. sec. XVII - XIX

Situri arheologice din zona de studiu

Descoperiri și urme de interes arheologic din zona Centrului Istoric al Mediașului. În ceea ce privește efectuarea unor cercetări arheologice în spațiul supus atenției noastre, și anume zona vechii fortificații medievale și a centrului istoric al Mediașului, putem afirma că acestea au avut un caracter extrem de redus, atât ca suprafață cât și în privința complexității lor. În ultimul deceniu al secolului XX (1991-1997) au fost efectuate doar trei sondaje de către Petre Beșliu-Munteanu, prilejuate de restaurarea unor segmente ale zidului de apărare medieval.

Descoperiri rezultate în urma unor cercetări arheologice:

a. Str. Badea Cârțan

Cercetările arheologice din anul 1991 au fost concentrate în zona străzii Badea Cârțan. Secțiunea magistrală trasată avea o lungime de 13 m ce a permis cercetarea arheologică a terenului atât de pe terasa superioară, grădina casei din str. Armurierilor, cât și pe cea inferioară, mărginită de str. Badea Cârțan³¹. În acest sector cercetările arheologice au condus la recuperarea câtorva fragmente ceramice atipice (probabil preistorice după factura materialului din care erau confecționate) și a unui fragment ceramic provenind de la o căldare de lut cu toarta interioară.

³⁰ Conform Studiu istoric PUD, elaborat de S.C. UHM Research& Planning S.R.L., autor: muzeograf/arheolog Virel Ștefu

³¹ Beșliu Munteanu 2004, pag. 7-8.

Aceste descoperiri au constituit inventarul arheologic, de altfel foarte sărac, al solului format îndeosebi din pământ de culoare neagră, cu mult pigment de arsură în compoziție. Din aceeași zonă, care a intersectat fundația zidului de apărare, au provenit de la adâncimea de 2,20-2,40 m și fragmente ceramice de la diverse tipuri de vase medievale³². Zidul de incintă, subiectul principal al cercetării arheologice din aceea perioadă, a fost amenajat pe o fundație alcătuită din arce de piatră. Zidul măsoară în fundație 1 m și în elevație 0,7 m. În dreptul structurii amintite, având talpa mai adâncită, a fost adosat un contrafort cu fundația din piatră. Contrafortul avea o lățime de 1 m. De acesta era adosată o amenajare cu fundații din pietre și elevația din cărămidă, iar în interior un alt spațiu de formă dreptunghiulară, cu planul pătrat și laturile de 2,50 x 2,50 m³³. Secțiunea magistrală a mai scos la iveală un posibil pavaj din cărămizi, a cărui poziție stratigrafică îl atribuie unei perioade de locuire moderne. El se înscrie într-un sistem de încăperi cu accesul dinspre actuala stradă Badea Cârțan.

Pe terasa inferioară, la 2,20 m de zidul de incintă a fost evidențiată o amenajare formată dintr-un singur rând de cărămizi, dispusă stratigrafic sub nivelul tălpii zidului amintit³⁴.

b. Turnul Forkesch (Str. Gheții / P-ța A. Șaguna)

În anul 1993 a fost lansat un alt proiect de consolidare și refacere a zidului de apărare în zona aflată la nord-est de Turnul Forkesch³⁵. Sondajul arheologic, realizat de către Petre Beșliu Munteanu, a fost efectuat la 79 m de Turnul Forkesch și a relevat faptul că talpa zidului de incintă păstrat în picioare în momentul respectiv corespunde nivelului actual de călcare și că acesta intersectează un strat format prin incendierea unei amenajări din lemn, considerată, probabil, o construcție modestă din material lemnos ridicată încă din perioada medievală.

Săpătura a mai scos la iveală urmele unei lăzi din lemn ulterioare stratului de arsură³⁶. Secțiunea arheologică practică la 50 de m de Turnul Forkesch a surprins o situație stratigrafică diferită. Fundația zidului s-a adâncit cu 1,20 m față de nivelurile anterioare, iar zidul de incintă măsoară în fundație 1,20 m, iar în elevație 0,7 m³⁷. Profilul stratigrafic a scos în evidență un nivel de refacere al structurii zidului, refacere ce a urmat unui incendiu, iar în partea inferioară un strat de pământ negru, mîlos. O construcție din cărămizi cu latura lungă de 4 m a fost adosată spre exterior zidului de incintă. La adâncimea de 0,50 m (soclul zidului era la 0,80 m față de nivelul actual de călcare) a ieșit la iveală o îngrămădire de pietre și cărămizi. O amenajare asemănătoare, marcată de nisip de culoare galbenă, a fost pusă în evidență la adâncimea de 1 m³⁸. În poziție secundară, în același sol, au apărut câteva fragmente ceramice cu buza lățită, de factură medievală, alte materiale de interes arheologic lipsind aproape cu desăvârșire³⁹.

c. Str. Mihai Viteazu, Nr. 46 (curtea Muzeului Municipal)

În anul 1997, în momentul consolidării unui segment de zid din curtea Muzeului local, săpăturile arheologice au fost efectuate printr-o cercetare sumară, superficială, datorită lipsei totale a fondurilor alocate. Totuși, în urma acestui sondaj a fost evidențiat un nivel de refacere a turnului semirotund (Rotonda Cuțitarilor)⁴⁰.

Singurele urme de interes arheologic, constând din fragmente ceramice smălțuite și nesmălțuite și un fragment de buză de tip *kragenrand*, au fost descoperite în stratul de

³² Beșliu Munteanu 2004, pag. 7-8.

³³ Beșliu Munteanu 2004, pag. 7-8.

³⁴ Beșliu Munteanu 2004, pag. 7-8.

³⁵ Poarta Forkesch (sau Turnul Forkesch / Aurarilor) reprezenta principala cale de acces în cetatea Mediașului pe latura de sud.

³⁶ Beșliu Munteanu 2004, pag. 7-8.

³⁷ Beșliu Munteanu 2004, pag. 7-8.

³⁸ Beșliu Munteanu 2004, pag. 9.

³⁹ Beșliu Munteanu 2004, pag. 9.

⁴⁰ Beșliu Munteanu 2004, pag. 9.

pământ deasupra nivelului de mortar rămas de la refacerea turnului⁴¹. Sub acest nivel de refacere, care conținea urme de arsură, fragmentele ceramice au apărut doar sporadic.

d. Str. Mihai Viteazu, nr. 48 (curtea Șc. cu cl. I – VIII „Istvan Bathory”)

În vara anului 2007 a fost descoperit întâmplător un mormânt de copil în timpul lucrărilor efectuate la fundația viitorului edificiu de învățământ. Acesta era amplasat la adâncimea de - 1,60 m față de nivelul actual de călcare și la o distanță de doar 10,60 m de zidul nordic al cetății medievale. Scheletul era foarte bine păstrat (provenind de la un copil cu vârsta aproximativă cuprinsă între 12-15 ani), orientarea sa fiind pe axa V-E. Ca observații mai importante menționăm lipsa totală a inventarului funerar, fapt care face aproape imposibilă datarea exactă a mormântului, el putând fi pus doar în legătură cu cimitirul Mănăstirii Franciscane aflat în punctul respectiv, fără a putea face alte precizări.

e. Str. Petőfi Sandor, colț cu str. M. Eminescu

Cercetarea a fost efectuată de către Petre Beșliu Munteanu în anul 2005, în baza Autorizației de asistență arheologică Nr. 37/2005 eliberată de către M. C. C., Direcția generală Patrimoniu Cultural Național (Asistență arheologică la săpăturile de cablare electrică din Mediaș). Săpăturile de cablare au fost efectuate cu maximă economie, șanțul nedepășind lățimea de 0,40 m și adâncindu-se până la - 0,60 m⁴², îngreunând în acest fel cercetarea arheologică.

Astfel, în capătul str. Petőfi Sandor, colț cu str. M. Eminescu a fost identificat un zid de fundație din cărămizi groase de 5 cm, la o distanță de 0,60 m de zidul casei. Fundația provine de la o casă de colț demolată⁴³. Între cele două ziduri amintite se află dărâmături, iar structura fundației avea spre mijlocul actual al străzii un pavaj din cărămizi la adâncimea de 0,30 m⁴⁴. Până la adâncimea de săpătură au fost observate straturi de depunere cu pietriș și rare fragmente de cărămizi.

f. Str. Petru Rareș colț cu str. Johannes Honterus

În acest punct săpăturile de salvare au dus la identificarea urmelor unei instalații de prelucrare a fierului. Din umplutura gropii, care avea o lățime de 2,30 m, au fost recuperate fragmente de zgură de fier și material ceramic de factură medievală⁴⁵. Și în acest caz, datorită caracterului redus al cercetării nu au putut fi emise ipoteze sau concluzii mai ample asupra descoperirilor arheologice din acest punct.

g. Str. I. G. Duca

În capătul străzii de la ultima casă spre turnul de incintă (Turnul Schmiedgässer / Fierarilor) a apărut un strat masiv și compact de nisip de culoare galbenă. O groapă cu arsură a fost vizibilă în dreptul scărilor ce urcă spre explanadă. La marginea gropii, spre turn, au fost vizibile fragmente de cărămizi.

În umplutura gropii cu o lățime de 2 m au fost descoperite fragmente ceramice smălțuite și nesmalțuite de factură modernă⁴⁶. În dreptul casei cu numărul 13 de pe această stradă a fost descoperită o piesă destul de interesantă, față de restul inventarului arheologic, și anume o plăsea de cuțit confecționată din os. Aceasta a fost realizată prin șlefuire, prezentând trei orificii pentru nituire, și având următoarele dimensiuni: L = 9 cm; l = 2,5 cm. Cercetarea arheologică din acest punct a fost efectuată tot de către Petre Beșliu Munteanu în baza Autorizației de asistență arheologică Nr. 37/2005.

⁴¹ Beșliu Munteanu 2004, pag. 9

⁴² Beșliu Munteanu 2007, p. 55

⁴³ Beșliu Munteanu 2007, p. 55

⁴⁴ Beșliu Munteanu 2007, p. 55

⁴⁵ Beșliu Munteanu 2007, p. 56

⁴⁶ Beșliu Munteanu 2007, p. 56

h. Str. Pompierilor

În zona str. Pompierilor, f. n., în umplutura unui șanț mai vechi au fost descoperite mai multe fragmente ceramice provenind de la diverse tipuri de vase cu picior, precum și fragmente de material lemnos. Umplutura, săpată până la adâncimea de 1,60 m, se adâncește în stratul de nisip și conține pigmenți de arsură⁴⁷ (Autorizație de asistență arheologică Nr. 37/2005).

i. Biserica Evanghelică „Sf. Margareta”

În acest punct a fost descoperită întâmplător, în anul 1972, în momentul realizării unor lucrări de canalizare, o urnă care conținea cenușă și oase calcinate. Vasul, aflat la adâncimea de – 0,80 m, era de culoare neagră (probabil de factură hallstattiană) și a fost distrus în momentul descoperirii⁴⁸. Tot în acest loc, cu ocazia cercetărilor arheologice efectuate la biserica evanghelică în perioada anilor 1971-1972, au fost descoperite o serie de morminte databile în sec. al XII-lea pe baza inventarului funerar compus, în mare parte, din inele de tâmplă de tip Bijelo-Brdo, precum și a unor morminte cu groapă prevăzute cu nișă pentru cap, databile în sec. al XIII-lea⁴⁹.

j. Str. Târnavei nr. 59/A

Cu prilejul unor lucrări de excavații de mică amploare au fost descoperite pe această stradă, situată în cartierul *După Zid*, câteva fragmente ceramice hallstattiene încadrate în cultura Gáva⁵⁰. Materialele descoperite au fost donate Muzeului Municipal Mediaș.

k. Str. După Zid

La începutul anilor '70, la excavarea fundațiilor pentru unele blocuri de locuințe aflate în imediata vecinătate a zidurilor de la vechea fortificație medievală a orașului, pe latura estică, a fost decoperită ceramică de factură hallstattiană⁵¹.

l. Str. Piersicului nr. 8 și 13 (astăzi str. Cardinal Iuliu Hossu)

Lucrările de canalizare efectuate în această zonă în anul 1970 au scos la iveală, în capătul nord-estic al străzii, două morminte de înhumație în decubit dorsal, așezate cu capul spre S⁵². Alături au fost descoperite numeroase fragmente ceramice de culoare neagră și maronie cu suprafața exterioară lucioasă, de factură hallstattiană.

m. Str. Petru Rareș nr. 13 (colț cu str. Bisericii)

Tot în cadrul unor lucrări de canalizare din perioada anului 1965, în acest punct au fost identificate la adâncimea de – 1,00-1,60 m trei urne funerare, care conțineau urme de oase calcinate⁵³. Acestea erau amplasate împreună, într-o singură groapă, și erau acoperite cu lespezi de piatră (gresie). Vasele ceramice, de factură hallstattiană, erau de formă bitronconică, decorate cu caneluri și proeminențe amplasate pe părțile laterale⁵⁴.

n. Turnul Zekesch (str. M. Viteazu)

Turnul Porții Zeckesch ridicat în aceeași perioadă cu Turnul Forkesch (1494-1534, mai precis în primul deceniu al sec. al XVI-lea) era prevăzut cu galerie de strajă din lemn, cu guri de aruncare și cu contraforturi exterioare. Acestea aveau lăcașuri pentru grilajele masive de lemn, care, prin culisare pe verticală, permiteau închiderea porții. Turnul a fost demolat la sfârșitul sec. al XIX-lea (1895) pentru fluidizarea circulației în zona respectivă.

⁴⁷ Beșliu Munteanu 2007, p. 56

⁴⁸ Blăjan *et alii* 1987, p. 50, 52

⁴⁹ RepArhSibiu 2003, p. 134

⁵⁰ Pankau 2004, p. 129

⁵¹ Pankau 2004, p. 129

⁵² Blăjan *et alii* 1987, p. 50; Pankau 2004, p. 130

⁵³ Blăjan *et alii* 1987, p.50

⁵⁴ Pankau 2004, p. 130

p. Poarta Fierarilor (intersecția str. I. G. Duca/str. Cloșca)

A fost construită relativ târziu față de restul sistemului defensiv al orașului, la sfârșitul sec. al XVIII – începutul sec. al XIX și a avut o perioadă de utilizare destul de scurtă, fiind dărâmată în jurul anului 1896 pentru crearea spațiului necesar modernizării căii de acces în zona centrală. Era încastrată în zidul de incintă din partea de N-E a Turnului Fierarilor. Poarta este foarte bine cunoscută din numeroase imagini de epocă (fotografii sau tablouri), pe care se remarcă, îndeosebi, impresionantele frontoane decorate în stil baroc.

Detalii cu privire la prezențele arheologice din teritoriul studiat și cercetările realizate pentru proiectul REABILITARE/MODERNIZARE STRĂZI CENTRUL ISTORIC, MUNICIPIUL MEDIAȘ se regăsesc în studiile:

- Raport de evaluare de teren – diagnostic arheologic, Muzeul Astra, Complexul Național Muzeal Astra, Sibiu 2020.

Obiectivele studiului au fost: de a identifica în teren fosta hală comercială a orașului și colectarea de date și din alte puncte ale parcului, în contextul în care zona nu a fost investigată din punct de vedere arheologic

- Mediaș, Piața Ferdinand I, Studiu de fundamentare privind patrimoniul arheologic, dr. Cristinel Plantos, Sibiu, 2020.

Obiectivele studiului: cercetarea, inventarierea, descrierea și delimitarea obiectivelor de interes arheologic din zona supusă analizei.

3.11 CONSIDERATII PRIVIND SPAȚIILE PLANTATE⁵⁵

56

Stilul scuarului

Stilul scuarului aflat în cadrul Pieței Regele Ferdinand I este unul mixt. Acest stil se caracterizează prin îmbinarea celui geometric cu cel natural-peisager. Tipul de spațiu peisager este ansamblul centric. Stilul peisager creează zone cu un caracter natural prin care se urmărește o trecere gradată de la volumul construit înspre peisaj.

Situl luat în studiu nu este clasificat ca și grădină istorică.

Analiza situației existente- spații plantate

Piața Regele Ferdinand I dispune de un aliniament, asemănător cu cele care au mai existat în decursul timpului, compus din mai multe specii de arbori (Acer, Magnolia, Robinia, Tilia), dispus paralel pe o porțiune din latura nordică, pe cea vestică și pe latura sudică. În anii ce au urmat după construirea scuarului, acesta nu a suferit modernizări ample, intervenții făcându-se doar în ceea ce privește schimbarea mobilierului periodic, îmbunătățiri ale suprafețelor pavate, a fântânii arteziene dar și eliminări și adăugări de specii de plante.

Trama aleilor este una simplă, existând perimetral o alee ce este despărțită de restul Pieței de către un aliniament de arbori care și delimitează scuarul. Pe lângă aleea perimetrală două axe principale se intersectează central formând o zonă deschisă în care este amplasat jocul de apă. Pe lângă aleile principale, accesul în scuar este posibil prin intermediul a trei alei secundare, două fiind din spre partea de S-E și respectiv una de la N-V.

⁵⁵ Conform Studiu peisagistic elaborat de M&POP Landscape Design

Ansamblul de zone de circulație de pe suprafața scuarului, delimitează mai multe zone înierbate pe care sunt regăsite diferite specii de arbori, arbuști și compoziții florale sezoniere. Vegetația lemnoasă din scuar este formată din arbori maturi (Tilia spp., Acer, și Prunus), arbuști (Syringa Tamarix, Pinus, Spiraea) și gard viu din specia Buxus care mărginește mai multe alei. Începând de la intersecția cu strada Mihail Kogălniceanu și până aproape de Turnul Forkesch, pe latura N-E a străzii Nicolae Iorga se regăsește un aliniament format din exemplare de Tilia, cu diferite dimensiuni, arborii fiind plantați pe o fâșie îngustă, înierbată, care spre capătul străzii se deschide într-o înșiruire de peluze cu mici dimensiuni.

Specii arboricole existente

Nr crt	Specia	Numar exemplare	Inaltime arbori
Piata Regele Ferdinand I			
1	Acer negundo	5	~5m
2	Tilia spp	75	~5-6m
3	Magnolia kobus	1	~5m
4	Robinia pseudacacia	3	~5m
5	Prunus cerasifera var. Nigra	2	~6m
6	Acer pseudoplatanus	3	~5-6m
7	Pinus mugo	1	~5m
	TOTAL	90	
STR. NICOLAE IORGA			
1	Tilia spp	12	~6m

57

Concluzii

Situația în care se află în momentul de față este una care dezavantajează, fiind departe de potențialul cultural, estetic și turistic pe care îl are, scuarul verde din interiorul pieței reprezentând un impediment, orice încercare de reorganizare și îmbunătățire a spațiului fiind imposibilă datorită acestuia.

Dacă se observă evoluția în timp a pieței și modul de utilizare al acesteia până la mijlocul anilor 1950, prezența scuarului este una nevalidă, nefiind în concordanță cu scopul, specificul și tradiția unui astfel de spațiu.

Vegetația arboricolă deja ajunsă la o dimensiune mult prea mare pentru a mai fi supusă unor intervenții drastice de tăiere fără a fi afectată, este principalul obstacol în observarea arhitecturii emblematice a zonei, coronamentul formând o barieră vizuală. Tocmai de aceea este necesară o intervenție de reabilitare, prin care pe baza unei colaborări interdisciplinare să se poată elabora un concept care să rezolve toate inconvenientele existente.

Eliminare scuarului și îndepărtarea vegetației lemnoase care nu prezintă nici o valoare din punct de vedere istoric, botanic sau estetic va crea o zonă propice pentru dezvoltarea unui nucleu cultural dar și turistic, atuuiri care vor spori valoarea orașului.

CAPITOLUL 4: REGLEMENTĂRI

4.1 OBIECTIVE NOI SOLICITATE PRIN TEMA DE PROIECTARE

Obiectivul solicitat de initiatorul Planului Urbanistic de Detaliu constă în reabilitare/modernizare străzilor Centrului Istoric și anume cele convergente pieței Regele Ferdinand I.

Spatiul delimitat prin amenajările existente a devenit nefuncțional în momentul actual, fiind departe de potențialul cultural, estetic și turistic pe care îl are. Amenajările exterioare existente nu oferă avantaj zonei, ci împiedică vizual perspective importante și sustine o circulație pietonală rigidă, subdimensionată și subordonată circulației auto.

Elementele de conținut ale propunerilor, pun accent pe:

- identificarea unghiurilor vizuale și a perspectivelor valoroase,
- marcarea traseelor majore a circulației pietonale, ierarhizarea circulației, asigurarea accesibilității autovehiculelor riveranilor, a vehiculelor de aprovizionare și de intervenție,
- accentuarea tuturor acceselor în ganguri (propuneri pt. curți interioare care pot deveni spații semi-publice),
- desfășurările fronturilor pieței,
- tratarea pietonalelor către – str. Kogălniceanu / str. Bisericii / Piața G. Enescu,
- propunerile de amenajare-mobilare a pieței în sezon cald / sezon rece cu mobilier și dotări specifice,
- analiza vegetației propuse (amplasare, tipologii și specii, înălțimi finale, aspect în sezon rece, etc.)

Se urmarește formarea unui spațiu deschis, optim din punct de vedere al percepției monumentelor istorice, fronturilor ansamblului istoric, valorificarea traseelor pietonale prin observarea arhitecturii emblematice a zonei organizată în fronturi compacte și augmentarea perspectivelor asupra turnului Bisericii Sf. Margareta – Turnul Trompeților.

Principalele obiective pentru intervenția asupra zonei studiate sunt⁵⁶:

1. Redefinirea identității pieței Regele Ferdinand I ca spațiu urban simbol, de reprezentare a orașului Mediaș, cu rol politic, social, religios și economic.
2. Revitalizarea funcțională a pieței ca spațiu cultural și social adaptat necesităților vieții comunității medieșene
3. Recuperarea imaginii emblematice a Pieței Regele Ferdinand I și reintegrarea acesteia în lectura spațiului urban actual.
4. Integrarea reperelor istorice în memoria urbană a spațiului public actual.
5. Amenajare contemporană: revitalizare a elementelor de cadru natural și utilizarea unor soluții bazate pe natură pentru amenajarea unui spațiu public reprezentativ
6. Considerarea problemelor de mediu: creșterea rezilienței urbane la schimbări climatice.

⁵⁶ Conform Studiu istoric PUD, elaborat de S.C.UHM Research& Planning S.R.L.

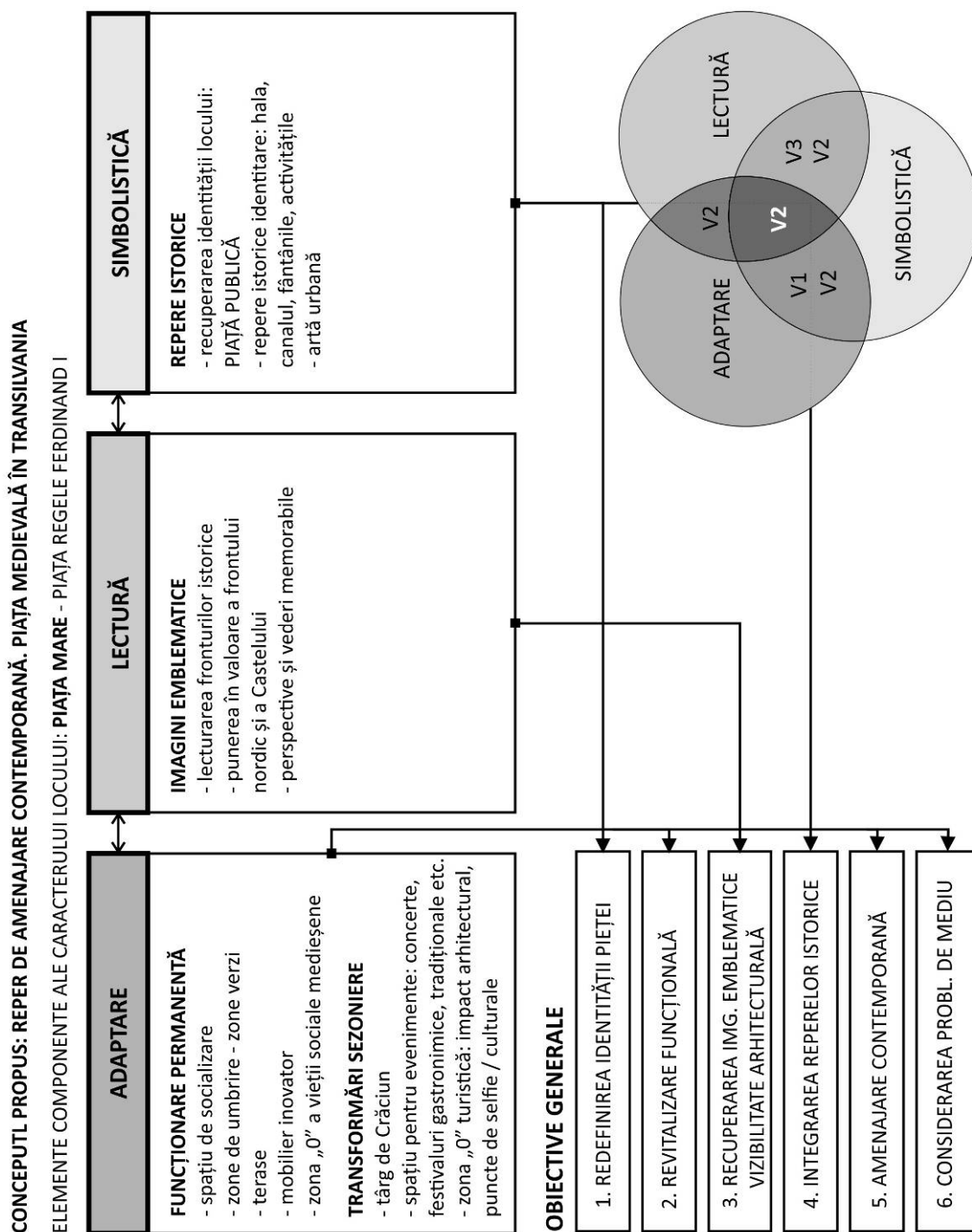

Figura 8 Propunere concept – obiective generale. Sursa: Studiu istoric PUD, elaborat de S.C.UHM Research& Planning S.R.L.

4.2 FUNCȚIONALITATEA, AMPLASAREA ȘI CONFORMAREA CONSTRUCȚIILOR ȘI AMENAJĂRILOR

Se menține funcțiunea existentă – străzi și trotuare, parc/ scuar verde/ spațiu public.

Elemente protejate, după tip, grad de protecție, investiții permise⁵⁷:

Elementele protejate după tip:

a. Fond construit:

- arheologie: fragmente ale fortificației medievale (fragmente de zid, Poarta Turnului fierarilor); hala comerțului/hala breslei măcelarilor (a.1660 - 1865), fântâni, cișmele dispărute, fragmente ale clădirilor perimetrului pieței cu rol de apărare, dispărută în sec. al XIX-lea.
- vor fi protejate imobilele monument istoric și imobilele propuse pentru clasare în PUZ ZCP precum și imobilele reprezentative pentru memoria urbană identificate prin prezentul studiu;

b. **Parcelar:** va fi protejat parcelarul istoric conservat până astăzi: majoritatea parcelelor din zona intra muros, parcelele adiacente zonei de intervenție: piața Ferdinand I și str. Duca, Iorga, Roth și Petöfi Sandor. Se interzice divizarea sau comasarea parcelelor. Este obligatorie conservarea aliniamentului istoric al parcelelor identificat ca reper istoric semnificativ și punerea în valoare a aliniamentului istoric dispărut specific orașului Medias (front rezalitar cu rol strategic).

c. **Trama stradală:** vor fi protejate traseele istorice (I.G. Duca, N. Iorga, L. Roth, Petöfi Sandor), străzile care beneficiază de perspective favorabile către Ansamblul bisericii evanghelice fortificate "Castelul" (I.G. Duca, N. Iorga, L. Roth, Petöfi Sandor) și străzile pe care sunt amplasate monumente istorice (N. Iorga) sau elemente protejate (I.G. Duca, N. Iorga), precum și cele de percepere a siluetei Ansamblului bisericii evanghelice sau a elementelor de fortificație a orașului: turnuri, porți (I.G. Duca, N. Iorga). Se protejează aliniamentul istoric al străzilor, profilul transversal și longitudinal.

d. **Funcțiunile clădirilor/amenajărilor:** vor fi menținute și actualizate funcțiunile istorice ale clădirilor, în special funcțiunile legate de activități comerciale, turistice (hotel Traube) precum și cele administrative (fosta primărie) și culturale și sociale (biserica ev. Sf. Margareta, școala, Forumul Democrat al Germanilor din România – casa Shuller, fosta școală a piariștilor și ulterior atelierul de fotografie Fritz Guggenberger); se va proteja și reglementa păstrarea locuirii permanente sau temporare la etajul clădirilor cu spații comerciale și de servicii. Se recomandă conservarea și reiterarea activităților economice istorice care țin de memoria urbană a zonei de studiu și de denumirile istorice identificate aici:

- a. Piața Mare (Grosser Platz) – piața și târg, cel mai renumit (*Medwischer Margarethi*), apărută în secolul XV (1414), a cărei funcțiune s-a păstrat până la începutul sec. XX.

Piața Regele Ferdinand I, spațiu public cu rol de reprezentare destinat desfășurării evenimentelor publice de orice natură, de la pedepse și execuții, până la diverse festivități și sărbători locale, fiind un veritabil loc identitar al întregii comunități medieșene.

- b. Hala de comerț sau casa negozului, denumită de către G. M. Visconti *Casa del Mercato* pe planurile sale din anul 1705, a fost construită cel mai probabil pe la jumătatea secolului al XVII-lea, în jurul anului 1660, ca punct de desfacere al produselor breslașilor medieșeni, dar și al târgoveților. H. Drotloff și G. E. Schuster consideră că originea acestui masiv edificiu ar putea fi datat în jurul anului 1699, fiind proiectat după planurile lui Morando Visconti⁵⁸, însă *târgul și*

⁵⁷ Conform Studiu istoric PUD, elaborat de S.C.UHM Research& Planning S.R.L.

⁵⁸ Drotloff, Schuster 2009, p. 59.

bazarul [...] construite foarte frumos și după regulă menționat de către Evlia Celebi la Mediaș⁵⁹ în anul 1661 ar putea face referire tocmai la această construcție.

- c. Fosta Primărie, Piața Regele Ferdinand I nr. 1, o clădire cu nucleu din secolul XV, reprezintă al doilea sediu administrativ al orașului, prima primărie fiind amplasată în incinta ansamblului bis. ev. Sf. Margareta.
- d. Fosta școală a piariștilor, Piața Regele Ferdinand I nr. 13, clădire aflată pe frontul sudic al Pieței. Școala, care a funcționat până în 1790, fost construită în 1736, iar fațada a fost refăcută parțial la începutul secolului XIX, după ce clădirea a fost vândută lui Fritz I. Guggenberger care o transformă în atelier de fotografie
- e. Sediul administrativ, reședința principilor Transilvaniei în timpul trecerii prin Mediaș, Casa Schuster, Piața Regele Ferdinand 14, s-a construit în anul 1588. Cu ocazia întrunirii dietei din Transilvania, a stat aici și principele Sigismund Bathory. Locuința urmașilor familiei Schuller, a funcționat ca han și berărie. În prezent este concesionată Forumului Democrat al Germanilor.
- f. Hotel Traube Piața Regele Ferdinand I nr. 16, fostul han „Strugurele de Aur”
- g. Bancă / Club de economii, Str. Nicolae Iorga, nr. 2, fost hotel „SparundvorSchuss Verein. A.C., PFAHBRIEF ANSTALT SIEBENBURGISHER SPARKASSEH”
- h. Reședință nobiliară, Casa Zoppelt Str. Iorga Nicolae 17, 1850 - 1860

Potențialul de dezvoltare a fiecărei subzone⁶⁰:

Subzone	Potențialul de dezvoltare a fiecărei subzone
Piața Regele Ferdinand I	<p>Potențial ridicat: reconfigurarea spațiului public în limitele aliniamentului istoric pentru creșterea atractivității spațiului urban, punerea în valoare a patrimoniului construit și redefinirea identității pieței ca spațiu simbol cu rol social, cultural și economic.</p> <p>Crearea unui pol recreativ-cultural de interes internațional.</p> <p>Condiționări:</p> <p>Integrarea mărturiilor arheologice (fragmente de clădiri dispărute cu rol strategic, foste pivnițe aflate acum în subteranul spațiului urban, aliniamentul istoric rezalitar – cu decroșuri și retrageri succesive ale clădirilor, specific orașului fortificat, fântâni și cișmele dispărute, trasee ale unor circulații istorice, traseul pârâului Morilor și al canalului Morilor) în concepția arhitectural-urbanistică și peisagistică a spațiului public, pentru punerea în valoare a acestui reper istoric definitoriu pentru oraș.</p> <p>Reintegrarea în imaginea actuală a spațiului public, a zonelor optime de vizibilitate (la nivel de siluetă, de ansamblu și de detaliu) ale frontului de nord și ale ”Castelului” precum și recuperarea imaginii emblematice a pieței.</p> <p>Adaptarea vegetației la relația vizuală cu ansamblul „Castelului”.</p>

⁵⁹ Călători străini 1976, p. 583

⁶⁰ Conform Studiu istoric PUD, elaborat de S.C.UHM Research& Planning S.R.L.

Str. I.G. Duca	<p>Potențial mediu: reconfigurarea spațiilor publice în limita aliniamentului istoric pentru creșterea atractivității străzii și a legăturii cu centrul istoric; crearea unor puncte de interes în lungul acestui traseu prin integrarea mărturiilor arheologice (identificate prin prezentul studiu și prin cercetarea arheologică preventivă ce se va prealabil proiectului tehnic) în reamenajarea spațiului public precum. Se vor integra în amenajarea spațiului public puncte de belvedere către centrul istoric din punctele identificate în analiza de vizibilitate.</p> <p>Restaurarea, punerea în valoare și integrarea Turnului Fierarilor în revitalizarea funcțională a centrului istoric prin atribuirea de activități culturale și economice legate de istoria orașului și memoria urbană.</p>
Str. N. Iorga	<p>Potențial mediu: reconfigurarea spațiilor publice în limita aliniamentului istoric pentru creșterea atractivității străzilor și a legăturii cu centrul istoric; crearea unor puncte de interes în lungul acestor trasee prin punerea în valoare a unor repere dispărute (identificate prin prezentul studiu și prin cercetarea arheologică preventivă ce se va prealabil proiectului tehnic). Se vor integra în amenajarea spațiului public puncte de belvedere către centrul istoric din punctele identificate în analiza de vizibilitate.</p> <p>Restaurarea, punerea în valoare și integrarea Turnului Forkes în revitalizarea funcțională a centrului istoric prin atribuirea de activități culturale și economice legate de istoria orașului și memoria urbană.</p>
Str. St. L. Roth	<p>Potențial mediu: reconfigurarea spațiilor publice în limita aliniamentului istoric pentru creșterea atractivității străzii; crearea unor puncte de interes în lungul acestor trasee prin punerea în valoare a unor repere dispărute.</p>
Str. P. Sandor	<p>Potențial mediu: se dorește conservarea funcțională și creșterea calității spațiului public prin intervenții care să sporească aspectul urban al străzii.</p> <p>Relația directă cu piața nouă Piața Corneliu Coposu, determină creșterea importanței str. Petőfi Sandor ca element de legătură între centru nou și centrul istoric. Este necesară creșterea importanței circulației a pietonilor și a calității crescută a spațiului public. Se vor integra în amenajarea spațiului public puncte de belvedere către centrul istoric din punctele identificate în analiza de vizibilitate.</p>

4.3 CAPACITATEA ȘI SUPRAFAȚA DESFĂȘURATĂ

Nu este cazul, actuala documentație având ca obiect tratarea unor spații neconstruite.

4.4 PRINCIPII DE COMPOZITIE PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR NOI

La nivelul **Pieței Regele Ferdinand I** se impun următoarele condiționări⁶¹:

- I. Cercetarea arheologică detaliată a întregii zone suprapuse intervenției în vederea identificării amplasamentului exact al reperelor istorice dispărute: hala comercială, elemente ale ansamblului fortificației (fragmente de fortificație, fragmente de clădiri dispărute cu rol strategic, foste pivnițe aflate acum în subteranul spațiului urban, aliniamentul istoric rezalitar – cu decroșuri și retrageri succesive ale clădirilor, specific orașului fortificat, fântâni și cișmele dispărute, trasee ale unor circulații istorice, traseul pâraului Morilor și al canalului Morilor).
- II. **Punerea în valoare a fragmentelor arheologice** identificate în urma cercetării întregii zone și integrarea în soluția de configurare a amplasament urban a unui spațiu dedicat (spațiu expozițional, cu machetarea elementelor de fortificație), acolo unde conservarea zidurilor permite expunerea, și marcarea la nivelul amenajărilor a fragmentelor care nu pot fi păstrate vizibile și vizitabile (pavaie, panouri / ecrane informative, holograme etc).
- III. Conceptul propus se va subordona analizei de vizibilitate reintegrând în imaginea actuală a spațiului public, zonele optime de vizibilitate (la nivel de siluetă, de ansamblu și de detaliu) ale frontului de nord și ale "Castelului" (marcate în planșa III. Condiții și recomandări) precum și imaginile emblematice ale pieței pe cel puțin 3 direcții semnificative:
 1. vedere dinspre str. St. L. Roth
 2. perspective din str. Petöfi Sandor
 3. vedere de ansamblu din zona fostei primării

În zonele de vizibilitate optimă (vezi planșa II.6. Analiza vizibilității și III. Condiții și recomandări din Studiu Istoric PUD), nu se vor amplasa volume vegetale, arbori de talie înaltă, construcții sau orice alte elemente de mobilare urbană (opere de artă, fântâni) care să blocheze perceperea integrală a ansamblului "Castelului" și a frontului de nord.

Direcțiile de vizibilitate semnificative vor fi lăsate libere pentru a percepe aceste elemente istorice ce definesc ansamblul pieței.

Amenajările și vegetația vor pune în valoare obiectivele istorice la nivel pictural și de ansamblu, prin crearea de perspective controlate.

Masivele vegetale de talie înaltă se vor amplasa cu precădere în zona de sud a pieței în afara direcțiilor principale de percepere a ansamblului și a frontului de nord (dinspre str. St. L. Roth, dinspre str. P. Sandor). Vegetația va fi dispusă prin volume a căror înălțime va descrește treptat către ansamblul bis. ev. Sf. Margareta astfel încât să se facă trecerea către o zona complet minerală specifică piețelor medievale.

Sunt interzise panourile publicitare, indicatoarele de circulație, corpuri de iluminat și orice alte elemente de mobilier urban sau elemente de vegetație care prin amplasarea lor pot obtura vederile și perspectivele directe evidențiate.

- IV. Amenajările vor facilita accesul și vor pune în valoare ansamblul Ansamblul bisericii evanghelice fortificate "Castelul", ansamblul urban Piața Ferdinand I, monumentele istorice individuale, patrimoniul arheologic. Spațiile destinate promenadei și punctele de belvedere și relaxare vor avea în vedere perspectivele către principalele elemente dominante ale centrului istoric și vederea către turnurile bisericii evanghelice. Se vor amplasa în punctele identificate în studiul de imagine și vizibilitate (vezi planșa II.6. Analiza vizibilității și III. Condiții și recomandări și cap. IV.3. Identificarea perspectivelor valoroase din Studiu istoric PUD), instalații care să permită vederea unor imagini de epocă, suprapuse imaginilor actuale ale spațiului public în vederea reintegrării în memoria urbană actuală a unor repere dispărute. Aceste instalații vor face obiectul unui concurs de

⁶¹ Conform Studiu istoric PUD, elaborat de S.C.UHM Research& Planning S.R.L.

arhitectură.

- V. Din punct de vedere funcțional, viitoarele amenajări vor conserva și aduce în actualitate funcțiunea comercială a spațiului public și va integra funcțiuni culturale necesare pentru punerea în valoare a măturilor istorico-arheologice prezente în perimetrul pieței și al străzilor adiacente dar și funcțiuni sociale și economice necesare pentru dezvoltarea centrului istoric. Amenajările și modul de organizare al spațiului pieței se vor subordona condițiilor privitoare la evidențierea și punerea în valoare a elementelor arheologice și la conservarea și punerea în valoare a panoramelor și perspectivelor către "Castel" și frontul de nord.
- VI. Vegetația existentă va fi remodelată și eliminată, fiind considerată neadecvată percepției optime a Castelului și frontului de nord al pieței. Speciile noi de arbori vor fi specii autohtone acclimatizate la mediul orașului Mediaș. Vegetația va fi astfel dispusă încât să amplifice perspectivele către Castel. Aspectul vegetației va fi unul cât mai natural.
- VII. Integrarea în conceptul amenajării spațiului public a fostului pârâu și ulterior canal al Morilor, canalizat în 1908 - 1912.

La nivelul străzilor (str. I.G. Duca, Str. N.lorga, St. L. Roth, Str. Perofi Sandor) din zona studiată se impun următoarele condiționări:

I. Cercetarea arheologică detaliată a întregii zone suprapuse intervenției în vederea identificării amplasamentului exact al reperelor istorice dispărute: elemente ale ansamblului fortificației (fragmente de zid de fortificație, poarta turnului fierarilor, fragmente de clădiri dispărute cu rol strategic, foste pivnițe aflate acum în subteran, aliniamentul istoric rezalitar – cu decroșuri și retrageri succesive ale clădirilor, specific orașului fortificat, fântâni și cișmele dispărute, traseul pârâului Morilor – str. Petöfi Sandor, str. St. L. Roth, str. I.G. Duca, moara mică - str. I.G. Duca).

II. Punerea în valoare a fragmentelor arheologice identificate în urma cercetării întregii zone și integrarea în soluția de arhitectură a unui spațiu dedicat (spațiu expozițional, cu machetarea elementelor de fortificație), acolo unde conservarea zidurilor permite expunerea, și marcarea la nivelul amenajărilor a fragmentelor care nu pot fi păstrate vizibile și vizitabile (pavaje, panouri / ecrane informative, holograme etc).

III. Integrarea în conceptul amenajării spațiului public a următoarelor repere istorice:

- Traseul fostului pârâu al Morilor (str. Petöfi Sandor, str. St. L. Roth, str. I.G. Duca)
- Mora Mică (str. I.G. Duca)
- Foste fântâni sau cișmele (Str. N.lorga, str. I.G. Duca, str. Petöfi Sandor)
- Front rezalitar dispărut (str. I.G. Duca, Str. N.lorga)

IV. În zona de vizibilitate a siluetei ansamblului "Castelului", **conceptul propus va conserva vederea elementelor reprezentative ale siluetei centrului istoric și le vor pune în valoare.** Principalele zone de interes din punctul de vedere al relației de vizibilitate cu centrul istoric sunt:

1. vedere panoramică din str. I.G. Duca din zona turnului Fierarilor.
2. perspectivă direcționată din str. I.G. Duca
3. vedere panoramică din str. Nicolae Iorga
4. perspectivă descendentă din str. Nicolae Iorga
5. vedere panoramică din capătul str. St. L. Roth la intrarea în piața Regele Ferdinand I
6. perspectivă direcționată din lungul str. Petöfi Sandor.

Sunt interzise panourile publicitare, indicatoarele de circulație, corpuri de iluminat și orice alte elemente de mobilier urban sau elemente de vegetație, care prin amplasarea lor pot obtura vederile și perspectivele directe evidențiate.

V. Amenajările vor urmări următoarele aspecte:

Circulația

- Facilitarea circulației pietonale în detrimentul celei carosabile prin dimensionarea trotuarelor și a suprafețelor pietonale în consecință. Creșterea lățimii trotuarelor pe latura străzilor de pe care se percep perspective directe către turnurile "Castelului": latura de nord a str. I.G. Duca; latura de est a str. Nicolae Iorga, latura de sud a str. Petofi Sandor.
- Reorganizarea circulației carosabile într-un sistem de sensuri unice astfel încât să se asigure accesul la dotările și serviciile existente în piața și străzile studiate precum și la locuințele riveranilor, fără a încuraja dezvoltarea acesteia.
- Reducerea numărului de locuri de parcare în primă etapă, pentru ca într-o etapă următoare de dezvoltare să se elimine complet, prin propunerea de parcaje în zona învecinată centrului istoric.
- În zonele în care circulația carosabilă este ocazională, nivelul de călcare poate fi același pentru pietoni și auto, fluxurile fiind separate prin elemente de mobilier urban specifice.

Refacerea elementelor urbane cu valoare istorică:

- Refacerea imaginii originare a zidurilor de sprijin din lungul str. Nicolae Iorga și I.G. Duca: cărămidă aparentă, stâlpi de zidărie, glilaj metalic conform fotografiilor de epocă.
- Restaurarea și refacerea conductelor istorice de preluarea apelor pluviale de pe clădiri, existente de la înc. sec. XX, vizibile încă în spațiul public.

Elemente de mobilier urban

- Fântânile și toate elemente de mobilare a spațiului urban vor avea o arhitectură contemporană, simplă, care să pună în valoare elementele istorice, fără a le concura.
- Corpurile de iluminat vor avea de asemenea un aspect contemporan. Corpurile de iluminat existente pe fațadele clădirilor vor fi restaurate și adaptate necesităților de iluminat actual.
- Se impune realizarea unui proiect de iluminat public și a unui proiect de iluminat decorativ care să pună în valoare spațiul urban și monumentele istorice.
- Băncile și suprafețele destinate șederii vor fi de asemenea într-o arhitectură contemporană, simplă. Materialele utilizate vor fi cu precădere naturale: piatră, lemn, metal.

Edilitare

Preluarea apelor pluviale de pe clădiri se va realiza prin racordarea jgheburilor la canalizarea istorică realizată în anul 1912. Este interzisă descărcarea apelor pluviale pe trotuare.

Preluarea apelor pluviale pe străzi se poate realiza printr-o singură rigolă centrală pe străzile cu circulație ocazional carosabilă și prin două rigole determinate de bordura trotuarelor pe străzile cu circulație carosabilă.

Construcții / fragmente de construcții dispărute semnificative pentru dezvoltarea urbană a zonei studiate - reintegrarea fragmentelor păstrate în subteran și a memoriei acestora în viitoarele amenajări ale spațiului public:

- Constructia Halei comerciale, construită mijlocul sec XVII (~1660), demolată 1865-1880
- Fântâni, dispărute 1912-1930
- Decroș/fragment de clădire pe 2 niveluri, detașat din planul fatadei de sorginte gotica al imobilului Piata Regele Ferdinand nr 27, 1699, disparut ~1920
- Decroș/fragment de clădire pe 1 nivel și pivniță, detașat din planul fatadei de sorginte gotica al imobilului Piata Regele Ferdinand nr 28, ante1699
- Decroș/fragment de clădire parter + 2 niveluri, detașat din planul fatadei de sorginte gotica al imobilului Piata Regele Ferdinand nr 1, ante1699,
- Moara mică, 1699-1736, amplasată pe Canalul Morilor, str. I.G. Duca
- Tunul și poarta Fierarilor
- Zid de sprijin - amenajare a profilului transversal al străzilor N. Iorga și I.G. duca
- Tunul Forkes

Aliniamente istorice dipărute - front stradal/ rezalitar dispărut - identificat pe planurile istorice 1699-1895

66

Amenajări dispărute, semnificative pentru dezvoltarea urbană a zonei studiate - reîntregirea memoriei acestora în conceptul amenajărilor spațiului public:

- Canalul deschis al Pârâului Morii - canalizat in 1908
- Podețe de circulație în piața Regele Ferdinand, peste Canalul Morii (in imagini din jurul anului 1900)
- Amenajare carosabila ce străbătea diagonal Piața Regele Ferdinand (1895 - 1919)
- Amenajarea Pieții Regele Ferdinand - statuia lui Axente Sever (1919-1949)
- Amenajare ale Canalului in arealul Pieții (~1900), cu plantații de arbori si balustrade metalice
- Traseul Pârâului Morii, 1699/ 1736/ 1750
- Fragmente de Fortificatii Medievale dispărute:
- Poarta Fierarilor
- Bastionul Croitorilor
- Poarta Uli'ei Roth
- Turnul Postăvarilor

Este propusă reorganizarea suprafețelor plantate din piață în legătură cu elementele conservate/ puse în valoare după cum urmează:

- preluarea elementelor vegetale existente în piață și completarea acestora cu vegetație nouă cu precădere pe fontul sud- vestic al pieței și descreșterea graduală a vegetației propuse (vegetației etaj superior- mediu- inferior) către fronturile cu valoare de patrimoniu (frontul nordic, frontul sudic) și mineralizarea pieței către elementele arhitecturale valoroase, astfel încât acestea să fie percepute la nivel de detaliu
- mineralizarea pieței în zona centrală astfel încât să fie puse în valoare elemente de patrimoniu arhitectural (inclusiv amprenta fostei hale comerciale)
- includerea vegetației joase înspre frontul nordic și vestic al pieței, astfel încât elementul vegetal să fie menținut și sugerat, fără însă să fie afectată perceperea globală a fronturilor pieței. Totodată dispunerea vegetației minore poate constitui unul din elementele de delimitare ale marcajului fostelor rezalitari istorice ale fronturilor prin dalaj, respectiv delimitarea spațiilor de inserare a rigolelor propuse
- utilizarea vegetației pentru sublinierea unor direcții de perspectivă valoroase
- utilizarea vegetației pentru marcarea unor elemente reper la nivelul pieței
- preluarea cursului Râului Morilor și/ sau a Canalului Morilor ca element decorativ la nivelul pieței (dalaj sau bazine decorative) și integrarea acestora în cadrul unei amenajări peisagistice care să permită percepția liberă la nivelul spațiului central al pieței
- marcarea traseului carosabil istoric prin menținerea unei direcții de perspectivă deschise și eventuala includere a acestuia în amenajarea propusă ca element de delimitare sau element diferențiat la nivel de pabaj
- se recomandă amplasarea rigolei pluvial la limita celor două tipuri de dalaje sau limita troturarului existent/ istoric.

Figura 9 Repere prezentate în Studiul istoric PUD și reprezentate în propunere

4.5 INTEGRAREA ȘI AMENAJAREA NOILOR CONSTRUCȚII ȘI ARMONIZAREA CU CELE EXISTENTE MENȚINUTE

Prin soluția de amenajare propusă se realizează accesibilitatea publică, asigurarea unei continuități pietonale prin optimizarea infrastructurii verzi și a circulațiilor rigide existente.

Adaugarea unor impresii senzoriale, marcarea amprentei fostei hale industriale prin evidențierea vestigiilor arheologice, a traseului paraului Moșna sau canalul Morii, introducerea unei pelicule de apă, tratarea suprafețelor de pavimente și finisare cu materiale de înaltă calitate oferind un pavaj unitar – acestea sunt măsuri moderate și intervenții subtile menite a aduce îmbunătățiri situației actuale, fără a interveni brutal în actuala configurație a ansamblului.

Amplasarea de mobilier urban se poate realiza doar de către agenții economici care desfășoară activități economice de hotel cu restaurant, restaurant, cafenea și bar cu punct de lucru autorizat în Piața Regele Ferdinand I și străzile adiacente, conform amplasamentelor identificate în cadrul planșelor aferente PUD- Ilustrare propunere, și fără a obtura circulația pietonală sau rutieră sau a bloca accesul în curțile imobilelor și fără ancoraje de fațadele clădirilor.

Mobilierul urban (mese, scaune, umbrele, jardiniere) va fi din materiale specifice zonei: lemn, ratan, fier forjat, pânză și în concordanță cu restul elementelor ce alcătuiesc ansamblul; umbrelele care vor fi folosite trebuie să excludă culorile stridente în favoarea unora pastelate, fără înscrisuri stridente sau publicitate de marcă, deținătorul fiind obligat să le întrețină în mod corespunzător pe toată perioada funcționării; nu va fi permisă acoperirea pavajului cu platforme ori postamente provizorii.

68

4.6 PRINCIPII DE INTERVENȚII ASUPRA CONSTRUCȚIILOR EXISTENTE

Elemente de gestiune și reglementare care decurg din S.I. (Studiul Istoric)

Obiectivele principale ale studiului sunt:

- Evidențierea rolului de catalizator al zonei pentru dezvoltarea urbană;
- Asigurarea continuității fizice, funcționale și spirituale a cadrului construit din localitate și **stimularea interesului economic și cultural pentru utilizarea acestuia;**
- **Protejarea și punerea în valoare a monumentelor istorice, a zonelor arheologice și a ansamblurilor arhitecturale urbanistice deosebite, precum și a contextului și caracteristicilor care conturează semnificația lor istorică.**

În scopul realizării acestor obiective vor fi respectate următoarele:

a. Condiții generale:

Acrualizarea PUZ ZCP

- se vor detalia categoriile de imobile, spașii publice și amenajări (conf. OMCC 2260/2008) cu grade de protecție diferite și tipuri de intervențiile permise dedicate;
- se vor integra condițiile și recomandările stabilite de prezentul studiu istoric;
- în reglementarea dezvoltării zonei, se va ține cont de evoluția spașului public, a tramei stradale și a parcelarului;

b. Obligativitatea elaborării de studii istorice prealabile construirii / desființării pentru anumite imobile

Se introduce obligativitatea elaborării studiilor istorice de fundamentare a intervențiilor pentru următoarele imobile:

- Monumentele istorice înscrise în LMI 2015 fie că reprezintă monumente individuale, sau componente ale ansamblurilor urbane.
- Imobilelor propuse pentru clasare conform PUZ Zona Centrală
- Imobile sau fragmente de imobile cu calități ambientale cf. PUZ Zona Centrală

Aceste studii istorice de fundamentare vor avea un capitol de concluzii în care se vor lista atât pentru obiectul de studiu, cât și pentru zona învecinată acestuia, următoarele:

- *elemente cu valoare semnificativă – care trebuie conservate și puse în valoare, interioare și exterioare;*
- *elemente cu valoare nesemnificativă – asupra cărora se poate intervenii fără restricții de conservare;*
- *elemente nocive – care trebuie obligatoriu înlăturate pentru punerea în valoare și conservarea valorilor instituite și identificate la nivelul imobilul studiat și al zonei învecinate.*

4.7 MODALITĂȚI DE ORGANIZARE ȘI REZOLVARE A CIRCULAȚIEI CAROSABILE ȘI PIETONALE. CIRCULAȚII ȘI ACCESE

69

Propunerile privind optimizarea sistemului de circulație carosabilă pot îmbunătăți semnificativ circulația în zonă. În prezent pe toate străzile existente în zonă se circulă pe 2 sensuri de circulație deși unele străzi nu corespund acestui profil transversal conf. normativelor în vigoare.

Circulația carosabilă și pietonală este organizată după cum urmează:

- Amenajarea spațiului pieții ca spațiu pietonal, în cadrul căruia va fi permis accesul restricționat numai pentru riverani (parcare în incinta imobilelor), autovehicule de urgență/ stingere a incendiilor, aprovizionare cu marfă (dup un orar prestabilit fiind permisă doar staționarea)
- Accesul va fi restricționat cu bolarzi retractabili
- Sunt menținute două fluxuri de circulație carosabilă perimetrare pieței pentru realizarea legăturilor carosabile: str. St. L. Roth cu str. P. Sandor și str. I. Duca cu str. N. Iorga
- Accesul în piață de pe cele 4 străzi va fi prevăzut cu rastele pentru biciclete
- Pe fluxul carosabil aferent str. St.L.Roth există posibilitatea organizării unor locuri de staționare autovehicule
- Sensurile unice sunt propuse după cum urmează: str. St.L.Roth cu str. P. Sandor; Str. N. Iorga cu str. I. Duca și ocazional carosabil la nivelul superior al str. N. Iorga

- St. N. Iorga- amenajat parțial ocazional carosabil
- Amenajare locuri de parcare/ staționare pe un singur fir al străzilor, astfel încât să fie permisă vizibilitatea optimă asupra monumentelor și fronturilor, accesul în gaturile și subsolurile clădirilor
- Lățimea trotuarelor este tratată diferențiat, funcție de direcțiile optime de perspectivă asupra ansamblului istoric și a fronturilor pieții

Se recomandă un pavaj unitar atât în piață, cât și pe străzile adiacente și eliminarea îmbrăcăminților asfaltice – în întreaga zonă protejată.

Toate amenajările publice sau private destinate circulației vehiculelor sau pietonale vor trebui să facă obiectul unor autorizații de construire cu toate avizele de specialitate necesare.

Pentru restricționarea accesului în zona istorică s-a propus controlul accesibilității în zonă prin realizarea unor bariere sau stâlpi retractabili amplasați în intersecții importante – str. Petofi, str. St. L. Roth, la intrarea în Piața Ferdinand I, Piața Ferdinand spre Piața G. Enescu, str. turnului, str. J. Honterus (lângă turnul Forches) str. Azilului dinspre str. M. Viteazul, accesul în Piața Ferdinand I din str. N. Iorga, acces spre str. Armurierilor, accesul din str. Cloșca în str. N. Iorga, accesul din str. Cloșca în str. I. G. Duca.

Cu ocazia reamenajării străzilor se vor lua în considerație și următoarele aspecte:

- să se asigure accesul pentru intervenția autospecialelor pentru stingerea incendiilor la curțile interioare, închise pe toate laturile de clădiri, dacă au aria mai mare de 600,0 mp și dacă diferența de nivel față de drumul public mai mică de 0,50 m.

Pentru curțile interioare închise situate la diferențe de nivel mai mari (neracordate funcțional) se va asigura accesul pentru personalul de intervenție prin treceri pietonale de min. 1,50 m lățime și 1,90 m înălțime.

- îmbrăcămintea acceselor pietonale se va putea executa din forme geometrice simple, ce poate pune în valoare limitele parcelelor și panta.

4.8 PRINCIPII SI MODALITATI DE INTEGRARE SI VALORIFICARE A CADRULUI NATURAL SI DE ADAPTARE A SOLUTIILOR DE ORGANIZARE LA RELIEFUL ZONEI

Este propusă reorganizarea suprafețelor plantate din piață în legătură cu elementele conservate/ puse în valoare după cum urmează:

- preluarea elementelor vegetale existente în piață și completarea acestora cu vegetație nouă cu precădere pe fontul sud- vestic al pieței și descreșterea graduală a vegetației propuse (vegetației etaj superior- mediu- inferior) către fronturile cu valoare de patrimoniu (frontul nordic, frontul sudic) și mineralizarea pieței către elementele arhitecturale valoroase, astfel încât acestea să fie percepute la nivel de detaliu
- includerea vegetației joase înspre frontul nordic și vestic al pieței, astfel încât elementul vegetal să fie menținut și sugerat, fără însă să fie afectată perceperea globală a fronturilor pieței. Totodată dispunerea vegetației minore poate constitui unul din elementele de delimitare ale marcajului fostelor rezalături istorice ale fronturilor prin dalaj, respectiv delimitarea spațiilor de inserare a rigolelor propuse
- utilizarea vegetației pentru sublinierea unor direcții de perspectivă valoroase
- utilizarea vegetației pentru marcarea unor elemente reper la nivelul pieței
- preluarea cursului Râului Morilor și/ sau a Canalului Morilor ca element decorativ la nivelul pieței (dalaj sau bazine decorative) și integrarea acestora în cadrul unei amenajări peisagistice care să permită percepția liberă la nivelul spațiului central al pieței

4.8.1. Criterii de selecție a vegetației propuse

Autor: dr.urb. peisag. Ana Opreș

Rolurile vegetației în spațiu public urban

În general abordarea unei amenajări peisagistice începe cu o cercetare/analiză ce vizează obiectivele clientului, caracteristicile distinctive ale sitului și nevoile viitorilor utilizatori. Încă din faza de concept peisagistic se lucrează cu texturi minerale și vegetale ce vor asigura atât partea estetică cât și partea funcțională în cadrul viitoarei amenajări - în cazul prezentei documentații: Piața Centrală din Mediaș

Astfel amplasarea texturilor vegetale/spațiilor plantate, în cadrul Pieței Centrale din Mediaș va ține cont de următoarele linii de ghidaj:

- păstrarea parțială a exemplarelor vegetale în stare bună;
- asigurarea accesului pietonal din cadrul străzilor adiacente ;
- menținerea unor coridoare de vizibilitate către principalele monumente arhitecturale;
- direcționarea fluxurilor pietonale și traversarea ușoară a pieței ;
- conturarea unor zone de staționare și odihnă umbrite;
- utilizarea unor specii care să asigure tranziții armonioase între texturile vegetale dar și între cele vegetale cu cele minerale;

Compartimentare (fizică – spații de staționare vs. spații de tranzit)

Suprafețele vegetale proiectate pot invita la staționare printr-o desfășurare planimetrică tip alveolă, pot bloca parcurgerea unui spațiu pe o anumită direcție prin fâșii plantate, pot devia/disipa fluxuri pietonale prin inserția unor insule plantate ș.a.

Având în vedere valoarea fondului construit și direcțiile de vizibilitate cele mai semnificative pentru ansamblul bisericii ev. Sf. Margareta, se recomandă renunțarea la suprafețele vegetale care în prezent obturează perspective valoroase sau gruparea/izolarea acestora în suprafețe vegetale insulare.

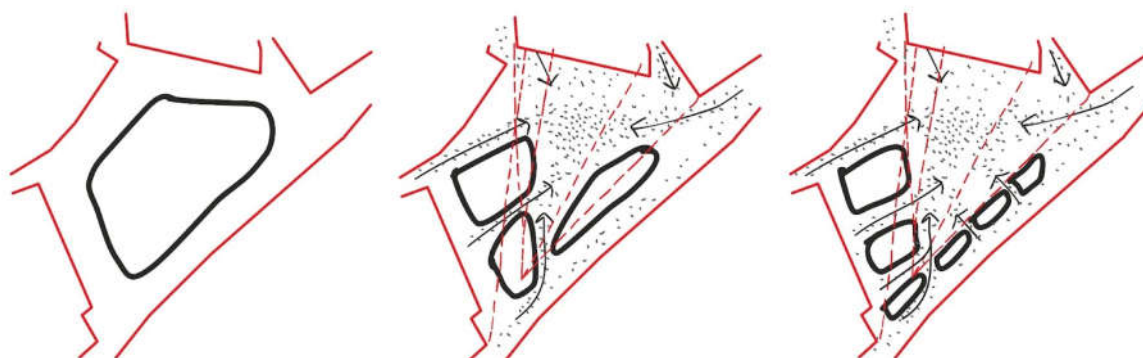

Figura 10 succesiune scheme planimetrice de redare a soluțiilor de restrângere și grupare insulară a suprafețelor plantate pentru a ghida fluxurile de pietoni către principalele obiective și a menține deschise coridoarele de vizibilitate aferente perspectivelor valoroase

72

Direcționare (vizuală – registre/conuri de vizibilitate, puncte de focus etc)

Există mai multe tipuri de direcționare a privirii, utilizând vegetația, în scopul realizării unor efecte scenografice tip:

- efecte spațiale tip “fundal” sau “barieră” cu rol în percepția peisagistic ambientală a întregului spațiu urban;
- susținerea de perspective / unghiuri vizuale directe/direcționate către un punct de interes;
- puncte de contrast de tip lumină / umbră;
- deschiderea perspectivelor și către alte tipuri de peisaj
- efecte spațiale centripete (zone de preluare a interesului) sau efecte spațiale centrifuge (zone de concentrare a interesului);

Ca reguli generale a amenajării propuse pentru Piața Centrală se menționează

- utilizarea de grupări vegetale ce combină specii ce fac parte din toate palierele de înălțime;

- menținerea unui registru continuu de vizibilitate – ce permite conexiuni vizuale în interiorul pieței cât și cu/din exteriorul acesteia.

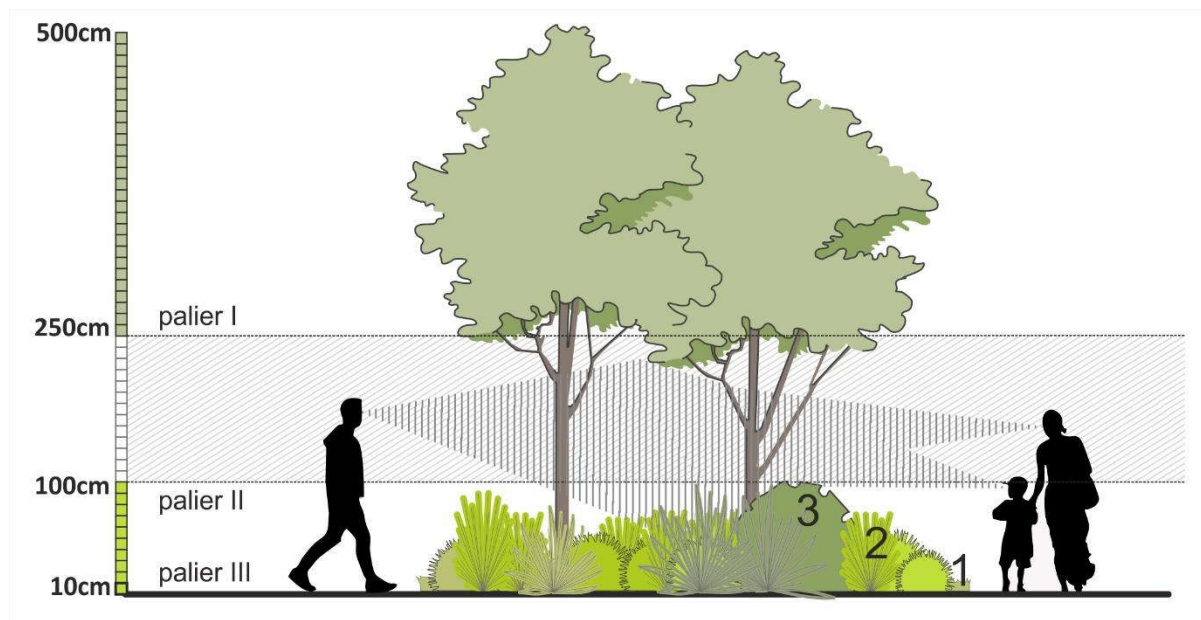

Figura 11 *schemă exemplificare câmpuri de vizibilitate / registru orizontal de vizibilitate cu trei paliere de înălțime a vegetației: jos (III-1) - acoperitori de sol, plante floricole, jos-mediu (II-2) - graminee ornamentale, mediu (II-3) - arbuști decorativi și conifere mici și înalt (III) - arbori de talie medie și mare - arborete monoetajate (cazul arboretelor formate din specii cu același ritm de creștere) – păstrând un registru orizontal între cota 1-1,5 m și 2,5 m de vizibilitate la nivelul întregii amenajări peisagistice*

73

Umbră

Avantajul gândirii zonelor și tipologiilor de umbră (filtrată/densă) din faza de proiect presupune în primul rând selectarea speciilor de arbori după criterii tip: înălțime, diametru și formă coroană, densitate foliaj în funcție de orientarea cardinală și zonificarea dorită a spațiului public (zone de odihnă, zone de tranzit, zone de activități).

Tipul de intensitate al umbrei (filtrată/densă/mixtă) se obține prin selecția unor specii de arbori cu caracteristici distincte ale foliajului înțelegând umbra ca simpla proiecție a formei unui arbore/grup de arbori pe pământ/paviment/suprafața de călcare – în diverse unghiuri, cu un câmp comun specific intervalului 12:00-16:00.

Pentru o umbră filtrată se selectează specii tip *Betula pendula* sau (coroană cu densitate a foliajului medie, frunze dimensiune medie) iar pentru umbră densă vom alege specii tip *Fraxinus excelsior* sau *Acer campestre* (coroană cu densitate a foliajului ridicată, frunză medie).

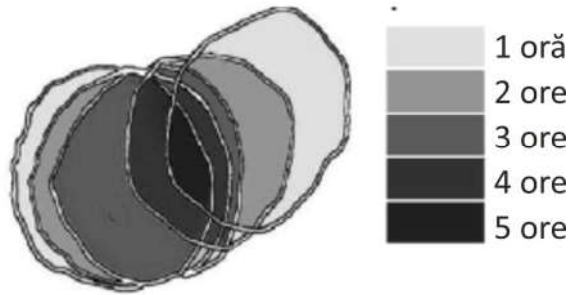

Figura 12 schemă exemplificare zone comune de umbră - suprapunere umbră arbore interval 12:00-16:00

Echilibrare microclimat local

Este recomandat un echilibru între suprafețele vegetale și cele minerale pentru sporirea microclimatului local. Alternarea suprafețelor minerale cu cele plantate reglează confortul termic de la nivelul spațiului pietonal micșorând suprafața de reflexie și reducând temperaturile pe timpul verii prin umbră și racorire prin evaporare.

Palierul înalt de vegetația având un dublu rol – atât estetic cât și de reglare a microclimatului local (lucrând contra radiației solare, particulelor în suspensie, noxe etc)

74

Caracteristici cheie ale speciilor selectate

Culoare și textură

Două caracteristici cheie în selectarea materialului vegetal sunt culoarea și textura, gândite în diverse combinații, într-o viziune ce include toate etapele de evoluție (1-3 ani, 5 ani 10 ani) și intervale de decor (din lunile I-XII).

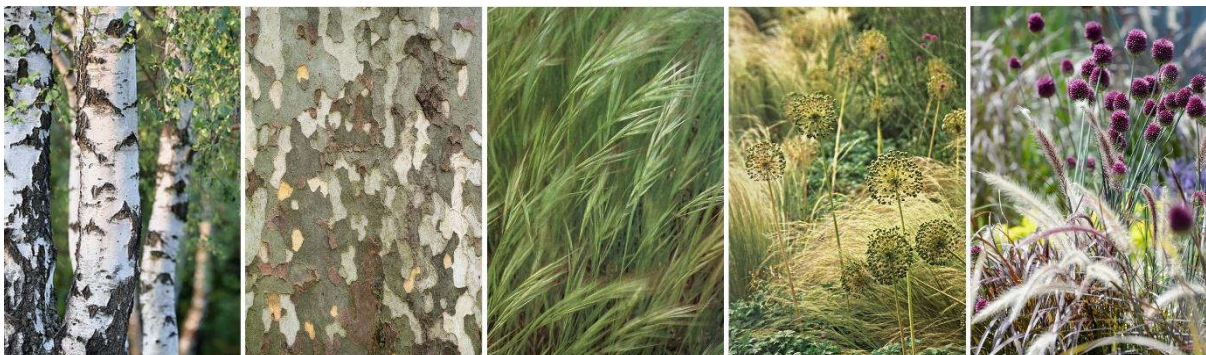

Figura 13 textură prin scoarță: *Betula pendula*(1) și *Platanus acerifolia*(2), textură sensibilă la curenți de aer (3) – *Stipa tenuissima*, textură contrast de texturi(4): *Allium 'Firmament'*, *Stipa tenuissima* și *Geranium 'Irish Blue'*, combinație de textură și culoare(5): *Allium sphaerocephalon* și *Penisetum alopecuroides*

Transparență (grad de închidere coronament, densitate foliaj)

O altă caracteristică cheie, ce trebuie luată în considerație în selecția materialului vegetal, având în vedere ansamblul de construcții (fronturi continue) ce închide perimetral spațiul Pieței Centrale, este transparența sau gradul de opacitate per exemplar – în special când ne referim la coronamentul arborilor.

Pentru a veni la opturarea perspectivei către fronturile construite se apelează la specii cu densitate scăzută (30% - tip *Betula pendula*) sau medie (60% - tip *Fraxinus excelsior* sau *Acer campestre*).

Gradare opacității fiind posibilă prin suprapunerea unor grupări vegetale ce fac parte din planuri de percepție succesive pe direcția unui anumit traseu pietonal.

Figura 14 *suprapunere prim-plan vegetal – plan secund front construit vest: (1) opacitate 30%, (2) opacitate 60% și (3) opacitate 100%*

75

Propunere generală – grupări vegetale

(Efecte peisagistice urmărite și material vegetal propus)

În realizarea compozițiilor vegetale s-au luat în considerare următoarele principii:

- Folosirea calităților fondului construit și evidențierea calităților acestuia;
- Axarea compoziției pe particularitățile spațiale ale Pieței Centrale din Mediaș;
- Realizarea de compoziții corespunzătoare programului piață publică urbană și a părților componente ale acesteia - unității de spațiu verde (fâșie plantată, peluză, plantație de aliniament etc.);
- Stabilirea unei proporții armonioase a părților vegetale componente între ele și în ansamblu;
- Amplasarea acceselor în incinta spațiului verde pe direcțiile principale de circulație ale utilizatorilor;
- Crearea de compoziții armonioase de forme și culori cu ajutorul vegetației.

Conform listei și fișelor individuale aferente speciilor (anexate studiului) se poate observa perioada de decor maxim (prin inflorescențe) în lunile IV-IX cât și asigurarea unui decor continuu în toate anotimpurile (I-XII). Este important de menționat că toate speciile vegetale propuse necesită lucrări minime de mentenanță, sunt perene și se încadrează în următoarele tipuri de amenajări/ compoziții vegetale:

1. Arbori singulari

Elemente vegetale singulare ce prezintă caracteristici deosebite (silueta, culoare, textura etc) cu rol de reper în amenajarea peisagistică

2. Arborete monoetajate (unietajate):

Grupuri vegetale în care coroanele tuturor arborilor se găsesc aproximativ la același nivel;

3. Grupuri vegetale

Grupuri vegetale alcătuite din specii cu caracteristici similare – ierburi ornamentale;

4. Grupuri vegetale mixte

Grupuri vegetale în care se combină specii cu caracteristici diferite – arbuști foioși, ierburi ornamentale, plante floricole perene;

În proiectarea compoziției vegetației, respectiv la stabilirea speciilor dendrofloricole și a modului de folosire a acestora în funcție de metoda de amenajare a fiecărei tipologie de spațiu verde/suprafață vegetală, s-a ținut cont de condițiile naturale și de efectele peisagistice urmărite. Astfel se recomandă să se țină seama de principalele caracteristici ale celor 5 grupări vegetale prezentate, alcătuite din specii perene a căror parametri fiziologici (gradul de închidere al coronamentului, indicele de acoperire, indicele de desime, culoare, textură etc) crează compoziții armonioase estetic și răspund eficient rolului funcțional atribuit (accent cromatic, direcționare, obturare, creare umbră/semiumbră etc);

Amenajare ierburi/graminee ornamentale. Specii propuse: *Miscanthus sinensis* („Kleine fontaine” și „Morning Light”), *Festuca glauca* „Elija Blue”, *Panicum virgatum* „Heavy Metal”, etc. Talie mică și medie. Abundența și silueta frunzișului liniar și a spicelor conferă o textură interesantă.

Accente cromatice tip pată: Specii perene propuse: *Alchemilla mollis*, *Bergenia cordifolia*, *Aruncus dioicus*, *Geranium* spp, *Astilbe chinensis*, etc. Talia și forma florilor permit utilizarea acestor specii în completarea grupurilor de graminee ornamentale.

Accente cromatice tip reper: Specii de arbori și arbuști propuse: *Acer rubrum*, *Quercus rubra*, *Berberis atropurpurea*, *Cornus alba elegantissima*, *Euonymus japonicus*. Plante de talie medie și mare cu frunziș colorat în perioada de vegetație sau / și toamna – ușor de distins de la distanță.

Pete omogene de flori perene. Specii recomandate: *Iris*, *Hemerocalis* spp., *Geranium* spp., *Bergenia cordifolia*, etc. Formează masive florale, partere florare. Atât florile de sezon cât și cele perene necesită scheme de succesiune a speciilor, în funcție de perioadele de decor (compoziții de sezon). Asocierea speciilor se va face în funcție de o paletă cromatică prestabilită printr-un proiect tehnic de amenajare peisagistică.

77

Arbore monumental/reper. Specii recomandate: *Liriodendron tulipifera*, *Taxodium distichum*, *Acer pseudoplatanus*, *Magnolia soulangeana*. Utilizarea unui singur exemplar ce se diferențiază de conextul vegetal prin monumentalitate (talie mare, siluetă, forma coroanei, inflorescență).

4.9 CONDIȚII DE INSTITUIRE A REGIMULUI DE ZONĂ PROTEJATĂ ȘI CONDIȚIONĂRI IMPUSE DE ACESTEA

În concordanță cu prescripțiile din RLU aferent PUZcp în vigoare.

4.10 SOLUȚII PENTRU REABILITAREA ECOLOGICĂ ȘI DIMINUAREA POLUĂRII

Soluțiile propuse care integrează un nou material dendrologic, în formă matură, în propunerea de amenajare a pieței vor contribui atât la creșterea valorii ecologice a spațiului cât și la valorificarea unor elemente de cadru natural existente: menținere arbi existenți, introducerea unor elemente naturale : apă, palier vegetal mediu și minor. Totodată propunerile de restricționare a circulației carosabile în spaiul Pieței Regele Ferdinand I vor contribui la diminuarea poluării aferent zonei studiate și a zonei central a municipiului Mediaș.

4.11 PREVEDEREA UNOR OBIECTIVE PUBLICE ÎN VECINĂTATEA AMPLASAMENTULUI

Nu sunt prevazute obiective publice noi în vecinătatea amplasamentului. Se va studia integrarea în circuitul public cultural a unor obiective cu funcțiuni limitate accesului de exemplu imobilul din Piața Regele Ferdinand I nr. 23 (fost club al tineretului) și imobilul din Str. Nicolae Iorga Nr. 2, aflate într-o stare precară.

78

4.12 SOLUȚII PENTRU REABILITAREA ȘI DEZVOLTAREA SPAȚIILOR VERZI

În baza studiului peisagistic se susține propunerea de reorganizare a spațiului verde, prezența scuarului verde fiind nevalidă, nefiind în totalitate în concordanță cu scopul, specificul și tradiția unei piețe istorice cu origini medievale. Vegetația arboricolă deja ajunsă la o dimensiune mult prea mare este principalul obstacol în observarea arhitecturii emblematice a zonei. Se dorește o intervenție de reabilitare pentru corectarea și curățarea coroanei arborilor maturi din centrul istoric și optimizarea zonei verzi susținând potențialul cultural, estetic și turistic al orașului.

Soluțiile peisagere vor limita impactul dominant al acestuia asupra fondului construit, utilizând principiile și elementele infrastructurii verzi, ajutând la crearea unui echilibru și simbioză între partea construită și cea verde, toate aceste intervenții făcând din Piața Regele Ferdinand I o emblemă a orașului Mediaș, cu o rezolvare particulară data de volum, valoare semnificativă și interes.

Întreținere și adaptabilitate

Având în vedere că procesul de gestionare a vegetației din mediul urban trebuie să asigure un mediu propice de viață și o dezvoltare adecvată pentru toate palierele fondului vegetal: arbori, arbuști, plante floricole și acoperitoare de sol. În cadrul acțiunilor de administrare a spațiilor verzi, întreținerea propriu-zisă a vegetației reprezintă o etapă extrem de importantă în dezvoltarea adecvată și menținerea integrității plantelor. Selectarea materialului săditor din baze dendrologice cât și întreținerea fondului vegetal trebuie să fie realizate în concordanță

cu caracteristicile fiecărei specii și cu palierul vegetal sau elementul compozițional (aliniament, grup, masiv, gard viu, peluza, pajiște etc).

Speciile reflectă și un accent necesar pe specii autohtone, bine adaptate, și concentrarea utilizării speciilor profund decorative ca piese deosebite, amplasate în grup sau singular în spații cu valoare crescută estetică. Spațiile cu valoare crescută socială nu sunt echivalente cu cele cu valoare estetică. Așadar speciile recomandate pentru obținerea de umbră, stabilizarea unui teren sau amenajarea unui spațiu verde ce nu poate beneficia de irigații, sunt speciile recomandate pentru renaturare, ecologizare, amenajări peisagere, specii autohtone decorative ce pot forma o estetică aparte pentru spațiile verzi cu sens important social.

În selectarea speciilor arborilor pentru diferitele amenajări este indicat să se ia în calcul ritmul de dezvoltare, necesitățile biologice, amplasarea, serviciile pe care le poate aduce mediului urban (implicari sociale, servicii ecologice, microhabitat, reducerea poluării, reducerea umidității din sol, stabilizare teren, umbră, și nu în ultimul rând sensul estetic în ansamblul amenajării peisagere și evoluția pe parcursul a mai mult de 20 ani. Întreținerea și gestionarea arborilor necesită intervenții specializate, realizate de arboriști autorizați ce înțeleg sensul arborilor în acel spațiu, specialiști ce înțeleg aspectele enumerate anterior și mai ales înțeleg biologia arborilor în funcție de specia lor, astfel încât poată lua decizii bine argumentate pentru anumite tunderi de ramuri, tratamente fitosanitare, și alte intervenții necesare pentru sănătatea și bună dezvoltare a arborilor. Acești specialiști pot fi consultanți, coordonatori de echipe și/sau verificali pentru serviciile externalizate.

Un alt aspect important în selecția speciilor de arbori pentru diferite situații este capacitatea ulterioară de întreținere a spațiului, nivelul de calificare a celor ce vor gestiona și vor întreține arborii.

79

4.13 REGIMUL DE CONSTRUIRE

Regimul de aliniere: Se vor respecta limitele amplasamentelor studiate și se vor realiza racorduri la circulațiile existente.

4.14 ASIGURAREA UTILITATILOR

Mutări și protejări ale instalațiilor existente

Se vor lua măsuri de mutare a rețelelor aeriene în subteran. Pe perioada execuției se vor lua măsuri pentru protejarea rețelelor de utilitate publică existente în subteran pe amplasament. Capacele de camin existente și aerisitoarele vor fi aduse la cota amenajată.

Se vor realiza mutări sau devieri ale instalațiilor existente, respectiv ale liniei aeriene electrice și de telecomunicații. În acest sens s-au prevăzut tuburi de protecție și camere de tragere, amplasate în afara zonelor carosabile.

Scurgerea apelor pluviale

În primul rand se vor asigura pante longitudinale în sens longitudinal și transversale corespunzătoare. Racordarea burlanelor la canalizarea pluvială este obligatorie, aceasta trebuie realizată subteran.

Pentru stabilirea debitului apelor meteorice se vor efectua calcule conform STAS 1846-2 și STAS 9470. Acestea se vor corela cu STAS 4068/1 și STAS 4068/2 urmărindu-se descărcarea apelor în zone de prestonare lipsite de interes sau spre receptorii pluviali din zonă.

Dimensiunile și forma rigolelor se vor stabili de la caz la caz în funcție de relief, debit și de viteza apei, natura terenului, mijloacele de execuție, condițiile de circulație, pentru evitarea accidentelor, în conformitate cu STAS 10796/2.

Descărcarea rigolelor spre emisari se va face prin gurile de scurgere, în rețeaua de canalizare pluvială. Pentru preluarea apelor pluviale de pe versanți și de pe partea carosabilă s-au prevăzut rigole protejate ce dirijează apa spre gurile de scurgere proiectate. Legătura între gurile de scurgere și rețeaua pluvială se va realiza prin tubulatură PP DN200

Rețeaua de canalizare pluvială este prevăzută din tubulatură din teava corugată PP SN10. Verificarea diametrelor, a pantelor și a vitezei apei colectate, în colectoarele pluviale, s-a efectuat conform normativelor în vigoare.

S-a folosit pentru colectoarele de apă pluvială, tubulatură din PP SN10 cu mufă și îmbinare cu inel de cauciuc, montate subteran prin săpătură deschisă, având diametrele D500 și 315mm.

Descărcarea rețelei se va realiza în rețeaua pluvială existentă, la intersecțiile străzilor Roth și Petofy, cu strada M. Eminescu.

Modernizare rețea de canalizare

Dimensionarea rețelei de canalizare, s-a făcut în conformitate cu reglementările în vigoare în domeniu, respectiv Prescripții fundamentale de proiectare și Normativ NP 133-2013. STAS 1846-90 "Canalizări exterioare.

Prescripții de proiectare. SR EN 752-3/1998, SR EN 752-4/1999 Partea 1: Determinarea debitelor de ape uzate de canalizare"; STAS 3051-91 "Sisteme de canalizare. Canale ale rețelelor exterioare de canalizare.

Modernizarea rețelei de canalizare este de tip separativ. La dimensionarea rețelei de canalizare s-a ținut seama de debitul orar maxim de apă uzată. Acest debit a fost considerat uniform distribuit pe toată rețeaua stradală.

Modernizarea rețelei de canalizare proiectată se va executa din tuburi PP SN10, De 315mm. Tuburile se vor poza pe pat de nisip, conform specificațiilor furnizorului.

Modernizare sistem de alimentare cu apă de incendiu

Dimensionările rețelelor s-au făcut în conformitate cu reglementările în vigoare în domeniu, respectiv STAS 1343/1- 2006 "Alimentări cu apă. Determinarea cantităților de apă potabilă pentru localități urbane și rurale"; Sistemul de iluminat public destinat exclusiv prestării serviciului de iluminat public este parte componentă a infrastructurii tehnico-edilitare a unităților administrativ-teritoriale care, în conformitate cu Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, aparțin proprietății publice a acestora și se evidențiază și se inventariază în cadastrele imobiliar-edilitare ale unităților administrativ-teritoriale.

Modernizare rețea de iluminat stradal și architectural

Scopul prezentului proiect este realizarea unei instalații moderne de iluminat stradal și architectural utilizând lampi cu tehnologie LED care reduc costurile de întreținere și mentenanță. Pentru iluminatul stradal se propune utilizarea unor corpuri de iluminat de tipul celor folosite la începutul sec. XX, pentru realizarea unui ambient adecvat.

Sistemul de iluminat public destinat exclusiv prestării serviciului de iluminat public este parte componentă a infrastructurii tehnico-edilitare a unităților administrativ-teritoriale care, în conformitate cu Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, aparțin proprietății publice a acestora și se evidențiază și se inventariază în cadastrele imobiliar-edilitare ale unităților administrativ-teritoriale.

Scopul prezentului proiect este realizarea unei instalații moderne de iluminat stradal și architectural utilizând lampi cu tehnologie LED care reduc costurile de întreținere și mentenanță.

Lucrările propuse prin prezentul proiect nu conduc la poluarea a zonei, ce va urmări reducerea emisiilor poluante prin limitarea accesului autovehiculelor neesențiale în zonă, se vor conserva în cea mai mare pondere suprafața spațiilor verzi, se vor menține majoritatea arborilor în scopul reducerii efectelor încălzirii globale și asigurarea unui microclimat local agreabil prezenței umane.

4.15 INDICATORI URBANISTICI

P.O.T., C.U.T. - nu e cazul

4.16 BILANT TERITORIAL PROPUS

Zone functionale	Existent - mp	Existent - %	Propus- mp	Propus- %
Zona cu posibilitate realizare spațiu verde în Piața R. Ferdinand I	4985.84	14.1%	3960.28	11.2%
Zona spațiu verde străzi adiacente	495.38	1.4%	1185.00	3.4%
Zona terase ocazionale alimentație publică	0.00	0.0%	386.00	1.1%
Zona în care pot fi amenajate temporar pietre, târguri, evenimente	0.00	0.0%	3400.00	9.6%
Suprafața circulației	29876.78	84.5%	30212.72	85.4%
Total suprafața studiată cf CU	35358.00	100.0%	35358.00	100.0%

4.17 ELEMENTE DE REGULAMENT

La nivelul Reglementărilor urbanistice sunt propuse următoarele elemente:

- Suprafata minerala neconstruita (perimetru minim) in care este interzisa amplasarea de vegetatie înaltă/ medie, pentru recuperare imaginii istorice a pietei Regele Ferdinand I/ sunt interzise elementele vegetale si construite sau de mobilier urban care obtureaza vederea catre frontul de nord si Castel, sau care prin prezenta sau modul lor de amplasare ar impiedica refacerea imaginii istorice a pietei
- Zone in care este permisa amplasarea masivelor vegetale- plantare arbori inalti, arbustilor si plante acoperitoare de sol, astfel incat sa nu se obtureze directiile semnificative de percepere optima a reperelor istorice ale pietei.
- Zona vegetație înaltă - fără influență asupra direcțiilor de vizibilitate semnificative la nivelul pieței -alcătuire palier înalt de vegetație
- Zone in care este permisa amplasarea vegetatiei medii, astfel incat sa nu se obtureze directiile semnificative de percepere optima a reperelor istorice ale pietei.
- Zone in care este permisa amplasarea vegetatiei minore, astfel incat sa nu se obtureze directiile semnificative de percepere optima a reperelor istorice ale pietei.
- Directii principale de vizibilitate (axe de compoziție) ce se vor conserva obligatoriu:
 1. Vedere panoramica dinspre strada L. Roth, directie care nu va fi obturata de elemente/volume vegetale, mobilier urban sau corpuri de iluminat
 2. Perspectiva dinspre strada P. Sandor, directie care nu va fi obturata de elemente/volume vegetale, mobilier urban sau corpuri de iluminat
 3. Vedere de ansamblu din fata vechii primarii (Piata R. Ferdinand nr. 1), directie ce nu va fi obturata de elemente/volume vegetale, mobilier urban sau corpuri de iluminat.
- Amplasamente obligatorii pentru elemente importante (repere istorice disparute a caror memorie poate fi integrata in conceptul amenajarii spatiului public)
 - Statuia lui Axente Sever (1919-1949) -integrarea memoriei acestei statui prin pavaj diferit sau element apă
 - Fântâni, dispărute 1912-1930 - reintegrarea acestora prin oglinzi de apă, jocuri de apă, etc
 - Construcții / fragmente de construcții dispărute semnificative pentru dezvoltarea urbană a zonei studiate - reintegrarea fragmentelor păstrate în subteran și a memoriei acestora în viitoarele amenajări ale spațiului public - cercetare arheologică preventivă și punerea în valoare prin acoperirea cu sticlă sau prin marcarea ruinelor la nivelul pavajului
 - Moara mică, 1699-1736, amplasată pe Canalul Morilor, str. I.G. Duca - integrarea memoriei acesteia sub forma unui pavaj diferit, elemente decorative sau elemente vegetale

- Trasee/ zone cu valoare memoriala a caror marcarea este obligatorie in solutia de amenajare

- Amprenta Halei comerciale, construită mijlocul sec XVII (~1660), demolată 1865-1880 -cercetare arheologică preventivă pentru descoperirea ruinelor păstrate în subteran și punerea lor în valoare fie prin acoperirea cu sticlă sau prin marcarea ruinelor la nivelul pavajului
- Amenajare carosabila ce străbătea diagonal Piața Regele Ferdinand (1895 -1919) -- integrarea memoriei acestuia sub forma unui pavaj diferit de restul pieței
- Canalul deschis al Pârâului Morii, cu podețe de circulație si amenajari ale Canalului (~1900), cu plantații de arbori si balustrade metalice - valorificarea memoriei canalului prin zone verzi plantate, dalaj diferentiat, materiale care să creeze efectul de curgere sau oglindire, bazine de apă, jocuri de apă, etc*
- Traseul Parâului Morii, 1699/ 1736/ 1750 - integrarea memoriei acestuia prin elemente decorative integrate în pavaj*

- Alte reglementari specifice: diferențiere zone cu pavaje diferite, posibilitate amplasare instalatii decorative; Limita maxima de inserare a rigolei pluviale – se recomanda inserarea acesteia la limita celor doua tipuri de pavaje, sau la limita trotuarului existent/ istoric; zonă în care se poate amplsa mobilierul urban- locuri de odihnă; Puncte belvedere asupra fronturilor pietei si Ansamblului Bisericii ev. Sf. Margareta (Castelul) ; Zone unde este permisa amplsarea teraselor sezoniere- alimentatie publica; Zona in care pot fi amenajate temporar pieti, targuri, evenimente; Amplasament recomandat pentru element semnal acces străzi - vegetal / mineral

83

Pentru Canalul Morii/ Raul Morii se recomanda preluarea unui singur element istoric in Solutia finala de amenajare.

Speciile vegetale indicate sunt cu titlu de recomandare, acestea pot fi înlocuite cu specii similar ca textură, densitate foliaj, colorit, dimensiune/gabarit, tip coroană (formă).

Speciile vegetale recomandate pentru soluți propusă sunt:

- **Zone in care este permisa amplasarea masivelor vegetale-** plantare arbori inalti, arbustilor si plante acoperitoare de sol, astfel incat sa nu se obtureze directiile semnificative de percepere optima a reperelor istorice ale pietei. Completare palier înalt de vegetație de cu specii decorative prin textură, culoare și siluetă cu condiția ca distanța de la sol până la coroană să fie de 2,5 m și opacitatea de la nivelul coroanei să fie medie (*Betula pendula*)
- **Zona vegetație înaltă** - fără influență asupra direcțiilor de vizibilitate semnificative la nivelul pieței -alcătuire palier înalt de vegetație specii decorative prin textură, culoare și siluetă cu condiția ca distanța de la sol până la coroană să fie de 2,5 m (*Prunus serrulata, Albizia julibrissin, Rhus typhina, Robinia pseudoacacia*)
- **Zone in care este permisa amplasarea vegetatiei medii**, astfel incat sa nu se obtureze directiile semnificative de percepere optima a reperelor istorice ale pietei. Alcătuire palier mediu de înălțime cu specii decorative prin textură, culoare și siluetă cu condiția menținerii unei înălțimi de până la 1-1,5m - grupare arbori pitici (*Picea pungens nana, Pinus mugo*) cu arbuști foioși (*Cornus alba sibirica, Budleja x weyeriana 'Bicolor', Kerria japonica*) și arbuști rășinoși (*Juniperus horizontalis Isee*)

Blue, Juniperus horizontalis). Subzonă vegetație medie-joasă - completare palier mediu cu ierburi decorative prin textură și culoare -verde albăstrui, verde, verde cu galben, galben, roșu - (*Anemante Lelessonia, Carex elata 'Aurea', Cortaderia selloana, Hakonechloa macra, Festuca glauca, Imperata cylindrica 'Red', Miscanthus sinensis, Panicum virgatum "Heavy metal", Pennisetum alopecuroides, Sesleria autumnalis*)

- **Zone in care este permisa amplasarea vegetatiei minore**, astfel incat sa nu se obtureze directiile semnificative de percepere optima a reperelor istorice ale pietei. Alcătuire palier jos de vegetație prin utilizarea de acoperitori de sol și plante floricole (*Aconitum napellus, Ajuga reptans, Alchemilla mollis, Allium globemaster, Astilbe amethyst*)

Aceste elemente de reglementare, corespund următoarelor subzone funcționale care detaliază zonele funcționale reglementate conform PUZ- Zona Centrală a municipiului Mediaș aprobat prin HCL nr. 111/2011:

U.T.R.	Denumire
C1	Subzona circulației rutiere și pietonale
C1r	Subzona circulației rutiere
C1p	Subzona circulației pietonale
C1r1	Subzona circulației ocazional carosabile
C1r2	Subzona parcare/ staționare auto
C1r3	Subzona staționare/ descărcare marfă
V1	Subzona spațiilor publice cu acces nelimitat- parcuri, grădini, scuaruri, plantații de aliniament, amenajări locale ambientale
V1a	Subzonă amenajări locale ambientale- masive vegetale
V1b	Subzonă amenajări locale ambientale- vegetație înaltă
V1c	Subzonă amenajări locale ambientale- vegetație medie
V1d	Subzonă amenajări locale ambientale- vegetație minoră
V1e	Subzonă amenajări locale ambientale- zonă dalaj decorativ, inclusiv zona de amenajare temporară târguri/ piețe și amenajări peisagistice de tip scurt urban

CAPITOLUL 5: CONCLUZII

5.1 CONSECINȚELE REALIZĂRII OBIECTIVELOR PROPUSE

Avându-se în vedere poziția amplasamentului în zona centrală a orașului, zonă de importanță locală de prim rang, precum și investițiile care se vor realiza în beneficiul valorificării potențialului socio-cultural al zonei - prin prisma restituirii valorii cuvenite a nucleului istoric, se impun o serie de măsuri bine conturate și sedimentate, și anume:

- tratarea spațiului de așa manieră încât să se pună în valoare perspectivele favorabile către ansamblul urban, trasarea urmelor istorice documentate pe parcursul celor șapte secole de existență, într-o compoziție care însumează multiple straturi evolutive întipărite în memoria locală,

- ierarhizarea circulațiilor și a elementelor definitorii ale pieței,
- rezolvarea unitară a întregii zone studiate și articularea corectă la zonele înconjurătoare,
- analiza atentă și conformarea la standarde înalte calitative a spațiilor create,
- abordarea atentă a zonelor verzi, a zonelor plantate, a elementelor de mobilier urban,
- tratarea unitară a ansamblului din punct de vedere funcțional și estetic,
- folosirea de materiale de bună calitate, naturale, cu texturi și culori armonios studiate în vederea integrării în arhitectura dominantă a zonei.

5.2. MĂSURILE CE DECURG ÎN CONTINUAREA P.U.D.-ULUI

După trasarea măsurilor propuse prin studiul urbanistic, soluțiile tehnice și detaliile se vor aprofunda în documentații tehnice specifice. Ulterior, în etapele de utilizare a spațiului urban, se va asigura animarea pieței prin evenimente și activități specifice, care să asigure prezența persoanelor pe întreg intervalul orar diurn/înserat. Se va actualiza regulamentul de ocupare a domeniului public cu elemente de mobilier sezoniere pentru desfășurarea activității de alimentație publică respective cel de publicitate, astfel încât să se mențină un aspect echilibrat și adecvat al zonei centrale.

85

5.3. PUNCTUL DE VEDERE AL ELABORATORULUI ASUPRA SOLUȚIEI

Soluția urbanistică propusă va recupera identitatea urbanistică și istorică a spațiului analizat și va aduce beneficii importante comunității deoarece va crește atractivitatea investițională a zonei în sfera serviciilor, va duce la crearea de locuri de muncă, va contribui la creșterea veniturilor și va lărgi aria de manifestări culturale ducând astfel la îmbunătățirea calității vieții.

Totodată, reabilitarea centrului istoric va genera un loc de recreere, socializare și relaxare a populației din localitate și din localitățile limitrofe, contribuind la dezvoltarea relațiilor interpersonale, construirea de abilități sociale, dezvoltarea capacității de integrare socială, conștientizarea valorilor patrimoniale și culturale.

CAPITOLUL 6: ANEXE

Anexa 01. Fișe documentare Amenajări piețe medievale

Anexa 02. Fișe specii vegetale

ÎNTOCMIT
Urb.A. Necșulescu (Popa)

